

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

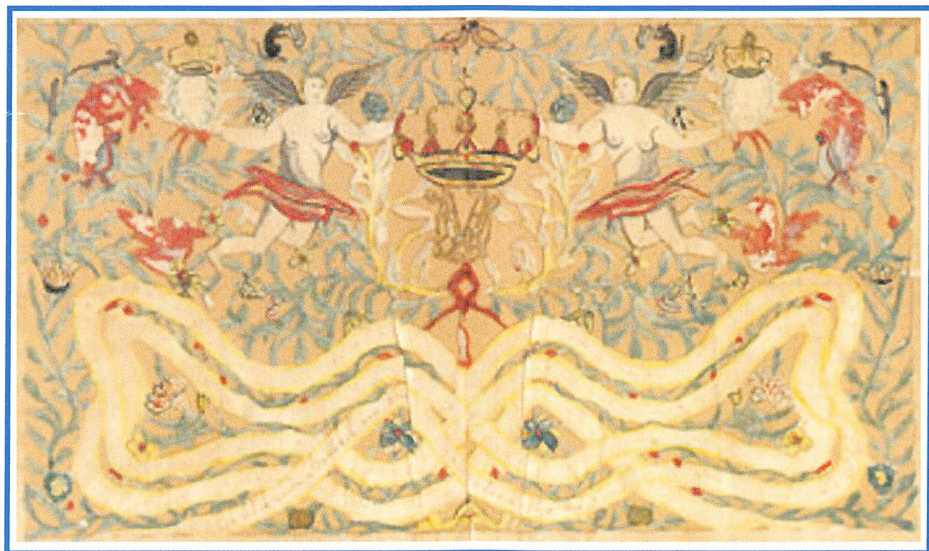
SLÆGTEN

FORUM FOR SLÆGTSHISTORIE

Nr. 38 Juli 2008

SSFs bestyrelse og udvalg

SSFs bestyrelse

Gitte Bergendorff Høstbo, fmd., Obovej 14,
2730 Herlev, ☎ 4484 9131.

E: janhb@mail.danbbs.dk

Jytte Skaaning, næstfmd., Vinkældervej 6 A,
5000 Odense C, ☎ 6614 8877.

E: skaaning@email.dk

Ingrid Bonde Nielsen, kass., Bredager 71,
2670 Greve, ☎ 4390 8060.

E: bonde@eriksminde.dk

Anton Blaabjerg, sekr., Fredensgade 38,
8800 Viborg, ☎ 8661 0436.

E: blaab@webspeed.dk

Nicolai Johannsen, Kystvej 9,
6320 Egernsund, ☎ 7444 2383.

E: nic@egernsund.dk

Knud Rahbek Frederiksen, suppl., Fælleseje-
vej 14, 4700 Næstved, ☎ 5572 5508.

E: aogkfr@mail1.stofanet.dk

SSFs hjemmeside

www.ssf.dk

SSFs kursusudvalg

Varetages af SSFs bestyrelse samt
Tove Glud Rasmussen, praktisk kursusleder,
Nøddevej 2, 8260 Viby J, ☎ 8614 4311.

E: toveglud@stofanet.dk

SSFs internetudvalg

Jan Høstbo, webmaster, Obovej 14,
2730 Herlev, ☎ 4484 9131.

E: janhb@vip.cybercity.dk

HVEM FORSKER HVAD

Gitte Bergendorff Høstbo, fmd., bestyrelsens
repræsentant, adresse tidligere.

Dansk Historisk Fællesråd

Knud Rahbek Frederiksen, bestyrelsens
repræsentant, adresse tidligere.

Arkivalieronline

Jytte Skaaning, nstfmd., bestyrelsens
repræsentant, adresse tidligere.

Nord-Gen

Gitte Bergendorff Høstbo, fmd., bestyrelsens
repræsentant, adresse tidligere.

De svenske slægtsforskerdage

Gitte Bergendorff Høstbo, fmd., bestyrelsens
repræsentant, adresse tidligere.

SSF blev stiftet 23. april 1981 og omfatter
nu 36 foreninger med tilsammen ca. 4.600
enkelmedlemmer.

Listen over medlemsforeningerne fin-
des ikke længere her i SLÆGTEN, men kan
ses på SSFs hjemmeside.

Aktiviteter

19. - 21. september

SSFs slægthistoriske week-end.

1. november

Sidste frist for indsendelse af indlæg og
programmer til SLÆGTENs redaktør

8. december

Morsø fejrer 30-års jubilæum.

15. - 20. december

SLÆGTEN nr. 39 udkommer

SLÆGTEN (ISBN 0905-7064) udgives af Sammenslutningen af Slægthistoriske Foren-
inger, p.t. 1. januar og 1. juli. Stof fra bladet må benyttes med kildeangivelse, hele artikler
eller større dele deraf dog blot efter tilladelse og aftale med forfatteren.

For uopfordret indsendt stof påtager SLÆGTENs redaktion sig intet ansvar.

Forsidefoto: Bindebrev fra 1790, Bnr. 18047, netop modtaget i Dansk Folkemindesamling. Kopieret fra
hjemmesiden med Samlingens tilladelse. Se artikel side 65.

Indhold

Anmeldelser og småstykker	s. 57
Annoncer	s. 57 og 76
De slægtshistoriske foreninger og DIS-Danmark	s. 22
Fra redaktøren	s. 11
Fra SSFs bestyrelse	s. 4
Kedelige folketællinger eller ...	s. 66
Lego	s. 70
Nekrologer	s. 9
Nogle mærkedage og deres skikke	s. 69
Slægtsgaardsarkivet – hvad rummer det	s. 65
Søskader under Svenskekrigen	s. 64
Wel nød han Brændevin	s. 60
Winther-slægter	s. 11
Årets badenymfer	s. 72
Årsmødereferat	s. 7

Redaktion, ekspedition og betaling

Birte Steffensen, ansv. red., Teglgårdvej 36,
7451 Sunds, ☎ 9714 1323.

E: tippe@post.tele.dk

modtager **senest** 1. maj og 1. november
programmer, artikler og indlæg til SLÆGTEN
Anton Blaabjerg, ekspedition og forlagsred.,
Fredensgade 38, 8800 Viborg, ☎ 8661 0436.

E: blaab@webspeed.dk

Ole Bech Knudsen, kass., Jyllands Allé 2,
3. tv., 8000 Århus C, ☎ 8611 5547.

E: obk.aarhus@stofanet.dk

SLÆGTENS giro 0 94 55 87.

Privat-abonnement opkræves én gang
årligt (giro vedlagt januarnummeret), be-
tales senest 1.2., efterfølgende opkrævning
pålægges 10 kr.

Foreningsprogrammer

F.33 Brønderslev	s. 23
F.37 Djursland	s. 23
F.02 Grindsted	s. 24
F.39 Guldborgsund (Storstrøm)	s. 25
F.20 Haderslev	s. 26
F.48 Hedeboegnen	s. 26
F.03 Herning	s. 27
F.04 Hjørring	s. 28
F.42 Horsens	s. 29
F.34 Hvidovre	s. 30
F.26 Kolding	s. 31
F.22 Korsør	s. 32
F.43 Løgstør	s. 33
F.06 Mors	s. 35
F.41 Nordsjælland	s. 35
F.16 Nordvestjysk (Holstebro)	s. 36
F.07 Odense	s. 37
F.08 Randers	s. 38
F.24 Roskilde	s. 40
F.31 Ry	s. 40
F.18 Saltlandet - Sæby	s. 41
F.29 Silkeborg	s. 41
F.50 Skibby	s. 42
F.09 Storkøbenhavn	s. 42
F.32 Sydkysten	s. 44
F.25 Sydsjælland	s. 45
F.14 Sønderjylland	s. 45
F.44 Thy	s. 47
F.10 Trekantområdet	s. 47
F.46 Vejle	s. 49
F.47 Vestegnen	s. 50
F.40 Vestlolland	s. 50
F.12 Viborg	s. 51
F.49 Ø. V. N. Horne Herred	s. 52
F.15 Aalborg	s. 53
F.13 Århus	s. 56

Priser

Privat-abonnement (2 numre, incl. forsendelse) 75 kr. - Abonnenter bosat i udlandet (også Norden), der benytter giro til betaling, dog 100 kr.

Ældre numre 10 kr. pr. stk. + forsendelse.

Annoncer: 600 kr. pr. trykside, bagsiden med mulighed for farvetryk 800 kr., en halv eller en kvart side henholdsvis 300 kr. og 150 kr. Alle priser er + moms.

v/ formanden Gitte Bergendorff Høstbo

SSF's Årsberetning 2008

Efter årsmødet i Korsør begyndte den nyvalgte bestyrelse sit arbejde. Allerede 3. juni 2007 kunne vi skrive historie på selve Historiens dag. Idet vi holdt det første samarbejds møde med Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie og DIS-Danmark.

Mødet forgik i Herlev og omhandlede emnet "Hvad kan vi gøre af tiltag med HFHs midler". På mødet blev det hurtigt foreslået, at vi skulle arbejde hen mod:

- 1) Udvikling af fælles portal (nyhedsbreve)
- 2) Andre projekter og muligheder (filmning/affotografering af Politiets registerblade)
- 3) Politisk samarbejde (andre digitaliseringsønsker, brugerråd etc.)

Dette samarbejde har jeg skrevet lidt om i SLÆGTEN. Der er senere holdt en del møder i samarbejdsudvalget, hvor tingene er vendt og drejet op til flere gange mht. til vores nye tiltag. Angående Politiets registerblade for København er vi nået dertil, at projektet er tilbudt at blive filmet og betalt af HFH, samt overdragt som gave til Arkivalieronline.dk eller til Københavns Stadsarkiv, for at så mange slægtsforskere som muligt kan have glæde af dette materiale online.

Arbejdet med den genealogiske portal skrider langsomt frem, der er lidt diskussioner om, hvorvidt og hvor meget, der skal være på denne. For alle tre hovedforeninger vil i bund og grund nok ikke af med deres egen hjemmeside. Hvad vi så skal bruge en genealogisk portal til, er stadig et emne, som der bliver arbejdet grundigt med. Desuden er vi i samarbejdsudvalget blevet enige om ikke at bruge Samfundets

flotte tilbud om at bruge deres adresse "genealogi.dk", men i stedet finde et andet brugbart navn. Det er godt, at vi finder et frisk navn, som ikke kan sættes i forbindelse med en eksisterende forenings navn. Men mere om det fremover. Vi har afholdt mange gode arbejds møder og mange ventes endnu. Jeg kan lige nævne at 27. april 2008 (i morgen) afholder alle tre foreninger, DIS-Danmark, Samfundet og SSF, fællesmøde i Odense.

Hvem Forsker Hvad har 40-års jubilæum i år. Det er med HFHs akkumulerede midler, at vi har påbegyndt vores samarbejdsudvalg med DIS-Danmark og Samfundet. Vi har afholdt årlige redaktionsmøder i HFH-regi og håber på, at bogen kan fortsætte fremover. Desværre viser antallet af indlæg ikke synlige tegn på dette, da indlæg til bogen er faldende. Det er synd, da det er overskuddet fra denne bog, der kan finansiere nye projekter, vi har søsat i Samarbejdsudvalget.

Nyheder fra Arkivalieronline og DHF fortælles der løbende om i SLÆGTEN og på hjemmesiden når disse foreligger. (Jytte og Knud vil referere mundligt).

Næste projekt i SSF var de svenske slægtsforskerdage i Halmstad i Halland:

Her deltog vi med en flot stand sammen med Samfundet. Vores stand blev godt besøgt af svenske slægtsforskere mest fra Halland, der søgte deres danske rødder. Mange ville nemlig gerne tilbage før 1600-tallet, men det er jo meget svært at komme så langt. Men et enkelt par fik dog jackpot. Ligeledes var messen en stor inspiration og vældig lærerig for os, der deltog i disse

dage. Interessant var det, at arkivar Jørgen Mikkelsen – som et dansk indslag midt i det svenske - afholdt et foredrag om emigration af svenske arbejdere; han fortalte her bl.a. om, hvor vi kan finde kilder om disse svenskere i danske arkiver. Der blev uddelt adskillige hæderspriser af det svenske Slægtsforskerforbund til personer, som har gjort en ekstraordinær slægtshistorisk indsats. Det er meget interessant at se hvor stort et arrangement, de slægtshistoriske foreninger i Sverige laver i disse dage. Overalt kunne man få hjælp, og på de mange stande var der salg af interessante bøger og CD'er.

SSF gætter på, at der var mellem 5000-6000 besøgende. Billeder herfra kan ses på vores hjemmeside under ældre nyheder. I 2008 vil de svenske Slægtsforskerdage finde sted i Malmö, og hermed opfordres der til at tage over og besøge disse.

Det nordiske samarbejde i NordGen, som vi i år valgte at melde fra til, foregik så langt borte som i Helsingfors i Finland. Det er ellers positivt med samarbejde landene i Skandinavien imellem, for på den måde at få indblik i de andres landes måde at drive slægtsforskning på. I NordGen arbejdes der på, at lave en fælles nordisk ordbog med ord fra kirkebøgerne m.m. - Næste Nordgen-møde afvikles imidlertid i København lige efter de svenske slægtsforskerdage, og så deltager vi atter.

Emnet for Slægtshistorisk weekend på Nørgaards Højskole d. 5. - 7. oktober 2007 var 1700-tallets aner.

Efterårets weekend var præget af 6 meget forskellige, men spændende foredrag og alle med hver deres input til, hvordan vi finder kilder og historier til vore 1700-tals aner.

1) Hans Bjørn, cand. mag., lektor ved VUC i Århus: "Om 1700-årene i Danmark".

2) Jan Pøhlmann-Jessen: "Fredericias historie".

3) Anders Monrad Møller: "Danske skipper og andre søfolk i 1700-tallet".

4) Erik Kann: "Kildemateriale fra 1700-

tallet".

5) Michael Bregnsbo: "Folk Skriver til Kongen".

6) Tove Glud Rasmussen, tidl. reg. revisor, "En borger i Horsens og Randers dør i 1739".

På sådanne weekender vil der altid være foredrag, som ikke lever op til ens forventninger, mens det for andre kan være lige netop det foredrag, man ønskede at høre! Vi prøver at sammensætte disse weekender med så gode og forhåbentlig velvidende og alsidige foredragsholdere som overhovedet muligt, så der er lidt for enhver. Af flere grunde havde vi valgt ikke at have spørgecentralen med på Bjerringbro i 2007. Men i år har vi efter ønske fra flere genindført denne med et godt kvalificeret panel, der kan hjælpe med spørgsmål vedr. slægtsforskning indenfor både, det arkivmæssige, internet-spørgsmål, gotisk m.m.

Der er ingen tvivl om, at vi uundgåeligt vil komme til at savne Birgit Øskov ved denne lejlighed. Igennem en årrække har Birgit været med til at hjælpe andre med spørgsmål om alt mellem himmel og jord vedr. slægtsforskning. Mange har sat meget stor pris på hendes store viden herom, samt hendes store velvilje og søde måde til at hjælpe de mange, som havde behov herfor.

Det var derfor et stort chok, da vi i efteråret fik at vide, at Birgit var meget syg og senere blev indlagt på hospital pga. kræft. Vi håbede jo alle det bedste for Birgit, men som tiden skred frem, gik det hele kun den forkerte vej. t. Den 28. februar i år kom meddelelsen fra Aalborg-foreningen om, at Birgit Øskov Jensen var sovnet stille ind om natten den 27. februar - kun 48 år gammel. Det er altid et stort tab for en familie at miste et familiemedlem og især en hustru og en mor, som det har været her for Birgits mand og datter. Men også for alle os andre, der var kommet til at holde af Birgit og hendes dynamik, vil det blive et stort savn.

Allerede fra SLÆGTENS spæde start i efteråret 1989, som SSFs "frivillige" medlemsblad, blev Birgit den helt store

inspirationskilde for redaktøren, og ikke mindst blev hun straks den uvurderlige arbejdskraft som bladets "ekspedition".

Den beskedne forlagsvirksomhed, som det efter et par år lykkedes at knytte til bladet, omfattede Birgit med største interesse, og det lykkedes med bl.a. hendes engagement at få denne til at blomstre. Hun kom med mange ideer og tiltag til nye hæfter mm.

Birgit var altid fuld af ideer og havde et gåpåmod som kun få. Med al den energi, hun lagde i både Aalborg-foreningen og i SLÆGTEN, kunne man mange gange undre sig over, hvordan hun fik tid til at passe sin lærergerning og sin familie.

Birgits begravelse fandt sted d. 3. marts 2008, hvor mange var mødt op for at mindes hende. Kirken var helt fyldt op med mennesker og blomster. Anton Blaabjerg var her udsendt som repræsentant for SSF. Birgit vil blive savnet. Æret være hendes minde.

På den slægtshistoriske weekend 2007 var der 59 deltagere hvoraf de 30 var nye, der ikke havde deltaget før. Vi har været ude og kigge efter andre lokaler til at afholde vores slægtshistoriske weekend i, men det må siges, at vi ikke pt. kan finde noget, der er billigere end Nørugaards Højskole. Vi vil selvfølgelig stadig have øjne og ører åbne for nyt sted for afholdelse af vores slægts-historiske weekend.

På slægtshistorisk weekend 2007 valgte vi at omdøbe Jubilæumsprisen til Årets slægtsforskerpris.

Denne pris kan gives til en person eller en institution, som har fremmet slægtsforskningens muligheder. Således gik årets slægtsforskerpris til Anna Margrethe Krogh-Thomsen, der har over 20 år på bagen som slægtsforsker. Hun har formået at bringe viden om slægtsforskning ud i alle kroge af Danmark.

Der er nok ikke den forening i landet, hun ikke har været ude og besøge, for at formidle sin viden og kunnen inden for emnet, og beundringsværdig er den ud-

vikling, hendes formidling af denne viden har gennemløbet.

Slægtshistorisk weekend 2008 afholdes 19. - 21. september 2008, med titlen "*Med Kød og blod – Kilder der fortæller om vore aner*". Programmet og tilmelding hertil vil blive vist på vores hjemmeside, så snart det er klart.

Hjemmesiden kører rigtigt godt. Vi har efterhånden rigtig mange besøgende. Især Charlotte S. H. Jensens flittige reklamer for den, i både radio og husstandsomdelte reklamer, gav et stort udslag i besøg. Vi håber også, at der på denne måde er kommet flere slægtsforskere til. Det viser i alt fald, at interessen for dette emne er voksende.

En journalist ringede en dag og spurgte om yngre slægtsforskere. Efter rundspørge i vores foreninger kunne der tilbagemeldes, at der var enkelte yngre slægtsforskere under 30 år; men at det ikke var dem, som dukkede op på møderne i foreningerne. Jeg tror, mange yngre bruger internettet rigtigt meget til at lede efter deres egen slægt og får fyld på anetavlen på denne måde. Desværre går de derimod glip af de mange guldkorn, der fortælles om i foreningerne, hvor og hvordan vi også kan finde kød til vores aner. Snakken har gået meget på, hvordan vi får flere medlemmer i foreningerne....jeg tror, de nok skal komme senere i deres liv, når tiden er til det, børnene er blevet større, og der er ro på i de mange børnefamilier. Vi må så bare se at gøre en indsats i foreningerne med at informere i pressen m.m. om vigtigheden af vores rødders historie, at få skrevet historierne ned, mens vi har ældre familiemedlemmer, som vi kan spørge. Følg med på siden, for der lægges jævnligt om ikke dagligt, nyheder ind på siden, så snart disse forefindes. Også linksiden udnyttes og bruges flittigt.

Hjemmesiden har fået lagt analytics på (det, Charlotte fortalte om på sidste årsmøde), og det viser, at vi har besøgende fra hele verden. Men en sjov detalje er også, at man kan se fra hvilke byer i Danmark, besøgene er

størst og flittigst. Også hvilke sider på vores hjemmeside, der er mest benyttede. Analytic er en rigtig god ting, for det fortæller os noget om, hvor på hjemmesiden vi kan sætte ind og gøre en ekstra indsats. Vores planer om slægtstræf i 2008 må udskydes til evt. 2009 pga. mangel på tid til en ordentlig planlægning. Men vi arbejder stadig på ideen. Vi vil også gerne udvide vores kendskab til slægtsforskning i andre dele af verden. Og lige nu arbejdes der på den tyske del, og senere, vil også den polske komme til. Det kunne være interessant og nyttigt for vore medlemmer, om vi også havde en god kontakt til disse lande ligesom vi har det i Skandinavien.

Nyhedsbrevene har jeg ikke været flittig med i år pga. tidsnød, derfor har jeg valgt i stedet at bruge SLÆGTEN til at informere lidt om, hvad vi laver. Samarbejdet med SLÆGTEN går godt, og her er der også ved at ske lidt nyt, som vil blive en god overraskelse for alle.

ISSF er medlemskabet nu oppe på 36 foreninger med 4334 medlemmer. Der er kommet nye formænd i enkelte af foreningener, læs mere om dette på vores hjemmeside. I Sydkystens Slægtshistoriske Forening i

Greve er tidligere formand Jørgen Seide Petersen afgået ved døden d. 17. marts 2007 kun 66 år gammel. Om Jørgen kan læses i næste nummer af SLÆGTEN.

Til sidst vil jeg sige stort tak til bestyrelsen for et godt samarbejde året igennem. Vi har haft mange gode og "hårde" arbejdstimer. Her er ikke megen tid til udenoms snak, men kun planlægning af aktiviteterne i SSF. Også revisor Hans Toudal takkes for hans arbejde som revisor i SSF, samt tak til revisorsuppleant Georg Agerby. En speciel tak skal Tove Glud Rasmussen have for hendes mangeårige arbejde med slægtsweekenderne i SSF. Tove er ved at trække sig langsomt ud herfra, men har heldigvis lovet at være backup en rum tid endnu. Det er jeg meget glad for. Tove er ligeledes stoppet som kasserer i HFH. Som Toves afløser er Svend Aage tiltrådt som ny kasserer for HFH. Tak for et godt år fra hele bestyrelsen.

PS: Efter denne beretnings fremlæggelse er situationen i HFH ændret, så posten som kasserer nu er overtaget af Werner Wittekind.

SSFs årsmøde 2008

Efter et interessant foredrag af Steffen Riis om spaniolerne og deres afbrænding af Koldinghus for netop 200 år siden blev årsmødet afviklet 26. april på selve åstedet – for øvrigt i god ro og orden under kyn-dig ledelse af dirigenten Per Thornberg, tidligere formand for den lokale slægts-historiske forening.

Af SSFs 36 medlemsforeninger var de 15 repræsenteret (med tilsammen 36 stemmer). Det kunne måske undre, at flere af de midt- og sydøstjyske foreninger med en afstand på under 100 km til Kolding ikke var mødt; men dagsordenen indeholdt jo heller ikke epokegørende punkter.

Bestyrelsens beretning var udsendt i forvejen og kunne hurtigt godkendes: for-

manden og forsamlingen mindedes Birgit Øskov, der jo døde to måneder tidligere. Fra bestyrelsens beretning kan nævnes som det allervigtigste, at der specielt siden "Historiens Dag", 3. juni 2007, har været ført intense drøftelser med medudgiverne af HVEM FORSKER HVAD, Samfundet og DIS-Danmark, om en fornuftig anvendelse af den i HFH akkumulerede kapital til gavn for alle slægtsforskere, dels en fælles genealogisk portal, og dels projekter med digitalisering af arkivalier. Således arbejdes der med en digitalisering af Københavns Stadsarkivs omfattende samling af Politiets registerblade (en løbende folketælling i årene fra omkring 1893-1923) i et samarbejde med Statens Arkivers Filmningscenter.

SLÆGTENs beretninger var ligeledes udsendt, så til disse knyttedes blot et par praktiske bemærkninger, hvis virkninger er alle bekendt, når disse linjer læses.

Regnskaberne voldte større kvaler, specielt SSFs, som i revideret stand først forelå et døgn eller to før årsmødet! Ulykkeligvis havde kassereren, Svend Aage Mikkelsen, mindre end 14 dage før årsmødet "kastet håndklædet i ringen", efter at han og revisoren, Hans Toudal, havde haft problemer med at blive enige om, hvilke oplysninger, revisoren havde brug for, før revisionsrapporten kunne underskrives. Revisoren havde derfor måttet opstille det endelige regnskab, som forsamlingen godkendte. Bestyrelsen måtte naturligvis tage til efterretning, at der fra årsmødeforsamlingen lød meget kritiske røster over, at budgettet for 2007 var overskredet med ikke mindre end 25%!

Regnskaberne for Weekend-kurset og SLÆGTEN blev derimod hurtigt godkendt. – Fremlæggelsen af regnskabet for HFH blev naturligvis taget til efterretning, og de tiltag, der med afsæt i HFHs akkumulerede kapital, er omtalt under bestyrelsens årsberetning.

Der var enighed om, at det ville være praktisk, hvis der til næste årsmøde kunne foreligge en samlet oversigt over de midler, SSF har større eller mindre hals- og håndsret over; men der kan naturligvis ikke umiddelbart overføres midler fra den ene kasse til den anden, selv om der på SSFs årsmøde fremlægges regnskaber til godkendelse eller orientering for disse.

Punkterne planer/budgetter for 2008/09 og fastsættelse af kontingentet for 2009 kan sammenfattes i den kendsgerning, at bestyrelsens forslag om en kontingentstigning på 2 kr. pr. enkeltmedlem naturligvis blev nedstemt, fordi der ikke tydeligt var redegjort for den økonomiske sammenhæng mellem fremtidsplanerne, disses forbrug af økonomiske resurser

og budgettet. Kontingentet forblev altså uændret.

M.h.t. SLÆGTENs indhold og form var der enkelte kritiske røster, men disse forhold var for førstnævntes vedkommende naturligvis til dels selvforskyldte – nemlig i manglende engagement fra enkelte medlemsforeningers side.

Af indkomne forslag var der blot bestyrelsens om vedtægtsændringer, idet den nugældende regel om, at et årsmøde fastsætter tid og sted for det næste, ønskedes erstattet med indkaldelse med 4 måneders varsel. Da bestyrelsens forslag – i detaljer – ikke var nået ud rettidigt, forblev vedtægterne uændret. Ændringen blev udsat til 2009, hvor der efter forslag fra salen passende tillige kunne ændres fra halv- til helårlig kontingentbetaling.

Punktet valg til bestyrelsen var lidt kompliceret pga. kassererens beklagelige afgang i utide. Men løsningen blev – i fordragelighed, at formand og næstformand, Gitte B. Høstbo og Jytte Skaaning, modtog genvalg; nyvalgt til bestyrelsen blev Ingrid Bonde Nielsen, alle altså valgt for 2 år. Nicolai Johannsen (hidtidig suppleant) indtrådte på Svend Aage Mikkelsens plads i den resterende del af valgperioden frem til årsmødet 2009. Knud Rahbek Frederiksen blev efter eget forslag valgt som suppleant; revisor og revisorsuppleant, Hans Toudal og Georg Agerby, blev genvalgt, alle for et år.

Næste årsmøde blev fastsat til lørdag den 25. april 2009 i Odense i Historiens Hus/ Stadsarkivet.

AB

PS: SSFs hjemmeside indeholder bl.a. bestyrelsens årsberetning for 2007, det fuldstændige referat af årsmødet 2008 og andre dokumenter af interesse for Sammenslutningens medlemmer.

Nekrologer

Birgit Øskov er død

Fæ, det dør,
frænder dør,
så én selv og dør;
ét jeg ved,
som aldrig dør:
Dommen over hver en død!

Disse ord om eftermælet, der ikke dør, er som bekendt fra "Hávamál – Den højes Ord", altså Odins filosofi, hans betragtninger, "hans lære", der blev overleveret mundtligt i Island - måske nok under påvirkning af kristendommen, nedskrevet i højmiddelalderen og fundet som manuskript 1643 – næsten som en af brikkerne til vores puslespil, slægtsforskningen!

Ordene randt mig i hu ved ristningen af minderunerne over Birgit Øskov og hendes indsats for os slægtsforskere, "hendes lære".

Birgit, født 1959, blev Lærer i Folkeskolen, endda i hendes barndoms egen skole på Skansevejen i Nørresundby - og lærer skrives i dette tilfælde med stort, for hun var kompromisløs i kravet til gerningen blandt de håbefulde podere. Og hendes krav til forholdene omkring slægtsforskningen og måske i særdeleshed aktiviteterne i foreninger/organisationer var naturligvis også kompromisløse – på godt og ondt.

En lille menneskealder – de sidste 25 år – siden begyndelsen af 1980'erne, har jeg fulgt forholdene i den slægthistoriske forening i Aalborg, som under Birgits ledelse i størrelse overhalede selv kollegaen i København og blev landets største! I første halvdel af –80'erne var foreningen naturligvis – som alle andre foreninger i branchen – præget af "ældre herrer i jakkesæt og slips", som Birgit ville have udtrykt sig.

Men så pludseligt dukkede et par undertagelser op, to yngre kvinder – ja, man kunne fristes til at sige "friske tøsebørn", som lavede gevaldigt op i forsamlingen; og de hed sørme begge Birgit! Der var godt

nok 21 års forskel på de to, men begge kom med deres udstråling til at præge foreningen i stor stil! Foreningen havde hidtil været præget af modne mennesker - et par landbrugskonsulenter og en retlinet officer (en type som jeg for øvrigt i forenings- og organisationsregi senere kom til at sætte stor pris på, for de går "som et urværk"!). – Men nu dukkede altså yngre kvinder op i Aalborg, og begge kom til at betyde så meget i det slægthistoriske organisationsarbejde, at frugterne deraf fortsat vil præge dette arbejde i mange år fremover!

Birgit Flemming Larsen med baggrund i Udvandrerarkivet/Byhistorisk Arkiv/Stadsarkivet i Aalborg blev indvalgt som suppleant 1979 og var 1982-92 medlem af bestyrelsen, fra 1985 som næstformand og fra 1988 som formand. Snart blev Birgit Flemming Larsen indvalgt i bestyrelsen for Sammenslutningen af Slægthistoriske Foreninger, SSF, hvor hun 1993-96 var formand. Hun blev derpå - efter hinanden - bestyrelsesmedlem, kasserer og nu formand for "Danmarks fornemste slægthistoriske organisation", Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie.

Birgit Øskov blev 1985 indvalgt som suppleant i Aalborg-foreningen, hvor hun 1986 blev kasserer og 1992 tillige afløser for Birgit Flemming Larsen som formand; Birgit Øskov bestred begge de vigtigste poster i Aalborg-foreningen fra 1992 til sin alt for tidlige død 28. februar 2008, kun 48 år gammel.

Mit regulære samarbejde med de to Birgit'er startede i efteråret 1989, da SSF med Ingvar Musaeus som formand og Birgit Flemming Larsen i bestyrelsen på et møde – netop hos sidstnævnte – "søsatte" bladet SLÆGTEN, idet de slægthistoriske foreninger, der lod trykke halv- eller helårlige programmer, indså, at der var penge at spare ved samarbejde; og disse besparelser kunne udnyttes til flere tryksider med fornuftige oplysninger om slægtsforskning til gavn og glæde for en bredere kreds.

Jeg blev straks antaget som redaktør, og Birgit Øskov som min medhjælper og

"ekspedition" for bladet. Bl.a. takket være sidstnævntes intense ildhu voksede bladets antal af abonnenter hurtigt fra 600 til et par tusinde og senere endnu flere! I årene med Ingvar Musaeus og Birgit Flemming Larsen som formænd for SSF var der virkelig "grøde i foretagendet", idet Birgit Øskov og jeg fik lov at forsøge os som udgivere af specielle temahæfter: Et hæfte, der præsenterede slægts-historisk litteratur, blev udgivet i anledning af den betydningsfulde slægtshistoriske skribent, landsarkiver Hans H. Worsøes 60-årsdag 1992, og et andet om sognefoged, lægdsmand og Dannebrogsmænd blev udgivet i anledning af Musaeus' 70-årsdag 1993. Og med Grethe Ilsøe som formand for Dansk Historisk Fællesråd blev et økonomisk fornuftigt samarbejde grundlagt; jeg minder blot om Bauers Calendar, bogpakkerne med små, gode håndbøger, Skriftens Historie, Dansegilde og mordbrand - samt mange andre fornuftige publikationer.

At Birgit Øskov og Birgit Flemming Larsen ikke arbejdede så godt sammen i længden, er vist ikke nogen "statshemmelighed", men frustrerende var det, i al fald set fra Viborg. Men ingen er jo helt fejlfri..., trods alt.

Birgit Øskov og jeg arbejdede ufortrø-

dent og målrettet videre med SLÆGTEN, og på SSFs årsmøde 2000 - altså efter en halv snes års forløb - lykkedes det endeligt at gøre bladet til egentligt medlemsblad. Man kunne altså ikke længere være medlem af SSF uden at abonnere på bladet; kontingen-tet steg naturligvis, men målet var nået: En landsorganisation med medlemsblad!

I alle årene var Birgit Øskov en utrættelig ambassadør for bladet og dets biprodukter, nemlig de specielle udgivelser, temahæfterne m.v. Både ved Aalborg-foreningens egne arrangementer og ved Birgits mange, fortræffelige foredrag i de slægtshistoriske foreninger landet over formidlede hun de mange publikationer til gavn og glæde for slægtsforskerne!

Ja, indlægget om Birgit Øskov blev måske lidt langt, men var der noget, hun hadede (jeg kan ikke blot skrive afskyede eller ikke accepterede), så var det historieløshed. "Det mindste, man kan forlange af et nyt bestyrelsesmedlem, er da, at vedkommende sætter sig ind i, hvorfor forholdene nu er, som de er!"

De gode minder om Birgits positive indsats vil ikke blive glemte, så længe nogen husker de 25 første år af SSFs historie!

AB

Torsdag den 20. marts fik Sydkystens Slægts-historiske Forening i Greve det triste budskab, at foreningens tidligere formand,

Jørgen Seide Petersen,

dagen før var afgået ved døden af et hjertetil-fælde, kun 66 år gammel. Jørgen var medstifter af foreningen. Et slægtsforskerhold under aftenskolen, som Jørgen også deltog i, blev enige om at oprette en slægtsforskerforening i lokalområdet.

Man afholdt et informationsmøde torsdag den 27. januar 1994. Torsdag den 24. februar så foreningens dagens lys ved en stiftende generalforsamling. Den nye forening havde 35 medlemmer. Jørgen tog formandsposten på sig og skaffede foreningen gode lokaleforhold, som foreningen har holdt til i indtil marts måned dette år. De sidste år har Jørgen ihærdigt arbejdet på at skaffe nye lokaler, som foreningen kunne disponere over, ikke

kun på mødeaftenerne hver mandag, men alle ugens dage. Ved foreningens generalforsamling i februar måned trak Jørgen sig som formand grundet svigtende helbred, men fortsatte som alm. bestyrelsesmedlem.

Samme måned lykkedes Jørgens kamp for at skaffe nye lokaler, og medlemmerne kunne tage dem i brug. Dette var Jørgens sidste store indsats for medlemmerne. Desværre fik han ikke mulighed for selv at glæde sig over de nye gode foreningsomgivelser mere end et par uger. Jørgen underviste selv i slægtsforskning i aftenskolen og fik derigennem flere medlemmer til foreningen. Foruden at forske i egen slægt og skrive slægtsbøger om samme, forskede Jørgen også for amerikanere med danske rødder. Jørgen var en gavmild, følsom og hjælpsom person. Han efterlader sig børn og børnebørn.

Ingrid Bonde Nielsen, foreningens formand.

Fra redaktøren

Når man fra bestyrelsen bliver "beordret" – det korrekte ord er opfordret – til at give bladet det ansigtsløft, man har ønsket i mange år, så kan man kun være jublende boblende glad. Sådan er det i hvert fald for mig. Lige fra min debut som redaktrice har jeg ønsket at blive fri for den lidet inspirende forside, SLÆGTEN havde, og nu er det sket!

Joh da, SLÆGTEN har fået ny kjole, og for at en ny kjole kan komme til sin ret og løftet være fuldkomment, kræver det naturligvis nyt lingeeri. Det nye lingeeri viser sig ved, at der fra og med dette nr. af SLÆGTEN ikke længere findes foreningslogoer i bladet. Når vi så får råd til at få farver på lingeeriet / alle sider i bladet, har jeg allerede en forestilling om en rigtig flot farve til navnebjælkerne, men det har vi – som nævnt – til gode.

I dette blad er vi kommet et pænt stykke baglæns i tiden: Wintherslægter i Himmerland i 1600-årene, søskader under Svenskekrigene i 1700-tallet, og derefter går det lystigt fremad, til vi møder et par selvmord i 1800-tallet og en enkelt "druk-mås" og Lego – nej, ikke LEGO – i forrige århundrede.

Ind imellem har der indsneget sig lidt muntrere historier om bindebrevne, nogle mærkedage og deres skikke, gåsetransporter og ikke mindre end to badenymfer (SLÆGTEN kønsdiskriminerer stadig ikke!), så dette blad er i den bedste forstand vidt-favnende.

Jeg vil gerne takke for læsernes respons på min efterlysning af artikler i forrige blad, nogle af indlæggene møder vi allerede i dette nr., andre hygger sig med hinanden på bunden af "gemmeskuffen". Der er plads til flere, og det er en rigtig god ide at sende mig indlæg til SLÆGTEN løbende, der er ingen grund til at vente til i sidste øjeblik op til deadline. Det er muligt, at dit indlæg ikke lige kommer med i det førstkomende blad, men det skal nok dukke op.

Til slut vil jeg ønske SLÆGTENs læsere en sommer magen til dem, vi oplevede som børn, med høj sol om dagen og stille grøderegn om natten, personlig vil jeg gerne bede om enkelte regn- og gråvejrsdage – bare som skilleblade – og den sommer skal følges af et rigtigt efterår med storm, blæst og årets smukkeste farver.

BS

Tingbogsnotater vedr. Winther – slægter i Fleskum Herred.

af Hans Gjedsted, Møllebakken 34, 9530 Støvring, ☎ 9837 3877.

Når den ældste kirkebog er støvsuget, skal vi så bare standse al videre forskning, være glade og nøjes med dette? Er du perfektionist, som absolut skal have samtlige små og store rubrikker i skemaerne udfyldt, så er det bedst, du stopper her. Men er du parat til at gå lidt på kompromis, og til gengæld få et langt bredere kendskab til dine forfædre? – tjå, så var det måske en ide at gøre brug af tingbøger. Mange årgange er ikke bevaret, andre er ødelagt af fugt, men den del, der kan læses, er for så vidt det eneste alternativ til de manglende kirkebøger. For 1600-årenes vedkommende kan oplysnin-

gerne desuden suppleres med oplysninger fra lensregnskaberne, og de mange skatelisten, der i en lind strøm blev udsendt af kongerne, når krigskassen var tom.

Ganske vist er 90% af indholdet i tingbøgerne trivielle gældssager, som for længst skulle være afviklet med et par skp. byg eller nogle få rigsdaler. Tingbøgerne er fyldt med retssager om fællesdriften på de mange smalle strimler jord i markerne, hvor man let kunne komme til at ødelægge naboens korn. Men ind imellem er der tingsvidner om herkomst, stridigheder om arv eller værgemål, og desuden en del

skifter. Det kan også være oplysninger om selvejere, der ønsker at sælge, men iflg. loven skulle de først tilbyde slægten det pågældende gods. Her kan der være en opremsning af familiemedlemmer, som måske kan bruges i netop din slægtsudredning. Noget så trist som skelsager, hvor vidner, der kan huske 40 – 50 år tilbage, bliver afhørt, kan også indeholde oplysninger om tidligere beboere på gården.

I det følgende er der samlet en del oplysninger om Winther slægten i Fleskum herred. Den er der allerede lavet adskillige artikler om, men måske forekommer der supplerende oplysninger, som kan udbygge allerede trykte bøger. Grundlaget er en registrering af såvel Fleskum som de omliggende herreders tingbøger. Her er fortrinsvis gengivet sager, der knytter oplysningerne om familien sammen. Men det skal tilføjes, at der i tingbøgerne er mange andre former for retssager om de pågældende. Af pladshensyn er de undladt her, men kan hurtigt findes ved hjælp af de respektive registre.

Winther & Munk!

I Himmerland finder vi i 1600-årene adskillige personer der bærer navnet Winther. Det forekommer i Aalborg, Blære, Beltofte i Lundby sogn, Næsborg, Gislum, Kællingtand m.fl. Nogen kan umiddelbart kædes sammen og andre flyder hen i det uvisse. Når vi som tidligere nævnt fokuserer på Fleskum herred, findes der en relativ stor koncentration. Som efterfølgende skema viser, er der taget udgangspunkt i Kirsten Jensdatter Winther, der enkelte steder også kaldes Jesdatter. Om hun havde flere slægtninge i og omkring Nøtten får også stå hen i det uvisse, men noget tyder i den retning. I lensregnskabet for Aalborghus 1612 – 14 (RA, film 17906) findes følgende under sagefald (bøder):

”Chr. Poulsen i Dall, herredsfoged udi Fl., H. Jacob Vognsen, ridefoged Aalb. Slot, Jost Pedersen i Ferslev, Peder Munk udi Nøtten,

Peder Poulsen i Lundby og Poul Christensen i Nøvling, - som de haver udlovet for deres frenke ved navn Marianne Persdatter, som havde trolovet sig med hr. Laurids Jensen Vinther udi Ferslev, og havde ham udi ægteskab, og det er befunden, at hun havde hendes ægte hosbond leffuende, saa havde forne Hr. Laurids Jensen Vinther derfor afstået sit præsteembede, og forne Maren Persdatter havde sig forpligtet at rømme Nørrejylland, saa og havde forne hendes Slægt udlovet ---- 2 daler”.

Da den uheldige præst både hedder Jensen og Winther, og Kirstens mand Peder Munk, og hovedparten af spidserne i området er med til at betale bøden, og den landsforviste Maren Persdatter desuden betegnes som deres frenke, er der noget, der tyder på en forbindelse.

Mandebod

I 1646 føres der en sag ved Fleskum herredsting, som direkte viser, at der er familiære bånd til slægten af samme navn på gården Beltofte i Lundby sogn i Slet herred. Her har der boet Wintherslægter siden 1578, hvor den ikke adelige Niels Winther var gift med den adelige Bolde Pedersdatter Munk fra Haubrogård.

Hvem, der var blevet dræbt, og om der var tale om et hændeligt uheld, nævnes ikke, men en Chr. Nielsen Winther dukkede op på tingstedet 2/3 – 1646, og fik mandebod af 11 navngivne slægtninge i Fleskum herred. Der var dog 3 personer, som i første omgang ikke ville yde noget. Men familien fik dem overbevist om, at Kong Eriks lov var stadig gældende: *”Hænder der manddrab, bøder han først en trediedel af sit eget, derefter sanker han Fædrenes frænder og sønner osv.”* På Fleskum herredsting fik han indsamlet ca. 35 rigsdaler. Nogen gav 3 rdl., andre 2 rdl., og 3 tjenestekarle gav hver 1 rdl. Peder Winther i Gunderup betalte 5 rdl., hvilket antagelig skulle dække for ham og de 2 sønner.

Ud over de i følgende efterslægtstavle anførte personer, blev der afleveret et

beløb fra: Just Pedersen v/ sin far Peder Jensen, Nøtten, Niels Christensen, Volsted, Chr. Nielsen og hans 2 sønner, Volsted, og unge Chr. Christensen, Volsted. Desuden betalte tjenestekarl Knud Eriksen, Nøtten og Chr. Laursen, Mjels.

Peder Munk

Da Peder Munk godt kunne være far til de yngste børn, skal det nævnes, at han var broder til byfoged Jacob Vognsen i Aalborg (Aab. tb, 1637 - 3/7). Jacob Vognsen havde sønnerne Jacob og Vogn samt datteren Karen, der var gift med præsten Morten Madsen Blok i Brøndum-Hvidbjerg sogne (Aab tb. 1626 - 6/2 og 1632 9/6).

I lensregnskaberne under Aalborghus nævnes Peder Munk adskillige gange. 14/10 1591 fæstede han 2 stk. ½-gårde i Nøtten i Ferslev sogn efter Jens Sørensen. I 1614 fæstede han et gadehus i Ellidshøj efter Chr. Nielsen, og 1615 et gadehus i Volsted efter Chr. Bertelsen. I 1627 overlod han en af sine fæstegårde til Vogn Pedersen (Munk), og i 1629 fæstede Hans Henriksen (gift med Maren Pedersdatter Winther) den gård i Nøtten, som Peder Munk selv havde haft. Med andre ord døde Peder Munk imellem 1627 / 29.

Under jordskyld i lensregnskabet 1562, nævnes en Jes Munk i Nøtten, om der er forbindelse til Peder Munk er svært at afgøre. Der var i øvrigt ikke mangel på "Munke" i området, i Volsted var der eksempelvis en Jens Munk gift med Inger Jeriksdatter, hvis datter Gertrud var gift med borgmester Knud Pedersen i Lund i Skåne. Dette ægtepar havde adskillige børn i Fleskum herred.

Lundergaard

Selv om Peder Munk boede som fæster på en ryttergård under Aalborghus, var han ikke desto mindre også selvejer. Han ejede nemlig "Lundergaard" i Nøvling sogn, med et hartkorn på godt 5 td. Efter hans død var den i familiens eje indtil sønnen

Vogn Pedersen, Ferslev, solgte den sidste del til præst ved Vor Frue kirke i Aalborg: Jacob Poulsen (Flhtb. 1657 17/8 - 114b).

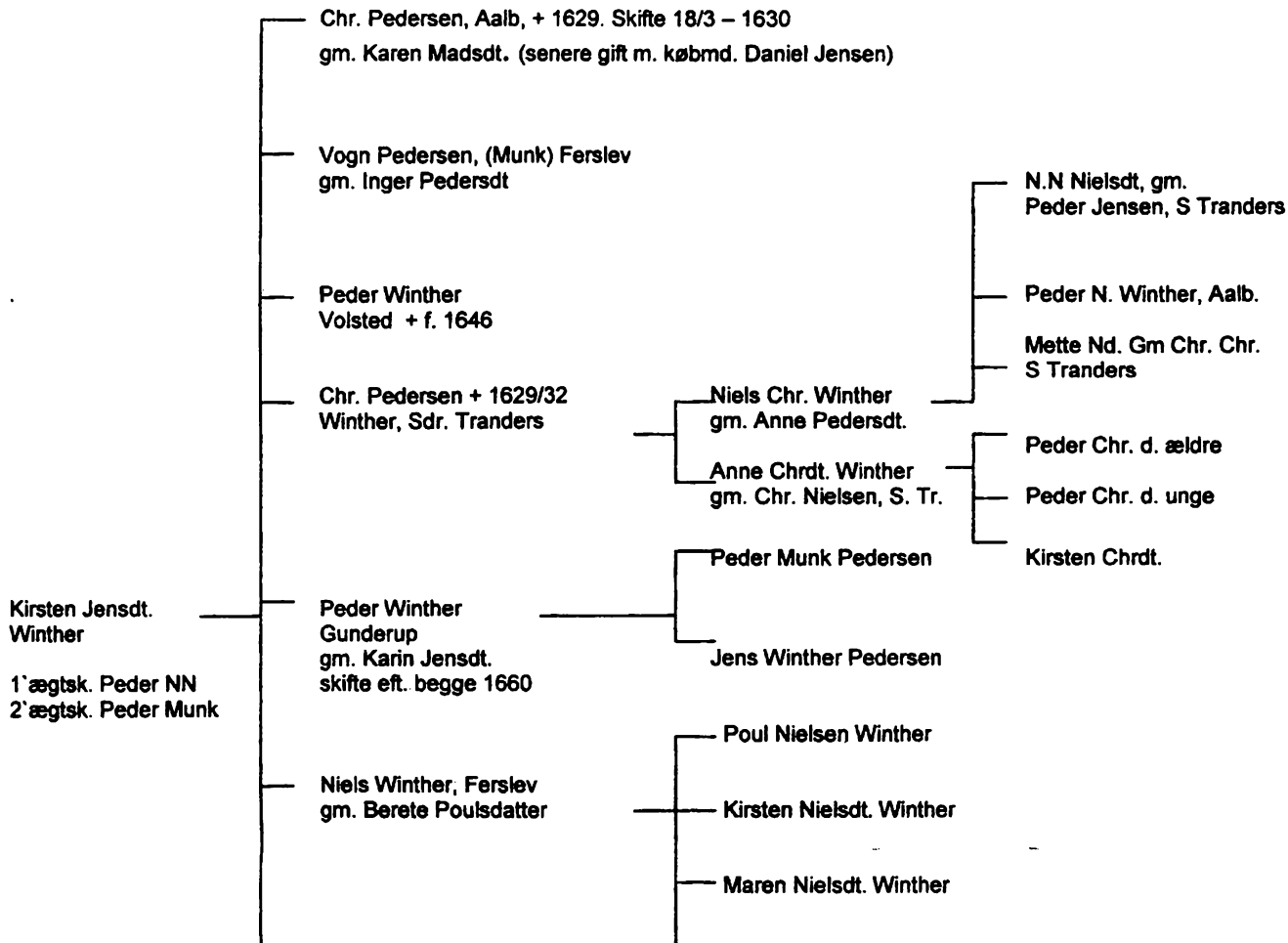
Allerede i 1654 udbød Peder Winther, Gunderup sin anpart af bondeskylden i Lundergård til slægten, hvilket man som selvejer skulle gøre. Da han udbød den til salg ved herredstinget, nævnes foruden hans børn og søskende, også kgl. delefoged Poul Christensen, Nøvling. Poul Christensen var også nævnt i sagen om den uheldige præst Laurids Jensen Winther. Men hvorledes han var i familie med Winther familien, fremgår ikke. Delefoged Poul Christensen, Nøvling overtog sandsynligvis Lundergaard - eller havde part i den, for 1661 anklager han fæsterne Knud og Chr. Christensen for manglende tiende, landgilde, ægt og andre arbejdsydelser. Desuden forbød han alle i omegnen at grave tørv og fjerne lyng på Lundergårds områder. (Flhtb. 1661.04.01 & 05.06 m. fl.)

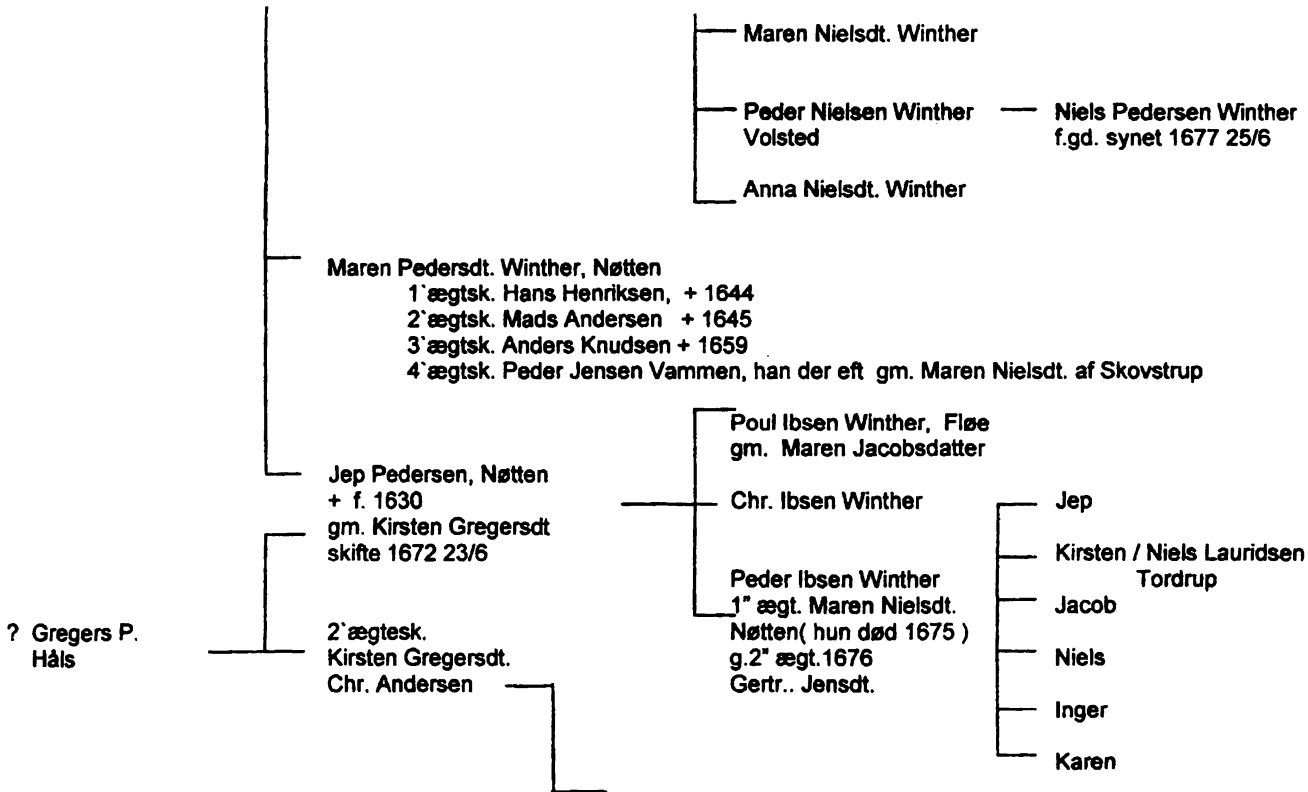
Kirsten Jensdatter Winther

Kirsten Jensdatter Winther var gift 2 gange, om hun fik børn med begge sine mænd er nok et stort spørgsmål, men noget tyder på det. Den første mand døde før 1612. Var han en Winther, eller var det Kirstens eget navn, det må stå hen i det uvisse. Ikke alle hendes børn bruger navnet, hvorimod andre benævnes med det konstant. Et lidt specielt og tankevækkende eksempel er, at en af hendes sønner, nemlig Peder Winther i Gunderup, kalder sin ene søn Peder Munk Pedersen og den anden Jens Winther Pedersen. Og 1660 benævnes Kirstens søn Vogn Pedersen som Munk i en enkelt retssag, hvor han var værge for broderen Peder Winthers sønner i Gunderup.

[Se oversigt på næste opslag]

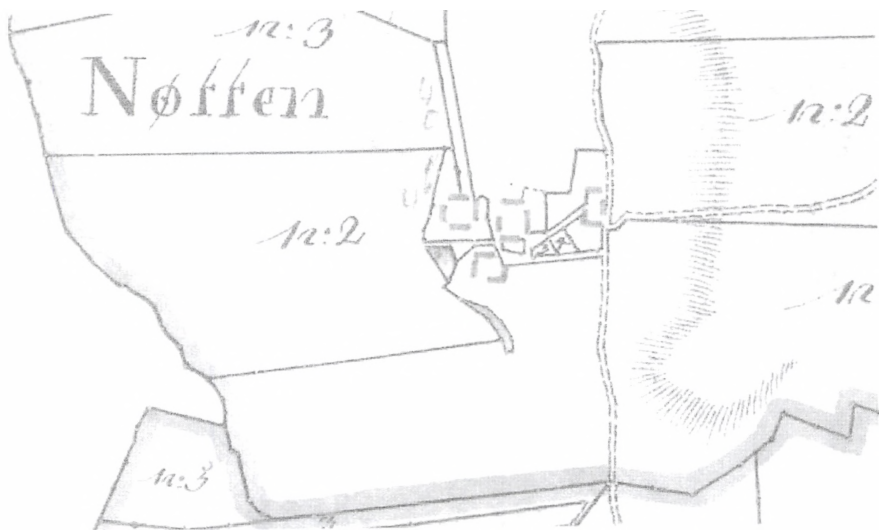
Samme Peder Winther i Gunderup optrådte som vidne i en skelsag for brodersønnen: Peder Ibsen Winther. Sagen drejede sig om en eng ved hans forældres gård i Nøtten. Her meddelte Peder

Anne Chrdt. I 1677 troløvet m, Laurids Lauridsen, Romdrup
 De fik fæste på Chr. Andersens grd. i Nøtten
 Senere bosat Volstrup ?

De fire gårde i Nøtten

Winther: "At da hans stedfar Peder Munk havde gården - osv" Hvilket bekræfter, at han i hvert fald var af første ægteskab (Flhth. 1654 31/7 – 101a).

Kirsten Jensdatter levede sine sidste år hos datteren Maren Pedersdatter. Hun døde i 1633 og overlevede mindst 3 af sine børn. Der blev holdt skifte efter hende i 1633 26/11. Der findes ingen tingbøger netop dette år, men skiftet er gentaget 1641. Årsagen var, at ægtefællen til et af børnebørnene mente, at hans kone havde fået alt for lidt i arv efter sin farmor. Det fremgår af skiftet, at der var udpeget 3 vurderingsmænd til at foretage optælling mm. I dag ville de 2 nok blive erklæret inhabile, for den ene, nemlig Peder Gregersen, Flamsted, var broder til Kirsten Gregersdatter, Nøtten, hvis 3 børn var at finde blandt arvingerne. Det samme problem med habiliteten var tilfældet med Chr. Andersen, der var gift med Kirsten Gregersdatter, hvis første ægteskab var med Jep Pedersen Winther.

I skiftet er nævnt hovedparten af de på foregående skema anførte personer. Da såvel Chr. Pedersen i Aalborg som Chr.

Pedersen Winther i S. Tranders og Jep Pedersen i Nøtten – allerede var døde, fremstår deres børn som arvinger. De ældste farbrødre var værger for de umyndige.

Uden at gå i detaljer med det ret omfattende skifte, nævnes af "Bondegods" bl.a. Lundergård, hvori Niels Sørensen var fæster, sat til 6 skp. byg (afgift) Under punktet: "Tilstandendes Gæld" nævnes følgende: Niels Winther, Ferslev 17 sld. Søren Jensen, Volsted 30 sld. Vogn Pedersen, Nøtten 17 sld. Jens Ibsen Be..rt ? i V.?... strup 4 sld. og 1 td. byg. Jørgen Snedker i Aars (Aarhus) 6 sld. Just Nielsen, Katby 5 mk. Chr. Jensen, Volsted 5 sld. Chr. Sørensen, Ejstrup 8 sld. Desuden skulle Peder Winther, Gunderup have udlæg betalt for et par rejser, hvor han havde besøgt de nævnte. Han gjorde opmærksom på, at turen i 1635 varede 5 dage, og at han rejste mere end 30 mile. Hvorefter han igen var på rejse i 2 dage til Katby og Ejstrup. Han krævede derfor sine udgifter dækket, idet han året efter, altså 1636, igen måtte besøge de pågældende. I alt var denne rejsegodtgørelse godt 42 sld. – hvoraf Chr. Nielsens hustru og hendes broder Niels måtte betale 14 sld. Der var

dog i alt 118 sld. til de 2 søskende til deling. Peder Winther fremlagde desuden et regnskab, der var dateret i 1634, hvor værgemålet antagelig ophørte. Sagen, der fylder 5 sider i tingbogen, endte med, at dommerne godkendte Peder Winthers regnskab og fordelingen af arven, og Chr. Nielsen i S. Tranders, gift med Chr. Winther Pedersens datter Anne, fik derfor ikke noget ud af sin anklage (Flthb. 1641 3/5 – 102a).

Kirsten Jensdatter Winthers børn:
Rækkefølgen af de 8 børn som Kirsten Jensdatter Winthers fik, kendes ikke, men 3 af dem var døde før hende. Om hendes første mand var far til dem alle 8, eller Peder Munk var far til de yngste, fremgår ikke af den foreliggende kilde. Men Vogn brugte som tidligere nævnt navnet Munk en enkelt gang.

Jep Pedersen Winther: bosat i Nøtten, han døde før 1630, og var gift med Kirsten Gregersdatter, der var født i Håls, og broder til Peder Gregersen i Flamsted, og Niels Gregersen i Håls. Peder nævnes som væрге for hende efter den første mands død. Efter Jeps død giftede Kirsten Gregersdatter sig med Chr. Andersen (fra Ellidshøj) Han fik fæstet på ryttergården 1632 (stedmål RA film 17904 m.fl.). Jep og Kirsten fik sønnerne: Peder, Christen og Poul.

Kirsten Gregersdatters skifte nævnes 1677.04.02 – 60b – hvor Chr. Andersen fik arveafkald fra stedsønnerne. Det oplyses i denne forbindelse, at skiftet var 1672 23/6, med værdier for 185 sld. og en gæld på 227 sld. Poul og Peder vedgik ikke arv og gæld, men Chr. Ibsen nævnes ikke, og var antagelig død.

Gården oplades til Laurids Lauridsen, Romdrup, der skulle giftes m. Chr. Andersen og Kirstens datter Anne. Overdragelse m. kontrakt om aftægt findes under 1677.06.11 – 68 b. Kontrakten skrevet i Romdrup 21/3 – 1677.

Peder Ibsen Winther var antagelig den ældste, han dukker op i tingbøgerne al-

lerede 1634, hvor han fører sager for sin stedfar Chr. Andersen. Stedfaderen Chr. Andersen fik arveafkald 23/11 – 1640, og han takker samtidig sin væрге og farbroder: Peder Winther i Gunderup for godt værgemål i skiftet efter hans far. Peder Winther Ibsen var gift med Maren Nielsdatter (Flthb. 1654.07.31 – 100a)

I 1640 flyttede en anden farbroder fra Nøtten til Ferslev, nemlig Vogn Pedersen. Peder Ibsen Winther overtog ved denne lejlighed fæstet på Vogn Pedersens gård i Nøtten (Flthb. 1640 - 13/7) I 1642 gav Peder Ibsen Winther arveafkald for sine 2 brødre, Poul og Christen, til deres stedfar Chr. Andersen – hvorefter de nok kun havde fået noget af deres fædrene arv. For i 1647, var de 3 brødre igen på tingstedet, og gav arveafkald for fædrene arv. At Peder Winther så samme år blev anklaget for skovhugst i Rold skov, var jo en helt anden sag.

Et par år efter at Peder Ibsen Winther havde fået fæstet på gården, måtte hans farbroder: Peder Winther, Gunderup vidne for ham i en sag om en bro og noget engjord. I tingbogen 1642 24/10 – 196b, står der følgende:

”At det er fuldt vitterlig og i sandhed, at den tid Peder Munk boede i Nøtten, og havde de tvende grde i fæste, som Hans Henriksen og Peder Winther Ibsen nu iboer, da havde Peder Munk den 3. part til begge gårde i den bro som ligge ved Chr. Andersen Ø... ad Nøtten Kær: 4 lands... ?(længdemål) vesten over Bløden til en pæl ved Broen, som han lod opsætte ? og færdigholde, og intet videre i forne Bro i nogen måder ” –

De personer som han i denne forbindelse måtte stævne, var hans stedfar: St. Chr. Andersen og Laust Nielsen. Fra ca. 1663 (30/11) var Peder Winther Ibsen, Nøtten, kgl. delefoged i Fleskum og Helhum herred.

Der var skifte efter Maren Nielsdatter 2/1 – 1675, hvilket er anført i en retssag 1679, hvor svigersønnen Niels Lauridsen, Tordrup, gm. Kirsten Pedersdatter

Winther kræver mere i arv. Sagen blev afvist, idet såvel brødre som søstre undtagelsesvis arvede ens, og fik hver 30 rdl. Det kunne påvises, at Niels Lauridsen tidligere havde fået "Såvel levende som døde varer" – og derfor ikke havde krav på mere arv. I samme sag nævnes Peder Winther og Maren Nielsdatters børn: Jep, Jacob, Niels, Inger, Kirsten og Karen (Flhtb. 1679.05.12 – 7b m.fl.). Om de siden brugte navnet Winther vides ikke. I 1676 blev Peder Ibsen Winther gift med Gertrud Jensdatter, hvilket fremgår ved en stævning af P. W. hvor hun modtog stævningsmændene.

Svigersonnen Niels Lauridsen, Tordrup, var ikke den eneste, der gerne ville arve mere. Peder Winthers søn Jacob Pedersen sagsøgte sin far (ved svogeren Niels Lauridsens hjælp Flhtb. 1680.04.19 – 118b) og mente ikke, at arvekontrakten var blevet opfyldt. Sagen blev taget op igen 26/4. Her mødte Peder Winther med svogeren Peder Jensen Vammen m.fl. vidner, der under Ed kunne oplyse følgende: Jacob Pedersen havde de sidste 1½ år boet hjemme hos sin far, men havde ikke deltaget i nogen former for arbejde, hverken i marken eller i gården. Hans far havde gratis opfødt 3 af Jacobs heste og 5 føl, som Jacob nu havde solgt. Og senere endnu en hest, som Jacob havde købt i Vendsyssel. Desuden havde hans far betalt 2 dyre indbundne bøger, der var købt ved Iver Pedersen i Aalborg, der var tale om 2 sacramenter. Siden Jacob havde fået sin afsked fra Niels Kaases arvinger i Aalborg og Hans Lauridsen, Aalborg, havde hans far gjort 2 rejser for ham. Og siden havde han aldrig betalt for hverken husly, mad eller øl.

Et par uger efter, nemlig 3/5 fremkommer Jacob Pedersen igen med en del krav til sin far. En meget lang opremsning som på sin vis er interessant, men er dog for omfattende at medtage her. Dommerne var nogenlunde enige med Peder Ibsen Winther og kom frem til, at der skulle modregnes for alle de ydelser, Peder Winther havde givet sønnen siden moderens død 1675.

Ifølge en ret interessant aftægtskontrakt på flere sider, dateret 1682 22/9 (Flhtb. 1685.04.06 – 55b) oplod han gården til svigersønnen Jens Lauridsen. Det bliver for omfattende at citere det hele her, men han skulle beholde den lille stue samt et kammer. Ud over kosten og det daglige øl, skulle han hvert år have en skjorte, vanter mm. Her nævnes, at fæstegården da var overgået til Københavns fattigvæsen (Peder Thomsen, Ferslev var foged). Det knirkede lidt, og det kneb for Peder Winther at få det, han iflg. kontrakten havde krav på, det resulterede i et retsopgør, hvori det nævnes, at der også havde været slagsmål mellem parterne (Flhtb. 1685.12.07 – 135 & 1686.02.22 – 20a – 21b). Det var dog ikke eneste gang, den gamle mand var udsat for overfald. De mange sager, han førte for assessor Mogens Willumsen Råkilde/Nøvlinggrd, gav også sine stød. Ved et besøg hos Peder Thomsen, Ferslev (foged f. Kbh. Fattigvæsens fæstegårde), fik han et par slag af en kæp af tjenestekarlen Niels Jensen (Flhtb. 1685.12.21 – 137a).

Broderen Poul Ibsen Winther fæstede gård i Fløe i Gravlev sogn. Her er han aldrig opført med navnet Winther. Han var gift med Maren Jacobsdatter. I en arvesag (Hhtb. 1655 17/12) blev han stævnet af Søren Nielsen, Fløe, for arv efter Niels Sørensen, Fløe til Søren Nielsens søn Jacob. I 1661 sagsøgte Poul Ibsen Winther de øvrige fæstebønder i Gravlev. Han havde lagt ud, da der skulle leveres en provianthøst under krigen med svenskerne (Hhtb. 1661 8/7). I matriklen 1664 (Z5-x1) er han nævnt som fæster af en gård på 9.5.2. 1/4 Td. hartkorn – vist nok en tvillinggård, sammen med Laurids Pedersen. Hans kone Maren Jacobsdatter havde en sag 1679 (Hhtb. 1679 1/9) vedr. arvepart af en gård i Svenstrup efter hendes afdøde broder Søren Jacobsen. Poul Ibsen Winther er antagelig død før 1688, idet han ikke nævnes i matriklen.

Chr. Pedersen (1) – for der var nemlig 2

med samme navn. Han var bosat i Aalborg, hvor hans skifte (18/3 – 1630, Aab. skp.) oplyser, at ægteskabet med Karen Madsdatter var barnløst. Hun blev derefter gift med købmand og kongelig salter Daniel Nielsen. Hans mor Kirsten Jensdatter m.fl. af hans søskende i Nøtten var arvinger, og gav arveafkald 31/1 – 1631 (Aab tb).

Chr. Pedersen (2) – var bosat i Sdr. Tranders. Han fæstede ryttergården 5/10 – 1629, hvor der var bygningssyn, der oplyser, at gården var nylig fæstet. Han døde antagelig før 1633, idet hans brødre var værger v. skiftet efter Kirsten Jensdatter. Han havde 2 børn. Datteren Anne var gift med Chr. Nielsen, der var søn af Niels Christensen og Maren Nielsdatter, Sdr. Tranders (Fltb. 1660.11.26 – 122a). Det er netop Chr. Nielsen, vi kan takke for, at hendes bedstemors skifte blev genoptaget, idet han ikke var helt tilfreds med sin kones arvepart.

Chr. Nielsen – der også benævnes som "Chr. Nielsen – på gaden" døde før 1686. Der findes et ret omfattende skifte efter ham i tingbogen (Fltb. 1686.12.20 – 101b m. fl). Ud over enken Anne, var der 2 sønner: Peder den ældre og Peder den unge, samt datteren Kirsten Christensdatter.

Sønnen Niels bruger altid navnet Winther. Han var gift med Anne Pedersdatter. Hun havde søsteren Karin Pedersdatter gm. Peder Jensen, St. Vorde. Anne og Karins mor var antagelig Mette Sørensdatter i St. Vorde (søster t. Maren Sørensdatter gm. Jens Laursen, Sdr. Tranders) (Fltb. 1650.11.11 – 165b – 167a).

Niels Christensen Winther og Anne Pedersdatter, havde følgende børn: Peder Nielsen Winther, Aalborg, Mette Nielsdatter gm. Chr. Christensen, S Tranders og NN Nielsdatter gm. Peder Jensen, S Tranders (Fltb. 1685.03.02 – 52 mfl). I en retssag, hvor Peder Ibsen Winther, Nøtten var arvingernes sagfører, fremgår, at Niels Winther døde før 1685.

Maren Pedersdatter Winther – overtog

hjemmet i Nøtten, og havde som tidligere nævnt sin nor boende. Maren havde et ret stort forbrug af mænd, ikke mindre end 4 stk. Iflg. stedsmål eller indfæstning for ryttergods under Aalborghus, overtog hendes første mand, Hans Henriksen, gården 1629, det var formodentlig kort efter Peder Munks død. Han fæstede desuden et gadehus i Mjels og et nedbrændt gadehus i Nøtten 1641 efter svogeren Vogn Pedersen (Munk). Ud over de traditionelle retssager for gæld og tilgodehavender var Hans Henriksen impliceret i et slagsmål, hvor hans tjenestekarl reddede ham ved at stikke til modparten med sit "Væрге".

Meget af besætning og inventar i gården figurerede som arvegods til Kirstens Jensdatters børn og børnebørn. I 1642 afleverede han en del af det, han havde taget i forvaring, og fik så arveafkald af svogeren Peder Winther i Gunderup, der havde stået som væрге for Niels og Anne Winther i Sdr. Tranders. Desuden fik han arveafkald fra Peder, Poul og Chr. Ibsen Winther, Nøtten (Fltb. 1642.10.17 – 192b).

Hans Henriksens dødsbo blev vurderet af 4 mænd 28/4 – 1645. Der var da værdier for godt 150 rdl. Efter vurderingen fandt man frem til, at gælden var stor, men der blev da 5 rdl. til Maren og 5 rdl. til Kongen, idet der ikke var andre arvinger. Opmålingen udviser et meget stort indbo, som nok ikke var ændret væsentligt siden Peder Munk og Kirsten Jensdatter sad på gården. Der dukkede dog flere regninger op efter Hans Henriksens død, bl.a. fra rådmand Hans Sørensen i Aalborg.

Iflg. stedsmållisterne for Aalborghus fæstede Marens nye mand, Mads Andersen, gården i 1644. Ved deres bryllup i Nøtten var der en, der mistede sin pung eller tegnebog. Finderen var noget længe om at få den afleveret, hvilket fremgår af en retssag i 1646. Mads Andersen var fra Jetsmark i Vendsyssel. Desuden overtog han de 2 tidligere nævnte gadehuse i Mjels og Nøtten. Samme dag, Mads havde været på Aalborghus for at underskrive sit nye

fæstebrev, mødte en Kirsten Mortensdatter fra Jetsmark - der lovede ham en djævel. Et grimt ønske, der selvfølgelig resulterede i en retssag. (Flthb. 1645.07-28 - 180b).

Men samme Mads Andersen levede ikke længe, for 1645 fik enken Maren Pedersdatter en stævning fra ridefogden på Aalborghus, Th. Christensen, der krævede nyt skifte, idet der blev refereret til den allerede værende gæld i Hans Henriksens dødsbo.

Næste mand i rækken var Anders Knudsen, som også var fra Vendsyssel. Kort efter, at han var blevet fæster af gården, meldte der sig arvinger fra Jetsmark, nemlig afdøde Mads Andersens far, Anders Thorsen i Krogsgård, der krævede 8 td. byg og 6 td. havre, samt 4 stude, en hest og et øg, kobber, tin, messing, en lang-bøsse og sønnens kiste (Flthb.1646.04.20 - 64b). Ved Anders Knudsens død meldte der sig mange arvinger fra Østerhalne. Han var i øvrigt en stridbar herre og førte mange sager både mod konens familie og naboerne (Flthb. 1659.11.07 - 11b).

Maren Pedersdatter Winther blev så viet for 4. gang (enke med god gård er ikke at foragte), og Peder Jensen Vammen fik 1659 fæstet på gården (stedsmål Aalborghus). Der havde åbenbart været en del udestående fordringer efter Anders Knudsen, for såvel Chr. Jensen i Flamsted og Chr. Justsen i Ferslev blev tilbudt at indløse en del pantsat sølv (1659.11.28 - 21a).

Et par år efter Anders Knudsens død fik Peder Jensen Vammen arveafkald fra de mange arvinger i og omkring Øster & Vester Halne, Hvorup, Nr. Sundby m. fl. (Flthb. 1661.06.17 - 55a). De 2 brødre herredsfoged Jørgen Justsen, Dal, og Chr. Justsen, Ferslev, fik travlt med at få indløst de sølvkander, sølvstobe, kar mm. - som de havde sat i pant hos afd., Anders Knudsen. Arvingen Niels Knudsen, Øster Halne, der repræsenterede de øvrige, lovede, at han ville udlevere det pantsatte sølv - når betalingen forelå. (Flthb. 1661.06.17 - 55b).

Maren Winther Pedersdatter fik som nævnt ingen børn, men oplevede at få

sit hjem delt ikke mindre end 4 gange. Første gang ved skiftet efter hendes mor 1633, hvor hendes søskende fik deres part - og hun sad tilbage med 1/8. De næste 3 gange var da familierne til hendes 3 første ægtemænd, hver gang drog af sted med ca. halvdelen af værdierne i gården. Det tyder på, at man efter hvert skifte igen har forstået at få rettet op på økonomien.

Efter Maren Winthers død blev Peder Jensen Vammen gift med Maren Nielsdatter, med hvem der fulgte en medgift eller mødrende arv på 80 sld. Hun var datter af Niels Nielsen, Skovstrup og Anne Nielsdatter. (Flthb. 1679.06.30 - 36 b, m. fl.) Der var adskillige sager vedr. arv efter Niels Nielsen, Skovstrup - flere mente, de fik for lidt.

Niels Winther Pedersen, der var selvejer og bosat i Ferslev, nævnes ved et bygningssyn af ryttergårde 5/10 - 1629. Han døde før 1640, og efterlod 5 børn nemlig: Peder, Poul, Maren, Anna og Kirsten, samt enken Berete Poulsdatter. Efter Niels Winthers død blev enken Berete Poulsdatter gift med Anders Nielsen. Han døde 1657, og der blev holdt skifte efter ham 17/8 - 1657, hvor Berete var repræsenteret ved sønnen Peder Nielsen Winther fra Volsted. Der var ingen børn i dette ægteskab, hvorfor hele Anders Nielsens familie kunne drage bort med ½ delen af værdierne. Anders Nielsen førte et utal af retssager mod præsten i Ferslev, Chr. Christensen, og dennes 2 sønner Jørgen og Chr. Det var hovedsagelig skelsager og ødelagte marker hos naboen. Ingen overgår præsten i Ferslev med hensyn til retssager.

I første omgang var farbroderen Peder Winther i Vnderup børnenes værge, men 1640 blev værgemålet overtaget af deres onkel Hans Henriksen i Nøtten. Han fik arveafkald fra de 5 børn 24/10 - 1642 ved Fleskum herredsting. I forbindelse med de efterfølgende arveafkald opholdt de sig i Volsted, hvor Peder Nielsen Winther i 1632 fæstede en gård efter Niels Mikkelsen, der kun havde haft den i 2 år.

Poul Winther Nielsen, Volsted, gav 1662 arveafkald til broderen Peder Winther Nielsen, Volsted, for arv efter sine forældre og deres farmor Kirsten Jensdatter (Flhtb. 1662 - 6/10 - 72b). En Niels Pedersen Winther i Volsted fik fæstegården synet 1677 (Flhtb. 1677 - 25/6). Han kan være søn af Peder Nielsen Winther.

Peder Winther (1) – bosat i Volsted. Han var ikke en person, der markerede sig overvældende. Ved herredstinget ses han kun som vidne, syns- & stævningsmand. I Aalborg bys tingbog finder vi ham en enkelt gang, da han var behjælpelig med at få afviklet skiftet efter byfoged Jacob Vognsen. (Aab. tb, 1637 - 3/7) Jacob Vognsen var jo broder til hans far eller stedfar. Noget tyder på, at Peder Winther var død før 1646, han nævnes ikke i forbindelse med den tidligere omtalte mandebod.

Peder Winther (2) – var selvejer og bosat i Gunderup. Lige modsat broderen af samme navn var han bestemt en, der var helt fremme. Han kunne helt åbenbart både læse og skrive, og optrådte som sagfører for både herremænd og præster og hvem, der nu havde brug for hjælp ved tinget. Han var ofte sandemand, nævning, syns- & vurderingsmand, og deltog i et utal af forligssager. Der var tætte bånd til familien i Aalborg, og da hans slægtning byfoged Jacob Vognsen i Aalborg var død, fik Peder Winther en stævning ved Aalborg byting vedr. noget gæld af enken Karen Madsdatters nye mand Daniel Nielsen (Aab. Bytg. 1631.01.31 - 24a).

Peder Winther i Gunderup, var gift med Karin Jensdatter, og havde de 2 sønner Peder Munk Pedersen og Jens Winther Pedersen. Her er et eksempel på, at ikke kun hans stedfar blev opkaldt, men muligvis også hans egen morfar. Peder Winther og Karin Jensdatter døde næsten samtidig, og der var et ret omfattende skifte 6/4 - 1660 på ikke mindre end 6 sider i tingbogen (Flhtb. 1660.05.21 - 62a).

Ud over sin selvejergård/boel fæstede han afdøde Anders Poulsens gård i Ooppelstrup (Flhtb. 1645.06.30 - 155a). Sammen med sine søskende var Peder Winther fortsat ejer af Lundergaard, som forældrene havde ejet og bortfæstet. I 1654 kneb det for fæsteren Niels Nielsen med at betale den afgift, der betegnes som bondeskylden, han havde været i restance i 6 år. Kort efter udbyder Peder Winther sin part af bondeskylden i Lundergaard til slægten. Her nævnes ud over hans 2 sønner søsteren Maren Pedersdatter i Nøtten, broderen Vogn Pedersen (Munk) der var selvejer i Ferslev, samt kgl. delefoged Poul Christensen i Nøvling – sidstnævnte ville gerne købe Peder Winthers andel (Flhtb. 1654.11.06 - 174a).

Efter Peder Winthers død blev der lavet bygningssyn over den gård, han havde haft i fæste, den kaldes her Palsgaard. Der var et par mangler, som skulle udbedres, og regningen blev sendt til sønnen Jens Winther Pedersen i Aalborg (Flhtb. 1660.11.05 - 104a). Gården blev derefter fæstet af Niels Lauridsen (Flhtb. 1662 22/9 - 69b).

Vogn Pedersen (Munk) – var en af de personer, der næsten altid var at finde på herredstinget. Han var gift med Inger Pedersdatter. Med hensyn til navnet Munk, så forekommer det første gang i tingbogen 1660, da han deltog som værge ved skiftet efter broderen Peder Winther i Gunderup. Sandsynligheden for, at Vogn er en af de yngste børn, og at han derfor er halvbroder til de øvrige, foreligger. Vogn Pedersen var først bosat i Nøtten, og ud over en gård fæstede han et gadehus i Nøtten 1639 af Aalborghus. I 1641, altså ca. 9 år efter moderens død, gav han arveafkald til svogeren Hans Henriksen for sin fædrene og mødrene arv (Flhtb. 1641 8/3). Han var selv værge for flere af sine brøders børn, og 17/3 1634, blev han sagsøgt af broderen Peder Winther, Gunderup, for ikke at udbetale arveparter til Jep Pedersens børn i Nøtten samt Chr. Pedersens børn i Sdr.

Tranders. Han forsøgte at få sagen udsat, angivelig på grund af manglende kapital.

Da han flyttede fra ryttergården i Nøtten og blev selvejer i Ferslev, fik brodersønnen Peder Ibsen Winther fæstet på gården i Nøtten, hvilket dateres til 13/7 – 1640. Han fik (en af ?) Chr. Justsens gårde, som han købte til selveje. I denne forbindelse fik han foretaget et bygningsyn på gården (Flhtb. 1640.20.04 – 37a). Familien ejede som tidligere nævnt Lundergaard, der blev drevet af 2 fæstere. Da der efterhånden kun var Vogn Pedersen og søsteren Maren Pedersdatter tilbage, solgte han deres fælles arv, Lundergaard, til præst ved Vor Frue kirke i Aalborg, Jacob Poulsen, (Flhtb. 1657 17/8 – 114b) og Poul Christensen, Nøvling. Senere ses det, at Poul Christensens dattersøn (møllersønnen fra Aalborg), Laurids

Christensen Brems på Findstrup, blev ejer af Lundergård m.fl. (han var også birkefoged ved St. Vorde birketing).

Sidste gang, Vogn Pedersen Munk nævnes med bopæl i Ferslev, var ved broderen Peder Winthers skifte i Gunderup. I 1662 forsøgte han, ved brodersønnen Peder Winther Ibsens hjælp, at få inddrevet et ret stort tilgodehavende hos flere i Ferslev. Det var dels udlånte penge, dels udlæg han havde klaret for de andre under krigen, og fjendens belejring: rytterhold, proviantvogn m. heste osv. (Flhtb. 1662 15/12 – 105b). Han nævnes derefter ikke mere og flyttede antagelig til Voer (måske Vår v/ Farstrup? eller det nærliggende Vorgård sydøst for Ferslev i Hellum herred ?).

Hovedkilde og yderligere oplysninger: se registre til tingbøgerne: fgj.dk/protokoller.

De slægtshistoriske foreninger og DIS-Danmark

27. april 2008 havde DIS-Danmark inviteret til fællesmøde i Odense mellem de tre landsdækkende slægtshistoriske organisationer, der samarbejder om udgivelsen af HVEM FORSKER HVAD, altså i aldersrækkefølge: Samfundet, SSF og DIS-DK.

Blandt de nyheder, der dukkede op på mødet, var, at DIS-DK i erkendelse af organisationens mange medlemmer (5.200), der bor spredt over hele landet, godt kunne have brug for en opdatering af deres paratviden om praktisk slægtsforskning – sådan som den findes og formidles i de lokale slægtshistoriske foreninger.

Derfor har DIS-DK på årsbasis afsat 125.000 kr. til fordeling i landets 5 regioner, altså med 25.000 kr. til hver region. Af disse 25.000 kr. pr. region kan de slægtshistoriske foreninger i regionen søge midler til hel eller delvis finansiering af udgifter til foredragsholdere – (evt. i samarbejde med FU).

Første betingelse for at opnå støtte er, at foredraget af DIS-DKs bestyrelse anses for alment dækkende og af passende lødighed, så midtjyske foreninger skal sikkert ikke regne med støtte til et foredrag

om ”de sociale forhold i brunkulslejerne i mellemkrigsårene – specielt med henblik på hasardspils udbredelse blandt jævne arbejdere”. Men generelle foredragsemner som spidsfindige arkiver i Rigsarkivet, lægdsruller, fæstebønder, retsinstanser osv. må ryge lige ind!

Anden betingelse er, at de slægtshistoriske foreninger ikke kan sælge gæstebilletter til DIS-medlemmer, som altså med denne støtte sikres gratis adgang til de pågældende arrangementer, men det er jo da også til at leve med!

Hvis jeg forstod alt ret, bliver de pågældende foredrag annonceret gratis i DIS-Danmarks kvartalsblad, Slægt & Data, men det er jo blot en fordel!

Alt i alt synes der at være tale om et generøst tilbud, som vi i de slægtshistoriske foreninger naturligvis skal tage imod med kyshånd. God fornøjelse hermed, al henvendelse om støtte sendes til DIS-DKs kasserer Werner Wittekind, Rudersdalsvej 114, 2.tv., 2840 Holte, ☎ 4541 4315, E: kasserer@dis-danmark.dk

AB

Slægtshistorisk Forening Brønderslev

Torsdag 11. september
Foreningsaften. Et medlem holder et indlæg af ca. ½ times varighed om selvvalgt emne. Karen Henriksen har lovet at underholde denne aften.

Tirsdag 7. oktober
Bibliotekar Kathrine Tobiasen, Randers: Fæstebønder og deres livsvilkår. Der serveres kaffe og kage. Gebyr for deltagelse er 50 kr. pr. person.

Tirsdag 2. december
Årets julemøde.
Leder af Lokalhistorisk arkiv i Øster Brønderslev Per Drustrup kommer og underholder med løst og fast fra lokalområdet. Der serveres julegløgg og kaffe m. m. Gebyr for deltagelse er 50 kr. pr. person.

Åbningstider
Mejerigade 9, 9700 Brønderslev.
Hver onsdag: Åbent hus kl. 13 – 17.
Hver torsdag: Åbent hus kl. 19 – 22.
Lukket helligdag.
Sidste åbningsdag i år er 11. december.

Slægts- og Lokalhistorisk Forening Djursland

Tirsdag 2. september
Besøg på Stenvad Mosebrugscener, hvor Britta Mosdal vil fortælle om "brug af mosebrug igennem tiden". Se nærmere i foreningens nyhedsbrev.

Tirsdag 16. september
Klubaften.

Tirsdag 7. oktober
Foredrag – se foreningens nyhedsbrev.

Gotisk læsning - Studiekreds for medlemmer onsdag 17. september kl. 9.30 – 11.30 i Mejerigade 9. Derefter hver onsdag samme tid og sted til og med 26. november.

Tid og sted
Foredrag og julemøde foregår kl. 19 i Sognegården, Bredgade 104, Brønderslev.

Kontingent
125 kr. Par 175 kr.

Bestyrelse
Anders Sørensen, fmd., Hvilshøj Mark 125, 9700 Brønderslev, ☎ 9881 1449.
E: sternas@mail.dk
Mette Kjuhl Pedersen, nstfmd., Danevej 14, 9700 Brønderslev, ☎ 9882 0397.
E: mette.pedersen@nordjyske.dk
Jens Dybro, kass., Løkkenvej 452, Stenum, 9700 Brønderslev, ☎ 9883 8050.
E: kaerholt@worldonline.dk
Leif Olesen, sekr., Bundgårdsvej 13, 9700 Brønderslev, ☎ 9882 5821. E: leifo@mail.dk
Arne Kristiansen, Niels Bohrs Plads 6, 9700 Brønderslev, ☎ 9882 5882. E: arnec@mail.dk

Hjemmeside
www.slaegtshistoriskforeningforbroenderslevegnen.dk

Tirsdag 21. oktober
Klubaften. Bog-bytte-aften. Har du en lokalhistorisk bog eller slægtsbog tilovers, har du her muligheden for at bytte den til en anden.

Tirsdag 28. oktober
Tur til Erhvervsarkivet i Århus, hvor der vil være en rundvisning på arkivet. Derefter mulighed for at benytte arkivets læsesal. Se nærmere i foreningens nyhedsbrev.

Tirsdag 4. november
Asbjørn Hellum, arkivleder på Vejle Byhistoriske Arkiv og Stadsarkiv: Mormonerne og forskellige arkiver med information om danskerne i USA.

Tirsdag 18. november

Klubaften.

Tirsdag 2. december

Foredrag – se foreningens nyhedsbrev.

Lørdag 6. december

Den traditionelle juletur - denne gang til Fuglslev Kirke. Med efterfølgende hyggeligt samvær omkring kaffebordet. Se nærmere i foreningens nyhedsbrev.

Tid og sted

Såfremt intet andet er anført, foregår alle arrangementer kl. 19 på Grenaa Egnarkiv ved Grenaa Bibliotek, N. P. Josiassensvej 17, 8500 Grenaa.

Kontingent

Enkeltmedlemmer: 145 kr. Par: 220 kr.
- inkl. SLÆGTEN.

Grindsted og Omegns Slægts- og Lokalhistoriske Forening

Lørdag 27. september

Vi mødes kl. 13.30 på parkeringspladsen ved Grindsted Bibliotek og tager på ekskursion til Lindmark og Donslund.

På Lindmark skal vi se stedet, hvor egnens befolkning gemte sig under krigene i 1600-tallet. Beboerne på Lindmark mener at vide, hvor stedet var.

I Donslund skal vi se resterne af en gammel kælder, som menes at høre til den gamle Donslund herregård.

Man skal ikke forvente, at der er ret mange levninger tilbage nogen af stederne.

Tirsdag 28. oktober kl. 14.30

Billedeftermiddag. Lokalhistorisk arkiv har en del billeder med mangelfulde oplysninger. Arkivet vil vise nogle af disse billeder og håber, publikum kan hjælpe med nogle af de manglende oplysninger.

Bestyrelse

Hanne Lillemark Bild, fmd., Glentevej 4, 8500 Grenaa, ☎ 2962 0626. E: hanne.b@privat.dk

Bent Klim Johansen, nstfmd., Nelliikevej 50, 8500 Grenaa, ☎ 8630 9387.

E: de-nijs.johansen@stofanet.dk

Ulla Bugtrup Jensen, kass., Ludvig Holbergs Vej 10, 8500 Grenaa, ☎ 8632 1106.

E: bnygaard@vip.cybercity.dk

Hanne Andersen, sekr., Fasanvej 6 B, 8500 Grenaa, ☎ 8630 0365.

Geert Henriksen, Duevej 24, 8500 Grenaa,

☎ 8632 5193. E: geerthenriksen@stofanet.dk

Niels Kjeldsen, Bellisvej 10, 8500 Grenaa,

☎ 8632 0093. E: nckp@stofanet.dk

Ivan Jensen, Hyldehaven 60, 8520 Lystrup,

☎ 8622 3718. E: ij@oncable.dk

Hjemmeside

www.grenaaegnsarkiv.dk

Tirsdag 25. november kl. 19

Torben Plagborg, Grindsted: Jernbanerne på Grindstedegnen.

Det første tog kom til Grindsted i 1914, da Vejle-Vandel-banen blev forlænget til Grindsted. I årene derefter fik Grindsted jernbaneforbindelse i seks retninger. Dette varede til midten af 1950'erne, hvorefter forbindelserne forsvandt en efter en.

Tilbage er nu kun et ugentligt godstog til og fra Bramming.

Tid og sted

Ordinære møder holdes på Grindsted Bibliotek, hvis ikke andet er nævnt. Fri adgang for medlemmer. Alle er velkomne. Medbring selv kaffe til møderne, medmindre andet er nævnt.

Kontingent

100 kr., par 150 kr.

Kursusvirksomhed

Gotisk håndskrift.

Har du lyst til at være med til at læse gotisk håndskrift?

Studiekredsen fortsætter i efteråret 2008.

Første mødedag er torsdag 2. oktober kl. 19 på Grindsted Bibliotek. Vi mødes hver 14. dag. Materialeudgifterne deler vi. Leder af studiekredsen er Jens Erik Starup.

Kurser i slægtsforskning

Foreningen afholder kurser i slægtsforskning, såfremt den fornødne interesse er til stede. Ret venligst henvendelse til Judith Andersen Sørensen snarest muligt.

Slægtshistorisk Forening Guldborgsund

Lørdag 27. september

Gotisk skrift - en udfordring ingen slægtsforsker kommer udenom.

Læsefærdighed kan opnås, og foreningens medlemmer Inger G. Rasmussen og Lisbeth Christensen giver under mottoet "knæk koden" hjælp til selvhjælp.

Hvis der er interesse, oprettes en studiekreds.

Lørdag 25. oktober

Henning Bender, seniorforsker ved Aalborg Stadsarkiv: På sporet af de danske udvandrere.

Særligt i slutningen af 1800-tallet udvandrede danskere i stort tal til USA. I mindre omfang til Canada, Australien og Sydamerika. De kraftigste udvandringsområder var Nordjylland og "sydhavsøerne". Med særligt henblik på Lolland-Falster indtages de områder i Danmark, hvorfra udvandringen fandt sted. Vi hører om rejsen over Atlanterhavet og vi ser billeder fra de steder, hvor danskerne slog sig ned.

Lørdag 22. november kl. ca. 7.30.

Tur til Landsarkivet.

Vi tager toget fra Nykøbing F., så vi er på Landsarkivet, når det åbner kl. 9, vi tager hjem igen, når det lukker kl. 16.

Nærmere om, hvor mange der gerne vil med og afgangstid fra Nykøbing F. kommer senere (i foreningens eget program).

Bestyrelse

Jens Erik Starup, fmd., Horsbølvej 13, 7200 Grindsted, ☎ 7532 2353. E: Jens.Starup@post2.tele.dk

Judith Andersen Sørensen, nstfmd., Ravlundvej 9a, 7200 Grindsted, ☎ 7534 8260.

Bent Krosgaard, kass., Dalsøvej 47, 7200 Grindsted, ☎ 7532 1901.

Tid og sted

Foredragene holdes, hvis ikke andet er anført, lørdage kl. 13 på "Det Gamle Bibliotek", Rosenvænget 17, Nykøbing F.

Kontingent

Kr. 170 for enkeltmedlemmer, kr. 220 for ægtepar, kr. 75 for biblioteker/arkiver og kr. 30 for gæstekort.

Bestyrelsen er vært for kaffe/te og kage 27. september. Ved de efterfølgende møder er der mulighed for at købe kaffe/te og kage for kr. 5.

Bestyrelse

Susanne Poulsen, fmd., Thorsensvej 30, 4800 Nykøbing F., ☎ 5485 9885. E: spp@privat.dk

Nanna Nielsen, nstfmd., Grønlandsvej 9, 4800 Nykøbing F., ☎ 5482 2419. E: nani@pc.dk

Lisbeth Christensen, kass., Skovvænget 28, 4861 Guldborg, ☎ 5477 0196.

E: lis.gul2@gmail.com

Erik Dyrborg, sekr., Gøgeurvej 11, Marielyst, 4873 Væggerløse, ☎ 5413 6401.

E: erik.dyrborg@mail.tele.dk

Inger G. Rasmussen, Bøsserupvej 11, Fuglse, 4960 Holby, ☎ 5460 6393.

E: I.Rasmussen@email.dk

Tove Boesen, 1. suppl., Egevænget 12, 4800 Nykøbing F., ☎ 5485 2528.

E: tk.boesen@privat.dk

Hans-Jørgen Olsen, 2. suppl., Stubbekøbingvej 58, 4800 Nykøbing F., ☎ 5485 7557.

E: h-jolsen@post.tele.dk

Karen M. Larsen, rev., Krårup Møllevej 5, 4990 Saksøbing, ☎ 5477 9403. E: kmhl@mail.dk

Henning Nielsen, rev.suppl., Grønlandsvej 9, 4800 Nykøbing F., ☎ 5482 2419.

E: nani@pc.dk

Haderslev Slægtsforsknings Forening

Åbent Hus kl. 13-16

Første mandag i måneden: 1. september, 6. oktober, 3. november og 1. december.

Onsdag 10. september

Udflugt - nærmere derom senere.

Onsdag 1. oktober

Foredrag.

Onsdag 29. oktober

Aneaften.

Onsdag 19. november

Karl Peder Pedersen: Politiarkiverne og slægtsforskerne.

Onsdag 10. december

Juleafslutning.

Tid og sted

Hvor intet andet er angivet, begynder møderne kl. 19.30 på Kulturhus Bispen, Bispebroen 3, Haderslev.

Kontingent

150 kr. for enkeltpersoner, 175 kr. for par.

Bestyrelse

Ejvind Lund Hansen, fmd., ☎ 7453 5353.

E: ejluha@mail.dk

Svend Aage Mikkelsen, nstfmd., ☎ 7462 1575.

E: svmi@post3.tele.dk

Hanne Franck, kass., ☎ 7453 0819.

E: hanne.franck@webspeed.dk

Alice Ringer Madsen, sekr., ☎ 7452 3155.

E: alihel@webspeed.dk

Nancy Petersen, ☎ 7452 9765.

E: nancy.p@privat.dk

Hedeboegnens Slægtsforsker Forening

Er det succes for en forening at vokse i medlemstal? Umiddelbart ja, men nu er lokalerne fyldt til bristepunktet, og selv om vi ikke agiterer, kommer der stadig nye til. Men selvfølgelig er vi glade for det.

Vi fortsætter i den nye sæson med at mødes alle torsdage.

Torsdag 4. september

En ny sæson starter. Kom frem med, hvad du ønsker.

Torsdag 11. september

Specielt for nye medlemmer. Kirkebøger og folketællinger.

Torsdag 18. september

Indvandrere og udvandrere.

Torsdag 25. september

Georg Agerby præsenterer slægtstavler og sit kartotek.

Torsdag 2. oktober

Skattelister – Brandassurance.

Torsdag 9. oktober

Brug af internettet.

Torsdag 16. oktober

Godsarkiver.

Torsdag 23. oktober

Knud Prange fortæller om "Nygårds sedler".

Torsdag 30. oktober

Lægdsruller.

Torsdag 6. november

Fritidsaktiviteter gennem tiderne.

Torsdag 13. november

Fæsteprotokoller.

Torsdag 20. november

Hvordan med de Vestindiske øer?

Torsdag 27. november
Skifter.

Torsdag 4. december
Julen før i tiden.

Torsdag 11. december
Juleafslutning.

Torsdag 8. januar kl. 19.
1. møde i det nye år.

På alle formiddagsmøder er der læsning af gotiske skrifter.

Tid og sted

I ulige uger mødes vi kl. 10 og i lige uger mødes vi kl. 19. Alle møder holdes i Taastrup Medborgerhus, Taastrup Hovedgade 71.

Slægtshistorisk Forening Herning

Mandag 15. september kl. 18.30

Udflugt til Blicheregnsens museum i Thorning, hvor en guide vil fortælle om museet. Her er en stor udstilling om livet på landet i 1800-tallet, fra hosebinding og madlavning til husbyggeri og skolegang. Der er udstilling om kartoffeltyskerne, og desuden en stor særudstilling af ca. 100 malerier af gårde og huse fra den gamle Kjellerup kommune, hvoraf mange huse og gårde ikke findes mere.

Vi kan tage kaffe og brød med, da der er en hyggelig kaffestue, vi kan bruge. Mens vi drikker kaffe vil foreningen udlodde nogle lokalhistoriske bøger og blade til medlemmerne.

Har du ikke mulighed for at køre selv, vil der blive arrangeret kørsel med andre medlemmer. Ring venligst til Ingelise Løvenholt og bestil en plads i en anden bil. Entré 20 kr. pr. person.

Mandag 20. oktober

Jytte Skaaning, forfatter, historiker og leder af Lokalkivet i Korsør: Børn født uden for ægtepar.

Kontingent

150 kr. pr medlem - 200 kr. for ægtepar.

Bestyrelse

Ole Søndergaard, fmd., Stillidsvej 34, 2630 Taastrup, ☎ 4399 1914.

E: ole.soendergaard@webspeed.dk

Arne Ole Mortensen, kass., ☎ 4656 2330.

Claus Asmussen, ☎ 4656 2609.

Birgit Larsen, ☎ 4656 5396.

Vagn Hansen, ☎ 4399 8239.

Benny Blom-Jensen, webmaster, ☎ 4364 5543.

E: webmaster@hedeboslaegt.dk

Hjemmeside

hedeboslaegt.dk

Mødrene kender vi, men hvordan finder vi de udlagte barnefædre? Eksempler på faderskabssager gennemgås.

Mandag 17. november

Jørgen Mikkelsen, arkivar, ph.d., seniorforsker ved Statens arkiver: Over Øresund - om svensk emigration til Danmark.

Foredraget indeholder en karakteristisk af den svenske emigration og arbejdskraftvandring til Danmark – især i anden halvdel af 1800-tallet, hvor den nåede sit højdepunkt. Desuden vil vi høre en række eksempler på, hvad man kan finde i danske arkiver om svenskere, der har slået sig ned i Danmark. Denne del af foredraget vil bl. a handle om opholdsbogsjournaler og indfødsretssager.

Tid og sted

Møderne begynder kl. 19, hvis ikke andet er angivet.

NB NYT mødested:

Mødet 15. september – Her mødes vi på Markedspladsen, Møllegade.

Mødet 20. oktober. Det er endnu ikke fastlagt, hvor mødet skal foregå, se vedlagte løse indlæg i bladet.

Mødet 17. november vil foregå i Herning

Frivillig Center, Codanhus, Fredensgade 14, 7400 Herning (indkørsel fra Dalgas Allé) – kaffe kan købes (ca. 5 kr. pr. kop) og brød må gerne medbringes.

Kontingent

150 kr. årligt for foredrag og abonnement på SLÆGTEN. Ikke medlemmer kr. 30 pr. foredrag.

Kursusvirksomhed

Engelse Løvenholt: *Slægtsforskning for begyndere og gotisk skriftlæsning* samt eks-kursioner til Landsarkivet i Viborg. 12 onsdage kl. 19 - 21.35 fra september.

Engelse Løvenholt: *Slægtsforskning på EDB*.

Her gives et grundigt kendskab i slægtsforskerprogrammerne Brothers Keeper og Winfam 6.(ikke Winfamily 7), Legacy,

Family Tree Maker og Ancestral Quest. Undervisningen foregår 26. og 27. september. Alle kurser afvikles under FOF i Herning.

Bestyrelse

Engelse Løvenholt, fmd., Granly 1, 7451 Sunds, ☎ 9714 1632.

Anders Strøm, nstfmd., Snejbjerg Hovedgade 27, 7400 Herning, ☎ 9716 1837.

Helen Jensen, kass., Rugvænget 67, 7400 Herning, ☎ 9712 9571.

Finn Larsen, Ilskov Hovedgade 24B, 7451 Sunds, ☎ 9714 5416.

Eli Ottosen, Ravnsbjerg Mark 7, Gjellerup, 7400 Herning, ☎ 9711 9496.

Bjarne Eg, suppl., Østerbyvej 7, 7400 Herning, ☎ 9714 7727.

Henny Wedel, suppl., Ålholmvej 62, Tjørring, 7400 Herning, ☎ 9726 7306.

Slægthistorisk Forening for Hjørring og Omegn

Tirsdag 2. september (FU)

Kathrine Tobiasen, bibliotekar og slægtsforsker, Randers: *Fæstevæsen og fæstebønder*.

For 200 år siden var størstedelen af befolkningen fæstebønder. Vi skal høre, hvad begrebet dækker over, og hvorledes deres vilkår var.

Tirsdag 23. september

Ekskursion til Vrå lokalhistoriske Arkiv, der ligger i Jernbanegade skråt over for stationen i Vrå. Arkivet flyttede i april 2008 i nye lokaler i Uhrenholdts Gård med adgang gennem porten ved bageren. Arkivets formand Torben Steen Rosenberg og daglig leder Hanne Sørensen viser rundt, og arkivets nestor med stort lokalkendskab Frits Uhrenholdt vil også være til stede.

Kaffe serveres på arkivet.

Tirsdag 7. oktober (FU)

Seniorlektor Hellmut Seifert Toftdahl, Århus: Det skulle jo gerne hedde sig.

Foredragsholderen er barn af en "tyskertøs" og har aldrig kendt sin far. Alligevel vandt han sidste år Kristeligt Dagblads kronikkonkurrence med emnet: "Alt om min far". Han er vokset op med bevidstheden om en intelligent og kærlig far, formidlet af sin mor og af faderens tyske enke. Han har derfor noget at fortælle om, hvad det betyder for identitetsdannelsen at vide noget om sine rødder, ikke mindst når man ikke kender dem gennem levte erfaring. Foredraget er ledsaget af billeder fra faderens gemmer og om familiens rødder i det tidligere Schlesien, nu det vestlige Polen. I modsætning til mange andre tyskerbørn har han aldrig haft anledning til at skamme sig over sine tyske rødder, snarere være stolt af sin tvekulturelle spændvidde. Hans foredrag kan derfor også opfattes som en kommentar til nutidens flerkulturelle problematik.

Tirsdag 28. oktober

Samarbejdsaften.

Vi fortsætter med at fortælle slægtshistorier. Også ideer til fortællinger og andet nyt fra medlemmernes forskning er velkomment.

Tirsdag 18. november

Ekskursion til Vendsyssel historiske Museum.

Museets formidlingsinspektør Signe Langberg fortsætter udstillingerne om livets mærkedage med konfirmationen – overgangen fra barn til voksen. Den findes på loftet i Skolegade 8, hvor hun viser rundt og uddyber nogle af dens temaer. Kaffe serveres i cafeen.

Tirsdag 16. december

Kresten Andersen, skuespiller ved Vendsyssel Egnsteater: Fortællinger om min oldefar.

Julemødet krydres som sædvanlig med gløgg og knas.

Tid og sted

Alm. møder kl. 19 i Forsamlingsbygningen, Østergade 9, Hjørring. Kaffe og brød købes i pausen for 10 kr. Ekskursionerne til museum og lokalarkiv begynder kl. 19 ved indgangen. Kaffen fås her gratis.

Kørelighed kan arrangeres via Asger Bruun.

Kontingent

175 kr.

Lange lørdage på Historisk arkiv i Hjørring

Arkivet holder åbent kl. 10-16 følgende lørdage: 6. september, 4. oktober, 1. november, og 6. december, hvor vores arkivlaug vil være til rådighed med hjælp på mikrofilmlæsesalen. Den er midlertidig indrettet i den kommende frokoststue, medens den gamle læsesal renoveres og udvides bl.a. med internetadgang. Studiekredsen i gotisk skriftlæsning fortsætter samme dage kl. 13-15. Alle er velkomne.

Bestyrelse

Per Maack Andersen, fmd., Christiansgade 24, 9800 Hjørring, ☎ 9892 7075.

E: per.maack@andersen.mail.dk
Asger Bruun, sekr., Pileurtvej 1, 9800 Hjørring, ☎ 9891 1984.

E: bruun.asger@get2net.dk

Ole Grau, sekr./mødereferent, Nøddekrigevej 4, 9800 Hjørring, ☎ 2395 4881.

E: ole.grau@stofanet.dk

Erik W. Christiansen, kass., Vestergade 3A, 9800 Hjørring, ☎ 9890 9640.

E: erik.w@christiansen.mail.dk

Jan Rasmussen, Stensgårdsvej 45, 9800

Hjørring, ☎ 9892 2477. E: janrasmussen@c.dk

Hjemmeside

www.ssf.dk/04

Horsensegnens Slægtshistoriske Forening

Tirsdag 9. september

Medlemsmøde. De fleste har brugt "Family Search" i deres slægtsforskning. Men brugt rigtigt kan man hente langt flere oplysninger, end de fleste er klar over. Jørgen Markvad vil vise nogle gode fif til arbejdet med "Family Search". Da det kræver internetadgang, er medlemsmødet henlagt til Bankagerskolens auditorium.

Torsdag 25. september (FU)

Helle Bundesen, Landsarkivet for Fyn: Retsbetjentens arbejde – fra løssagte kvinder til mordsager.

Helle Bundesen beskriver retsbetjentens arbejde i lokalsamfundet og gennemgår de forskellige typer, byfoged, herredsfoged, birkedommer, sognefoged. Desuden vil hun gennemgå nogle forskellige sager: Forretningsgangen i en faderskabssag, et tyveri og en mordsag. Endelig vil vi få en gennemgang af retsbetjentarkivernes opbygning.

Tirsdag 7. oktober

Medlemsmøde. Denne aften vil vi primært beskæftige os med gotisk skriftlæsning.

Torsdag 30. oktober (FU)

Anton Blaabjerg, genealog: Hvor blev tip-tip oldefars efterkommere af ?

Vi vil se flere muligheder for at efterspore "forsvundne" personer.

Tirsdag 11. november

Medlemsmøde. Slægtsprogrammer. Medbring PC.

Tirsdag 9. december

Julehyggemøde.

Tid og sted

Alle møder begynder kl. 19. FU-møder er i auditoriet, Bankagerskolen. Øvrige møder er på "Kildebakke Centret".

Kursusvirksomhed

FOF-Rosing Ræderske Aftenskole afholder følgende kurser, tilmelding ☎7625 8988.

Hanne Bjørn: *Slægtsforskning trin 1* torsdag kl.19.

Horsensegnens Slægthistoriske Forening

træffes i Lokalsamlingen på Horsens Bibliotek 1. og 3. mandag i måneden september til november kl. 16-18.

Studiekreds mandage i ulige uger kl.19 på Bankagerskolen, start 22. september. Tilmelding til Hanne Bjørn.

Kontingent

175 kr. pr. husstand.

Bestyrelse

Knud Friis, fmd., Vænget 7, Vinten, 8700 Horsens, ☎ 7565 4179. E: elknud@stofanet.dk

Leif B. Hansen, kass., Askevej 31, 8700 Horsens, ☎ 7562 0147.

E: leifbhansen@stofanet.dk

Helle Jensen, sek., Dalagervej 41, 8700 Horsens, ☎ 7564 0619.

E: helle@maskinhuset.dk

Hanne Bjørn, kurser, Bregnevej 6, Torsted, 8700 Horsens, ☎ 7564 7817.

E: habj@stofanet.dk

Britt Petersen, Mosegårdsvej 9, 8700 Horsens, ☎ 7564 4143. E: fam.peter@stofanet.dk

Hjemmeside

www.home1.stofanet.dk/habj/slaegths.htm

Hvidovre Slægtsforskere

Tirsdag 9. september

Efterårets første møde. Husk 125 kr. til kontingent.

Vi mødes hver tirsdag. Det har ikke været muligt at tilrettelægge et færdigt program, men vi henviser til vores hjemmeside.

Vi vil behandle alt fra kirkebøger, folketællinger, lægdsruller, skifteprotokoller, tingbøger, gotisk skrift, billedprogrammer, slægtsprogrammer m.m. Foredrag og ekskursioner aftales nærmere.

Kom med nogle gode ønsker og forslag til foredrag.

Hver eller hver anden gang udveksler vi erfaringer og hjælper hinanden videre med forskningen.

Alle tirsdage viser vi nyt om BK6.dk i det omfang, tiden tillader.

Tirsdag 9. december

Årets sidste møde – juleafslutning.

Hver tirsdag formiddag fra kl. 11 er der undervisning i PC programmer ved tilmelding i vores kalenderbog.

Tid og sted

Kl. 14 på Rytterskolen, Hvidovre Kirkeplads 1, Hvidovre, hvis ikke andet er anført.

Vi må regne med et par aflysninger, hvis der skal være udstilling på Rytterskolen.

Kontingent

125 kr. pr. halvår inkl. SLÆGTEN, dog betaler nye medlemmer 225 kr. den første gang, idet de 100 kr. er et indskud til hjælp med det indkøbte materiel: PC osv.

Bestyrelse

Dan Olsen, fmd., Spurvehøjvej 17, st.tv., 2650 Hvidovre, ☎ 3678 8642. E: davao@tdcadsl.dk

Marian Stenak, nstfmd., ☎ 3675 8195.
E: bm.stenak@webspeed.dk
Egon R. Andersen, kass., ☎ 3675 4891.
E: era@post11.tele.dk
ArneChristiansen, rev., ☎ 3670 5147.
E: arne-gerda-christiansen@mail.dk

Hjemmeside

www.sitecenter.dk/genealogi123

Koldinghus Forening af Slægtsforskere

Tirsdag 2. september (FU)

Anna Margrethe Krogh-Thomsen, Øl-stykke: FamilySearch.org. Mormonkirkens store hjemmeside og database.

Hvad kan man finde på FamilySearch.org., der i dag er en af verdens største og mest brugte genealogiske hjemmesider, hvordan søger man i den, og hvilke oplysninger kan man være heldig at finde? Gennemgang af de forskellige undergrupper og søgemuligheder. En dansk vejledning til denne hjemmeside kan du evt. selv udskrive inden foredraget på adressen www.genealogi-kbh.dk. Denne aften vil vi også se på, hvordan man søger på hjemmesiden "Hammerum-Herred" og de muligheder, der ligger i at kombinere søgningen på disse to hjemmesider.

Tirsdag 7. oktober (FU)

Charlotte S.H. Jensen, Nationalmuseet, København: Folketro: Heksetro.

Med udgangspunkt i bl.a. sagen mod den sidste dansker, der henrettedes for trolddom, følger vi heksetroen tilbage til nogle af dens første rødder. Hvad er baggrunden for tro på hekse og magi, og hvilke forestillinger har man gjort sig - i Danmark og i resten af Europa, om deres gerninger og muligheder?

Tirsdag 4. november (FU)

Erik Nørr, seniorforsker ved Landsarkivet for Sjælland, Viby Sjælland: Skolearkivalier.

Man kan finde oplysninger om de fleste

danskeres skolegang i de sidste 200 år. Ud over en oversigt - hovedpunkter i skolens historie - vil de vigtigste kilder til skole- og uddannelseshistorie, både de trykte og de utrykte, blive gennemgået. Foredraget vil også komme ind på, hvordan de utrykte kilder findes.

Tirsdag 2. december

John Rasmussen, ingeniør og slægtsforsker, Kolding: Hvordan får vi "kød" på vore aner i slægten?

Efter at vi har åbnet dagens låge i julekalenderen, ser vi på, hvad og hvordan vi finder oplysninger i skolearkiverne og postvæsnets arkiv. Var oldefar med i treårs krigen og slavekrigen m.m.? Hvor finder vi det, og hvad skal vi bruge det til? Altså en aften med praktiske eksempler på hvordan vi laver vores slægtsforskning.

Tid og sted

Kl. 19.30 - 22 i Kirkesalen, Sct. Jørgens Gaard, Hospitalsgade 4, 6000 Kolding.

Gotisk læsning

Studiegruppen mødes kl. 18 - 19 på Sct. Jørgens Gaard.

Tirsdagene 2. september, 7. oktober, 4. november og 2. december.

Aftentur til Politimuseet i Kolding

Tirsdag 14. oktober kl. 19 - 21.30. Vi mødes foran Domhuset.

Tilmelding nødvendig.

Studieture til Landsarkivet i Viborg

Mandag 8. september, tirsdag 21. oktober, onsdag 12. november.

Kørsel i private biler. Afgang fra Bane-
gårdspladsen i Kolding kl. 7.30.
Hjemkomst ca. kl. 18. Pris kr. 90. Tilmel-
ding nødvendig.

Studieture til Landsarkivet i Aabenraa
Mandag 15. september og tirsdag 18.
november.

Kørsel i private biler. Afgang kl. 8 fra
Banegårdspladsen i Kolding.
Hjemkomst ca. kl. 17. Pris 60 kr. Tilmel-
ding nødvendig.

Studieture til Landsarkivet i Odense
Torsdag 16. oktober og tirsdag 9. decem-
ber.

Kørsel i private biler. Afgang kl. 8 fra
Banegårdspladsen i Kolding.
Hjemkomst ca. kl. 17. Pris 60 kr. Tilmel-
ding nødvendig.

Kontingent

200 kr., samlevende par 300 kr., gæster
50 kr.

Korsør Slægtshistoriske Forening

Torsdag 4. september

Sæsonen starter med almindelig mødeaf-
ten. Medlemmerne opfordres til at fortælle
om, hvad man har arbejdet med siden
sidste sæson.

Torsdag 18. september

Denne aften opfordres vore medlemmer
til at medbringe "ting", billeder etc. fra
sin slægt, hvortil måske knytter sig en
god historie.

Lørdag 20. september

Foreningen har 30-års jubilæum , og det
fejrer vi i dag kl. 13 på Hotel Jens Bag-
gesen.

Torsdag 2. oktober

Foredrag ved historiker Jytte Skaaning:
Retsbetjentarkiver – en guldgrube for

Bestyrelse

Henning Haugaard, fmd., Brændkjærgade 46,
6000 Kolding, ☎ 7550 4339.

E: haugaardkolding@mail.tele.dk

Steffen Riis, nstfmd., Mazantigade 18, 1.tv.,
6000 Kolding, ☎ 6471 3575.

E: steffen.riis@gmail.dk

Arne Jørgensen, kass., Hvedemarken 50,
6000 Kolding, ☎ 7551 0610.

E: niels-arne@stofanet.dk

John Rasmussen, sekr., Kobbelskoven 10,
6000 Kolding, ☎ 7553 4955.

E: grejo@stofanet.dk

Elke Pringal, red., Egevangen 19,
6051 Alminde, ☎ 7556 1504.

E: mail@elkegunnar.dk

Erling Andersen, suppl., Ekkodalen 14,
6000 Kolding, ☎ 7553 6324.

E: erling_a@post8.tele.dk

Hjemmeside

[http://www.kolding.dk/slægtsforsker-
forening](http://www.kolding.dk/slægtsforskerforening)

slægtsforskere.

Vi går på opdagelse i retskilder før 1919.

Torsdag 16. oktober

Almindelig samarbejdsaften med et ind-
læg om slægtshistorie af et medlem. Tag
dit eget materiale med, hvis du vil have
gode ideer fra andre.

Torsdag 30. oktober

Nu kommer 2. del af genealog Erik Kanns
foredrag om slægtsforskning ved hjælp
af internettet. Aftenens gennemgang
tager udgangspunkt i en fiktiv person,
der f.eks. levede i anden halvdel af 1800-
tallet. Hvilke oplysninger kan man finde
om denne person på internettet? Vi skal
således kigge på f.eks. ArkivalierOnline,
Dansk Demografisk Database, baser med
skifter og meget, meget mere.

Torsdag 13. november

Almindelig mødeaften, samt planlægning
af tur til Rigsarkivet.

Torsdag 20. november

Rundvisning på Rigsarkivet kl. 14 – 16.

Torsdag 27. november

Juleafslutning. Fællesspisning og hyg-geligt samvær.

Kontingent

200 kr., par 300 kr., gæster pr. foredrag 25 kr.

Tid og sted

Biblioteket i Korsør, indgang Bernstengade, kl. 19.15.

Bestyrelse

Karin Vedel, fmd., Højen 21, 4220 Korsør,

☎ 5837 1119. E: Karinvedel@privat.dk

Kirsten Christensen, kass., Kjærsvvej 10, 4220 Korsør, ☎ 5837 3263.

E: sheba@christensen.mail.dk

Birgit Johansen, Bragesvej 132, 4220 Korsør, ☎ 5837 6723.

Anni Iversen, Rønne Allé 7, 4220 Korsør, ☎ 5837 4803.

Pia Jensen, Strandvejen 12, 4220 Korsør, ☎ 5837 6017.

Ib Jönsson, suppl., Søskæret 4, 4220 Korsør, ☎ 5835 3739.

Hans Burchardt, rev., Møllebjergvej 26, 4220 Korsør, ☎ 5837 2275.

Grethe Dimpker, rev.suppl., Kastanievej 1, 4220 Korsør, ☎ 5837 2046.

Slægts- og lokalhistorisk Forening for Løgstør og Omegn

Søndag 17. august kl. 11.30-15

Livø før og nu.

Turledere: Skipper Jacob Knudsen og naturvejleder Lars Wachmann, Skov- og Naturstyrelsen, Himmerland.

Tag med på en tur rundt på Livø, og få et indblik i historien om livet på øen fra starten af middelalderen, op gennem tiden, hvor Livø blev inddraget under kronen og senere erhvervet som internat for kriminelle åndssvage. Vi går en tur gennem den gamle ege-hasselskov, og hører om tidligere udnyttelse af skoven til nutidens driftsformer som naturnær skovdrift.

Mødested: Havnen på Livø – ved den store sten.

Af hensyn til dyrelivet på Livø må hunde ikke medtages. Medbring madpakke m.m.

For færgeafgange og overfartspriser henvises til I/S Miniline, tlf. 40307006 eller www.Miniline.dk

Torsdag 21. august. Restaurant Christi-ansminde

Jørn Christensen: Kulturlandskabet – det åbne land – i den Gamle Løgstør Kommune.

Emnet spænder fra oldtidsagre til intensivt landbrug i 2008.

Vi hører om landboreformerne i slutningen af 1700-tallet. Statshusmandsudstyknings af de store gårde i 1920 og sluttelig om jordsamling omkring større gårde i 2008.

Lørdag 30. august

Historisk busudflugt i den gamle Løgstør Kommune. Turen skal forstås som et resultat af den teoretiske del af foredraget, som blev afholdt 21. august. Afgang fra HP's Plads Kl. 13. Tilmelding til John Nielsen senest torsdag 28. august.

Torsdag 18. september

Sort sol over Vilsted sø.

I september samler stærene sig i større flokke, inden de trækker sydpå. Ved Vilsted sø kan vi være heldige at se fuglenes flotte flyveopvisning også kaldet sort sol, inden de takker af for i år.

Turledere: Naturvejleder Karin Winther, www.naturekspeditionen.dk og naturfotograf Flemming Fragtrup.

Tag koppen med, for mens vi venter, serveres der kaffe tilberedt over bål.

Mødested: Shelterpladsen ved boldklubben i Vilsted.

Arrangør: Naturekspeditionen.

Lørdag 20. september

Tur til Landsarkivet i Viborg.

Afgang fra HP's Plads Kl. 7.30. Tilmelding til Poul Carstensen, Erik Stagsted, Bodil Klitgård.

Kurser

Slægtsforskning for begyndere. Kurset foregår over følgende seks torsdage:

25. september, 23. oktober, 20. november, 11. december og to torsdage i 2009.

Kurset afsluttes med tur til Landsarkivet i Viborg i foråret 2009.

Tilmelding til Poul Carstensen, Erik Stagsted, Bodil Klitgård.

Sted: Løgstør Skole Kl. 19.

Torsdag 9. oktober i Det Maritime Oplevelsescenter, Fischersgade 89

Museumsinspektør Thomas Olsen, Limfjordsmuseet: Frederik den VII's Kanal og Limfjordsmuseets Maritime Oplevelsescenter.

Limfjordsmuseet ligger idyllisk placeret i den gamle Kanalfogedbolig i Løgstør. Thomas Olsen fortæller om museets nye oplevelsescenter og om det enestående Kulturmiljø ved Frederik den VII's Kanal. Erhvervsfiskeri på Limfjorden 1990-2007. I Limfjordsmuseets nye udstillingsbygning vil fokus være rettet på fjordens fiskerihistorie.

Museet har i den forbindelse gennemført et forskningsprojekt om erhvervsfiskeriets udvikling på fjorden gennem de seneste 17 år, hvor bl.a. blåmusling og østers spiller en vigtig rolle.

Tirsdag 28. oktober i Huset i Hasseris.

Finn Jelstrup: Store formater.

Tilmelding og nærmere oplysning ved Erik Stagsted eller Poul Carstensen.

Torsdag 13. november i restaurant Christiansminde

Vagn Munkholm: Fra Vindblæs/Løgstør Skole og via jorden rundt tilbage til Løgstør.

Vagn Munkholm, som nu er tilbage i Løgstør, har været ansat på flådestationen i Frederikshavn og fortæller om sit virke som mariner jorden rundt.

Lørdag 29. november

Tur til Landsarkivet i Viborg.

Afgang fra HP's plads kl. 07.30. Tilmelding til Poul Carstensen, Erik Stagsted, Bodil Klitgård.

Torsdag 4. december. Restaurant Christiansminde kl. 19

Forfatteren Knud Erik Pedersen: Min skoletid på Løgstør Skole.

Romanforfatteren Knud Erik Pedersen har valgt at bo i Løgstør i vinterhalvåret, mens sommermånederne bliver i Staun Forsamlingshus, hvor for øvrigt hans forfatterkollega Jens Smærup Sørensen, lige har barslet med Mærkedage, En aktuel roman som foregår i Staun Forsamlingshus. Vi byder Knud Erik Pedersen velkommen til Løgstør, hvor han denne aften vil fortælle om sin skoletid.

Lokalhistorisk Arkiv, Torvegade 6, 9670 Løgstør

Åbent torsdage kl. 15-19. Foreningens kontaktperson til arkivet: Bent Grundtvig Sørensen, Østeralle 9, 9670 Løgstør, ☎ 9867 1618. Se hjemmesiden.

Tid og sted

Alle arrangementer – undtagen udflugterne – begynder kl. 19

Alle arrangementer bliver forudgående bekendtgjort i Vesthimmerlands Folkeblad, og heraf fremgår, når tilmelding er nødvendig og til hvem tilmelding skal ske.

Til nogle arrangementer vil der være en entre samt eventuelt egenbetaling til fortæring og transport.

Kontingent

Årligt kr. 100 for enkeltpersoner og kr. 150 for husstandsmedlemskab.

Bestyrelse

John Nielsen, fmd., Østeralle 20, 9670 Løgstør,

☎ 9867 1234. E: john@privatpost.dk

Carsten Holm Nielsen, nstfmd., Vestervang

Alle 57, 9670 Løgstør, ☎ 9867 1250.

Jørn Christensen, kass., Vægtergade 25, 9670

Løgstør, ☎ 9867 4440. E: mail@filteriet.dk

Valther Schack, sekr., Liljevej 14, 9670 Løgstør,

☎ 9867 3142. E: schack@stofanet.dk

Bent Andersen, Fischersgade 75 st.,

9670 Løgstør, ☎ 9867 3190.

Henning Jensen, arb. suppl., Tværvej 9,

9670 Løgstør, ☎ 9867 1785.

Programudvalg

Poul Carstensen, Livøvej 123, Rønbjerg,
9681 Ranum, ☎ 9867 6930.

E: pcfogh@post9.tele.dk

Erik Stagsted, Gattensmindevej 10,

9670 Løgstør, ☎ 9867 2179.

E: erikstagsted@stofanet.dk

Bodil Klitgård, Haugårdsvej 46, Næsborg,

9670 Løgstør, ☎ 9868 1391.

E: bodil46@privat.dk

John Nielsen, Jørn Christensen og Valther Schack.

Hjemmeside

www.logstor.lokalarkiver.dk - Slægts- og lokalhistorisk forening

Morsø Slægtshistoriske Forening

Slægtsforskning er programsat følgende tirsdage kl. 19.30:

21. oktober, 4. november, 18. november og 2. december

Mandag 8. december

30-års jubilæumsarrangement.

Arkivar og leder af Bangsbo Museum og Arkiv, Erik S. Christensen: Forbindelserne mellem godserne Bangsbo ved Frederikshavn og Blidstrup på Mors.

Godserne havde for 100 år siden samme ejerkreds og især i sommermånederne af lagde adskillige af datidens kendte mænd og kvinder besøg på godserne og der levedes et celebret liv. (Stedet for dette arrangement oplyses senere lokalt).

Tid og sted

Vore studieaftener foregår på Lokalhistorisk Arkiv, Dueholmgade 7, Nykøbing Mors med start kl. 19.30.

Kontingent

Kr. 100

Bestyrelse:

Gunhild Olesen Møller, fmd., Strødet 38,

7990 Øster Assels, ☎ 2332 9210.

E: gunhild.olesen.moller@rnm.dk

Bjarne Nielsen, kass., Ranunkelvej 16, Nykøbing M.

Jørgen Kibsgaard, sekr., Agertoften 9, Vodstrup, 7900 Nykøbing M.

Inge Langballe, Kirkebyen 5, Solbjerg, 7950 Erslev.

Hans Jørgen Jensen, Bakkevænget 42, Sdr. Draaby, 7900 Nykøbing M.

Nordsjællands Slægtshistoriske Forening

Der er arbejds møder følgende tirsdage kl. 13 – 16:

2., 16. og 30. september, 21. og 28. oktober, 4. og 25. november og 2. december.

De erfarne hjælper dem, der er kørt fast!

Mandag 8. september (FU)

Ulrich Alster Klug: Danske Kancelli.

Kancelliet havde fra gammel tid de ressorts, som fra 1848 blev videreført af bl.a. justitsministeriet, indenrigsministeriet, kulturministeriet og sundhedsministeriet. I dets arkiv findes materiale af stor betydning for slægtsforskere. Med eksempler på henvisninger fra andre kilder

som f.eks. kirkebøger vil foredragsholderen vise, hvad man kan forvente at finde, og hvordan det gøres.

Mandag 6. oktober (FU)

Michael Dupont, cand. mag. i historie:
Brugen af pas før i tiden i Danmark.

Når man skulle fra landsdel til landsdel, eller fra by til by, skulle man mange gange bruge pas og man blev indført i bøger, som findes på landsarkivet og så kan man prøve at finde forfædre i disse bøger. Michael vil vise os eksempler på disse bøger, og hvordan passene så ud.

Mandag 17. november

Vor sekretær Birthe Nielsen vil fortælle om nogle skæbner fra hendes forfædre og sådan nogle har vi nok alle sammen mere eller mindre af.

Tirsdag 9. december kl. 13 - 16

Juleafslutning.

Ret til ændringer forbeholdes.

Kontingent

175 kr. for enlige, 250 kr. for par.

Tid og sted

Foredragene begynder kl. 19. Alle møderne afholdes i Frivilligcentret, Holtvej 8, (Græsted Station SYD), 3230 Græsted, hvis ikke andet er nævnt. Der er masser

af P-pladser, ikke på bussernes pladser, men toget kører lige til døren!

Bestyrelse

Knud Werchmeister, fmd., Kongensgadevej 1 B, 3200 Helsinge, ☎ 4879 6099.

E: knudhw@webspeed.dk

Maren Søndergaard Petersen, nstfmd.,

Holmevej 38, Tulstrup, 3400 Hillerød,

☎ 4828 5553. E: dsl125728@vip.cybercity.dk

Bitten Mølgaard, kass., Leerbjerg Aasen 2,

Bakkebjerg, 3230 Græsted, ☎ 2255 9338.

E: bitten.viggo@mail.tele.dk

Girokonto: 004 8321

Birthe Nielsen, sek., Mejsøvang 6,

3450 Allerød, ☎ 4817 4057.

E: birthe.e.nielsen@mailme.dk

Lilly Hansen, Stationsvej 91, 3230 Græsted,

☎ 4839 1605. E: stationsvej@mail.tele.dk

Torben Christensen, 1. suppl., Prunusvej 11,

3450 Allerød.

Viggo Poulsen, 2. suppl., se adresse under bladet! ☎ 4871 5700.

Per Egelund, bilagskontr., Ndr. Strandvej 277, Ellekilde, 3140 Alsgårde.

E: p-e-und@get2net.dk

Bladet: Ansvarshavende: Bestyrelsen

Layout / redaktion og forsendelse: *Viggo*

Poulsen, Leerbjerg Aasen 2, Bakkebjerg,

3230 Græsted, ☎ 2181 0092.

E: viggo.bitten@mail.tele.dk

Bladet udsendes normalt 4 gange årligt i

ugerne 11/12, 27/28, 42/43, 52/1. Gratis

til foreningens medlemmer. Bladets pris i

løssalg 30 kr., årsabonnement 100 kr.

Nordvestjysk Slægtshistorisk Forening

Torsdag 25. september

Magne Lund, Smørum: Veteraner fra 1864 krigen.

Ved foredraget, der fortrinsvis handler om personer fra Ringkøbing amt, vil vi høre om lokale soldater, som stillingsmænd – sårede – tilfangetagne - krigsinvalidere – døde – og deres koner som krigsenker.

Lørdag 4. oktober kl. 10 – 15 (Dejbjerglund Efterskole, 6900 Skjern)

Workshop i Brothers Keeper slægtsforskningsprogrammet.

Rekvirer program på www.nordvestjysk-slaegt.dk eller ☎ 9742 3140.

Torsdag 30. oktober (FU)

Dr. phil Birgit Løgstrup, Gistrup: 1800-tallets travle herredsfogeder.

I takt med opløsningen af godserne og den stigende offentlige regulering af samfundet fik herredsfogeden forvaltningsopgaver udover at være dommer og retslig konfliktløser, politimester, skifteforvalter,

overformynder og lægdsforstander, samt dig med at han skulle tage sig af brand- og vejvæsen. Arkivalierne svulmede op – en guldgrube !

Torsdag 27. november (FU)

Anna-Margrethe Krogh Thomsen, Ølstykke (med forbehold for ændring): FamilySearch

Hvad kan man finde på FamilySearch.org? Mormonkirkens store hjemmeside, der i dag er en af verdens største og mest brugte genealogiske hjemmesider. Hvordan søger man i den, og hvilke oplysninger kan man være heldig at finde? Gennemgang af de forskellige undergrupper og søgemuligheder. En dansk vejledning til denne hjemmeside kan du evt. selv printe ud hjemme inden foredraget på adressen www.genealogi-kbh.dk under Slægtsforskning/Hent & Print. Denne aften vil vi også se på, hvordan man søger på hjemmesiden www.Hammerum-Herred.dk og de muligheder der ligger i at kombinere søgningen på disse 2 store hjemmesider.

Medlemsaftener

Afholdes på Aktivitetscentret, Danmarks-gade, Holstebro følgende datoer: 9. oktober og 13. november – begge dage kl. 19.

Kursusvirksomhed

LOF-Holstebro starter *fortsætterkursus* torsdag 18. september kl. 19 på Holstebro Museum. LOF-Holstebro ☎ 9741 1868.
LOF-Ringkøbing/Skjern starter *begyn-*

derkursus mandag 15. september kl. 19 på Alkjærskolen i Ringkøbing. LOF-Ringkøbing ☎ 9731 3032.

FOF-Struer starter *begynderkursus* tirsdag 16. september kl. 19 på Lokalhistorisk Arkiv, Struer Museum. FOF-Struer ☎ 9741 1964.

Underviser alle steder: Hans Toudal, Holstebro – ☎ 9742 3140.

Kontingent

150 kr. årligt pr. husstand.

Gæster ved arrangementer 50 kr. pr. deltager.

Tid og sted

Arrangementerne afholdes, hvis ikke andet er anført, kl. 19.30 på Holstebro Museum.

Bestyrelse

Hans Toudal, fmd., Flintøksen 24, Mejrup, 7500 Holstebro, ☎ 9742 3140.

E: ht@nordvestjysk-slaegt.dk

Jørgen Ladegaard, kass., Særkærparken 133, 7500 Holstebro, ☎ 9740 6666.

E: jl@nordvestjysk-slaegt.dk

Poul Emil Bendtsen, sekr., Vibevej 18, Bremdal, 7600 Struer, ☎ 9784 0307.

E: peb@nordvestjysk-slaegt.dk

Per Nørgaard Laugesen, Klostervej 89, Tvis, 7500 Holstebro, ☎ 9743 5255.

E: pl@nordvestjysk-slaegt.dk

Svend M. Jensen, Særkærparken 122,

7500 Holstebro, ☎ 9742 4506.

E: sj@nordvestjysk-slaegt.dk

Hjemmeside

www.nordvestjysk-slaegt.dk

Slægthistorisk Forening Odense

Onsdag 24. september (FU)

Karl Peder Pedersen, arkivar ved Landsarkivet for Sjælland: Politiarkiverne og slægtsforskerne.

Politiet har i tidens løb ikke blot fungeret som lovens lange arm og samfundets

vågne øje, men også varetaget et bredt spektrum af andre opgaver. I foredraget gives et kort rids af politiets historie, og dernæst præsenteres en række af de kilder, som slægtsforskere kan have glæde af. Det drejer sig bl.a. om strafferegistre, anholdelses- og anmeldelsesprotokoller, navneforandringsprotokoller, forbryderalbum og udvandrigslistor.

Onsdag 29. oktober kl. 19-22

Studiebesøg på Landsarkivet for Fyn, Jernbanegade 36A, 5000 Odense C.

Læsesalen er åben for medlemmer i tiden kl. 19-22. Der vil blive mulighed for vejledning og hjælp af bestyrelsesmedlemmer under besøget. Tilmelding og evt. bestilling af arkivalier, der skal hentes fra magasinerne, til Jytte Skaaning senest fredag 24. oktober – antal læsesalspladser 52 – Kaffe/te og brød medbringes.

Onsdag 26. november (FU)

Ulrich Alster Klug, underviser og forfatter, Kværndrup: Lægds- og søruller.

I 1788 overtog Staten udskrivningen af soldater. Til at holde styr på de værnepligtige mænd indførtes et avanceret system af bøger, de såkaldte lægds- og søruller.

Mange slægtsforskere finder det vanskeligt at komme i gang med at benytte rullerne, hvad der er virkeligt synd, fordi der er mange nyttige og interessante oplysninger at hente, ikke bare om indkaldelse til hæren eller flåden, men ofte også om f.eks. erhverv, bopæle, flytninger og straffe.

Ulrich Alster Klug vil give svar på, hvad rullerne indeholder, hvordan de benyttes, hvor rullerne kan ses, og ved eksempler vises, hvad man kan være heldig at finde. Hærens stambøger og Flådens divisionsprotokoller berøres løseligt.

Onsdag 10. december

Ole Lauridsen, tdl. sognepræst i Ørsted, Millinge: Da sladderer tog livet af min 3xtpoldefar.

Tid og sted

Bemærk! Studiebesøg på Landsarkivet Alm. møder kl. 19 i den store sal (1.etage) på Odense Kommunes Uddannelses-

center, Schacksgade 39, 5000 Odense C. Elevator og gode parkeringsmuligheder i skolegården. Bus nr. 41, 81, 82, 91 og 92 (Nyborgvej/Nansensgade).

Kaffe/te, sodavand/øl kan købes ved de almindelige møder.

Nyt! Der afholdes spørgecentral ½ time før hvert møde – undtagen studieturen til Landsarkivet for Fyn.

Bestyrelsesmedlemmer vil være til stede og hjælpe med "de krøllede bogstaver" og arkivspørgsmål.

Kontingent

Enkeltmedlemmer 125 kr., par 175 kr. for foreningens tilbud og SLÆGTEN.

Kursusvirksomhed

Se "kurser" på foreningens hjemmeside.

Bestyrelse

Jytte Skaaning, fmd. og foreningens repræsentant i Byhistorisk Udvalg, Vinkældervej 6A, 5000 Odense C, ☎ 6614 8877. E: skaaning@email.dk

Arne Christiansen, nstfmd. og webmaster, Langelinie 34 c, 5230 Odense M, ☎ 6613 3134. E: arne@ejlby.dk

Hjemmeside: www.ejlby.dk
Birgit Mortensen, kass., Anne Maries Alle 38A, 5250 Odense SV, ☎ 6617 4105.

E: birgit.mortensen@dsa-net.dk
Elise Reil, sekr., Moltkesvej 6, 5000 Odense C, ☎ 6591 7027. E: reilsundahl@mail.dk

Torben Larsen, Krogsbøllegaard, Bygaden 43, Krogsbølle, 5450 Otterup, ☎ 6487 1685.

E: krogsboellegaard@dlgmail.dk
Lissi Jacobsen, Vestergade 15, Kirkendrup, 5270 Odense N., ☎ 6618 4222.

E: plm@oncable.dk

Hjemmeside

www.odenseslaegt.dk

Tirsdag 9. september (FU og DIS-Danmark)

Svend-Erik Christiansen, cand mag., Bra-brand: Internet og slægtsforskere.

I de senere år er Internettet blevet en sand guldgrube for slægtsforskere. Vi indleder aftenen med at gøre status over

Slægts- og egnshistorisk Forening Randers

SSF – Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger – afholder

**Slægtshistorisk Weekend på
Nørgaards Højskole i Bjerringbro
19. - 21. september 2008**

”Med kød og blod” – Kilder der fortæller om vore aner

Fredag 19. September

- 16:00 - 17:30 Ankomst, indkvartering (kaffe/te kan købes)
17:30 - 18:00 **SSF's formand byder velkommen samt introducerer kurset**
18:00 - 19:00 Middag
19:15 - 20:45 **Jytte Skaaning: Hvad gør vi, når kirkebogen mangler?**
Mange af vore kirkebøger før 1814 er gået tabt, pga. mus og brand, der har hærget de mange præstegårde. Hvad gør vi så, når bøgerne ikke eksisterer mere? Foredraget giver tips og råd om, hvor vi kan finde andre kilder, der kan hjælpe os videre.
- 21:00 Kaffe/te i Pejsestuen (udstillingsstandene og edb-rum, spørgecentral og SLÆGTEN)

Lørdag 20. september

- 08:00 - 09:00 Morgenmad
09:15 - 10:45 **Anton Blaabjerg: Danmarks tre retsinstanser gennem tiderne - indgange/nøgler til disses bevarede ting- og justitsprotokoller**
Hvordan fungerede retsvæsenet i gamle dage? - Hvordan findes oplysningerne om vore aner i det store materiale i de mange ting- og justitsprotokoller bl.a. via udgivelser og uddrag. Hvordan formidles oplysningerne så til læserne?
- 10:45 - 11:00 Kaffe/te i Salen
11:00 - 12:00 Egen tid (udstillingsstande, edb-rum, spørgecentral og SLÆGTEN)
12:00 - 13:00 Frokost
13:15 - 14:45 **Hanne B. Stegemüller: Vær med til at bevare den danske kulturarv**
”Dansk KirkegårdsIndex” blev stiftet i 2006. Formålet med det landsdækkende projekt er at bevare dansk kulturarv til glæde for lokal- og slægtshistorikere. Foredraget fortæller projektets historie og krydres med masser af praktiske eksempler.
- 15:00 - 15:30 Kaffe/te i Salen
15:15 - 16:45 **Agnete Birger Madsen, ph.d.: Det uregelmæssige om uægte børn, adoptioner, fødselsstiftelsen m.m.**
Hvordan klarede de det før p-pille og fri abort? Med udgangspunkt i sin egen familie, sin ph.d. afhandling om ugifte mødre og uægte børn på landet 1830-1880, fortælles om udviklingen i vilkårene for de uægte mødre og deres børn i det meste af 1800-tallet og første halvdel af 1900-tallet. Der fortælles om graviditets- og fødeomstændighederne, hvad der skete med børnene og mødrene, det kildemæssige grundlag, holdninger, alt efter tid og sted, og de vigtigste lovændringer.
- 16:45 - 18:00 Egen tid (udstillingsstande, edb-rum, spørgecentral, og SLÆGTEN)
18:00 - 19:30 Middag
21:00 Kaffe/te i Pejsestuen

Søndag 21. september

- 08:00 - 09:00 Morgenmad
09:15 - 10:45 **Jørgen Dieckmann Rasmussen, arkivchef, Esbjerg Byhistoriske Arkiv: Fra fæstebonde til prioritetsbestyrer**
Omkring år 1800 tilhørte ca. 98 % af den danske befolkning bondestanden eller almuen. Der var forskel på fæstebonde og selvejere, for slet ikke at nævne husmænd med og uden jord. Også inden for de enkelte grupper var forskellene store: En kongelig fæstebonde fandt sig ikke i hvad som helst. Mellem ham og en selvejerbonde var der næsten ingen forskel. Foredraget behandler landbrugets udvikling fra ca. 1750 frem til ca. 1950 med særlig fokus på kilder af interesse for slægtsforskere og lokalhistorikere.

- 10:45 - 11:30 Kaffe/te i Salen (udstillingsstande, edb-rum, spørgecentral og SLÆGTEN)
11:30 - 12:15 **Gitte Bergendorff Høstbo: Forbrydere og fruentimmere**
Har din ane været straffet? Foredraget fortæller, hvad vi kan finde af billeder af vore aner på arkiverne, hvis de har været på den forkerte side af loven. Sagerne fortæller de straffedes historier. Projektet med cd'erne af Fruentimmere m.m. præsenteres.
12:15 Formanden slutter weekenden.
12:30 - 13:15 Frokost herefter hjemrejse.

Spørgecentral

Anton Blaabjerg, genealog fra Viborg, Peter Wodskou, arkivar fra Landsarkivet i København, Nic. Johannsen fra SSF. Her kan der stilles spørgsmål om slægtsforskning, hvor kan man evt. finde kilderne på arkiverne, samt hvordan finder man rundt i det genealogiske materiale.

Udstillinger og salg

Tag din udstilling med til weekenden, fortæl andre, hvad du laver. Anton tager materiale med fra SLÆGTEN og Gitte har bøger fra Kildeskriftselskabet og Samfundet samt diverse cd'er m.m. med til salg.

Venlig hilsen SSFs bestyrelse

Praktiske oplysninger vedr. weekenden.

Aktiviteter udover foredragene

Deltagerne har mulighed for at deltage aktivt med f.eks. at demonstrere edb-programmer, vise udskrifter af slægtstavler på opslagstavler, vise (og evt. sælge) bøger, cd'er og andet materiale. Ønsker I det, kontakt Gitte Bergendorff Høstbo inden weekenden.

Information til deltagerne

Accept på tilmelding vil ske løbende pr. post eller e-mail, hvis der er oplyst en sådan. Vær dog opmærksom på, at det er ferietid, så der kan gå noget tid, inden accepten kommer. Desuden udsendes brev med diverse informationer til deltagerne i august. Brevet vil også indeholde en deltagerliste med navne, adresser, telefonnumre og evt. e-mailadresser samt en plan over højskolen. Deltagerlisten kan benyttes til at arrangere samkørsel efter.

Kontaktkatalog

Kontaktkataloget, som blev startet sidste år, vil blive ajourført. Der vil blive udsendt et skema sammen med informationsbrevet. Dette findes også på SSFs hjemmeside. Det udfyldte skema skal indsendes senest den 1. august. Kontaktkataloget vil blive lagt frem til gennemsyn i slægtsweekenden. Husk, jo flere der udfylder og indsender, jo større sandsynlighed er der for, at to, der har fælles aner, finder sammen.

Indkvartering

Denne sker på dobbeltværelser. Der er mulighed for at få enkeltværelse mod ekstra betaling. Der er toilet og bad til alle værelser. Nogle værelser, der især sælges som enkeltværelser, er dog to og to fælles om et separat toilet og bad i en lille forgang. Det siger sig selv, at skal man dele bad og toilet med en anden, bliver det to af samme køn. Sengelinned og håndklæder er indbefattet i prisen, men ønsker man at benytte svømmesalen, vil det være en god ide at tage ekstra håndklæder med.

Transport til Højskolen

Man sørger selv for transport.

Der kører tog til Bjerringbro Station, se DSBs køreplan. For rejsende sydfra er der togsift i Århus.

Priser

Bemærk, at eftermiddagskaffe fredag ikke er med i prisen, men kan købes ved forudbestilling for 40 kr. Priser i øvrigt: se tilmeldingsblanket.

Kursister, som kun ønsker at overvære foredragene mod at betale de 650 kr., kan bestille måltider ved afkrydsning på tilmeldingsblanketten. Priser: se denne. Betaling herfor erlægges forud sammen med foredragsgebyret og betragtes som bindende.

Det er ikke tilladt at spise medbragt mad på skolens område.

klip

Tilmeldingsblanket

Tilmelding til SSFs weekendkursus den 19. - 21. september på
Nørgaards Højskole, 8850 Bjerringbro

--

Navn (som det ønskes på navneskilt)

--

Adresse

--

Postnr.

By

--	--

Telefon nr.

E-mail

--	--

Medlem af slægtshistorisk forening - hvilken?

Ieg ønsker diætkost/diabetikerkost ja tak sæt kryds

Tilmelding og betaling

Tilmelding kan ske hele året, dog senest 1. august. Tidligt tilmeldte skal have betalt senest 1. juli, ellers bortfalder forhåndstilmeldingen.

Tilmeldte efter 1. juli skal betale samtidig med tilmeldingen. Oven- og nedenstående tilmeldingsblanket, som også findes på SSFs hjemmeside og kan udfyldes herfra, bedes benyttet. "Først til mølle-princippet" bliver anvendt, idet der dog tages hensyn til værelseskapaciteten (dobbelt/enkelt). Bemærk, at vi lejer os ind på højskolen. Tilmeldinger skal derfor indsendes direkte til Gitte Bergendorff Høstbo – se adresse nedenfor.

For kursister, der ikke er medlem af en slægtshistorisk forening, eller er medlem af en forening, der ikke er medlem af SSF, erlægges et gebyr på 250 kr. Det bedes derfor oplyst, hvilken slægtshistorisk forening du er medlem af.

Ved overtegning bliver indbetalt gebyr tilbagebetalt fuldt ud, mens der ved afmelding forbeholdes ret til at tilbageholde 250 kr. Der ydes ingen tilbagebetaling ved afmelding efter 1. august.

Adresser

Nørgaards Højskole, Vestre Ringvej 9, 8850 Bjerringbro, ☎ 8668 2300, men tilmelding og forespørgsler vedr. slægtsweekenden bedes rettet til:

Gitte Bergendorff Høstbo, Obovej 14, 2730 Herlev. E: janhb@mail.danbbs.dk

Tove Glud Rasmussen, kasserer, Nøddevej 2, 8260 Viby J. ☎ 8614 4311 (bedst om morgenen)

E: toveglud@stofanet.dk.

klip

Tilmeldingsblanket fortsat

Dobbeltværelse inkl. fuld pension	1.700,00	
Enkeltværelse inkl. fuld pension	1.900,00	
Fuld pension uden overnatning	1.350,00	
Kaffe fredag eftermiddag	40,00	
Deltager kun i foredrag (foredragsgebyr) - evt. løse måltider - se nedenfor	700,00	
Ønsker måltider iflg. afkrydsning (opsummeret se nedenfor) frokost 100 kr., aften 120 kr., morgenmad 40 kr., kaffe 40 kr.		
Gebyr for ikke medlemmer	250,00	

Foredragsgebyret, 700 kr. er indregnet i pensionspriserne

Jeg deltager med demonstration af edb-programmer og lignende og får en rabat på 200 kr. Jeg har fratrukket betalingen med dette beløb. Sæt X ____ (kan først ske efter forudgående aftale med Tove Glud Rasmussen).

Ekstra måltider:

Kryds af, hvad du ønsker af måltider:

Dag	Morgenmad	Kaffe	Frokost	Kaffe	Aftensmad	Kaffe
Fredag	-----	-----	-----			
Lørdag						
Søndag				-----	-----	-----

Betaling i alt kr. _____, kan ske pr. check eller på girokonto (Danske Bank) reg. nr. 1551, konto nr. 16 86 34 08 til Tove Glud Rasmussen - se adresseliste.

netadgangen til kirkebøger/folketællinger i afskrift og billeder, siden vil vi bl.a. kigge nærmere på nettilgængelige databaser og se eksempler på, hvordan slægten kan blive præsenteret på nettet. I tilknytning til foredraget vil der være en hjemmeside med centrale links.

Tirsdag 30. september

Foreningsaften. Gotisk skrift.

Alle opfordres til på forhånd at aflevere dokumenter, som vi vil fotokopiere og derefter hjælpe hinanden med at læse.

Tirsdag 21. oktober (FU)

Esben Hedegaard, museumschef, Svendborg: Landsbyfolk.

Indtil for 200 år siden var landsbyen rammen om langt de fleste danskers dagligdag. Det prægede – og præger måske endnu – danskernes måde at opfatte verden på. I hvert fald står landsbylivet stadig for mange som den ideelle livsform. Men hvor megen lighed har det moderne landsbyliv egentlig med det gamle? Foredraget redegør for landsbyens bebyggelsehistorie og for det "landsbyfællesskab", som strukturerede arbejdet og gennemsyrede hele det sociale liv. Landboreformerne ændrede på landsbysamfundets normer og praksis, men selvom "fællesskabet" blev ophævet, levede landsbyerne videre – både som bebyggelsesform og på mange områder også som forståelsesramme.

Tirsdag 4. november (FU)

Ole Degn, seniorforsker, Viborg: Bispearkiver.

Mange slægtsforskere er ikke klar over, at bispearkiverne rummer oplysninger om langt flere end præster og skolelærere. I foredraget demonstreres, at takket være bispernes tilsynsmyndighed finder man i deres arkiver også materiale om beboere af tidligere tiders alderdomshjem, hospitalerne, om de kirkelige forhold i sognene, om personsager i almindelighed og ligeledes gennem kongebrevene om vi-

elser. Administration af bispeembedernes godsbesiddelser har efterladt sig fæste- og skifteprotokoller, og selv lister over skatteborgere kan man være heldig at finde i disse arkiver.

Tirsdag 25. november

Foreningsaften. Hvad forsker jeg i?

Denne aften inviterer vi medlemmerne til at komme med det, de arbejder med i forskningen. Har du nogle sjove aner eller har du brugt spændende kilder? Tag gerne papirer eller bærbar computer med.

Bagefter byder foreningen på gløgg m.v.

Tid og sted

Arrangementerne finder sted kl. 19 i Fritidscenteret, lokale 8, 1. sal, Vestergade 15, Randers, hvis ikke andet er anført.

Kontingent

160 kr. pr. år (arrangementer og SLÆGTEN).

Bestyrelse

Anna Rousing Hadsund, fmd., Møllebakken 21, 9550 Mariager, ☎ 9854 2516.

E: arh@post7.tele.dk

Poul Høj, kass., Niels Steensensvej 1, 8900 Randers, ☎ 8643 1716.

E: poul.hoj@lic-mail.dk

Inger Marie Linnemann, Ammelhedevej 4, Tammestrup, 8900 Randers, ☎ 8649 4840.

E: inger-marie@privat.dk

Jørgen S. Villum Rasmussen, Gimming Kirkevej 15, Gimming, 8900 Randers.

E: jsvr@elrotel.dk

Kathrine Tobiasen, sekr., Korsagervej 13, Haslund, 8900 Randers, ☎ 8644 5689.

E: tobiasen@adslhome.dk

Tina Sørensen, suppl., Verring Mosevej 7, Verring, 8900 Randers, ☎ 8649 5438.

E: luber@dlgtele.dk

Karl Erik Nielsen, suppl., Damtoften 3, Lem, 8900 Randers, ☎ 8643 7070

E: kehn@mail.tele.dk

Hjemmeside

<http://www.slaegtranders.dk>

Roskildeegnens Slægtsforskerforening

Tirsdag 9. september

Esben Hedegaard taler om landsbyliv.

Lørdag 4. oktober

Slægtsforskerforeningen fejrer sit 25-års jubilæum med en udstilling på Roskilde Bibliotek 4.-19. oktober. Udstillingen åbnes af folketingsmedlem Flemming Damgaard Larsen 4. oktober kl. 10, hvorefter der er åbent hus på biblioteket "Mød en slægtsforsker" i bibliotekets åbningstid kl. 10-14.

Tirsdag 11. november

Martin Bork, mag. art., ph. d.: Karakteristik af almuen i 17- og 1800-tallet.

Tirsdag 2. december

Julemøde, hvor vi hygger os over et glas gløgg og æbleskiver. Tilmelding til sekretæren senest dagen før.

Tirsdag 6. januar 2009

1. møde i det nye år.

Tid og sted

Kl. 19.30 på Kildegården, Helligkorsvej 5, Roskilde. Medbring selv kaffe/te.

Ry Slægtshistorisk Forening

Tirsdag 2. september

Almindelig samarbejdsaften med et indlæg af et medlem.

Tag dit eget materiale med, hvis du vil have gode idéer fra andre.

Efter kaffen træner vi gotisk skriftlæsning, hvis nogen medbringer egne tekster.

Tirsdag 7. oktober

Almindelig samarbejdsaften.

Kontingent

Enkeltmedlemmer 150 kr., par 200 kr. inkl. SLÆGTEN og foreningens årsskrift. Gæster 20 kr. pr. møde.

Hjælp til slægtsforskningen kan fås af en erfaren slægtsforsker 1 time før hvert møde, efter aftale med sekretæren senest fredag før mødet.

Bestyrelse

Kit Bisgård, fmd., Åstoftens 14, Svogerslev, 4000 Roskilde, ☎ 4638 3514.

E: Kit@roskildeslaegt.dk

Flemming Molin, kass., Dronning Ingeborgs Vej 1, 4000 Roskilde, ☎ 4635 3118.

E: Molin@roskildeslaegt.dk

Karna Hansen, sekr., Æblehaven 106 st. th., 4000 Roskilde, ☎ 4636 1056.

E: Karna@roskildeslaegt.dk

Niels-Bjarne Kristensen, Dronning Sofiesvej 22, 4000 Roskilde, ☎ 4635 3773.

E: Niels-Bjarne@roskildeslaegt.dk

Ole Sylvester-Nielsen, Skovlyst 75A, Himmelev, 4000 Roskilde, ☎ 4675 3076.

E: Ole.Sylvester@roskildeslaegt.dk

Hjemmeside

<http://roskildeslaegt.dk>

Tirsdag 4. november

Almindelig samarbejdsaften.

Tirsdag 2. december

Julemøde. Vi hygger os og spiller terninger. Medbring en lille gave. Der serveres til spillet.

Tid og sted

Alle møder begynder kl. 19.30 og afholdes på Egnsarkivet i Ry.

Bestyrelse

Kaj Ahlburg, fmd. og sekr., Kildebakken 36, 8680 Ry, ☎ 8689 1463.

E: kahlburg@post5.tele.dk

Birthe Lund Dalsgaard, kass., Egevej 48, 8680 Ry, ☎ 8689 2845. E: bld@mail.dk

Knud Aagaard, webmaster, Kirkevej 73,
8670 Låsby, ☎ 8695 1586.
E: knuds@agaard.cc
Harry Sylvest Christensen, Anemonevej 11,

8680 Ry, ☎ 8689 3580. E: ahc@newmail.dk

Hjemmeside

<http://www.rootsweb.com/~dnkrsf/>

Saltlandets Historiske Forening for Sæby og Omegn

Torsdag 7. august kl. 18

Vi mødes på rutebilstationen i Sæby, herfra kører vi i egne biler til Fylleledet ved Frederikshavn. Der vil være rundvisning. Pris for kaffen 30 kr.

Tilmelding til Thorkild inden den 10., gerne på e-mail.

Lørdag og søndag, 13. og 14. september viser Ninna Olsen gårbilleder, stedet vil blive annonceret i Sæby Folkeblad.

Torsdag 23. oktober kl. 19

Foredragsaften på Sæbygaard med tidligere borgmester Folmer Hansen.

Entre 50 kr. inkl. et traktament, vin og øl kan købes.

Tilmelding til Ninna på telefon eller Thorkild, telefon eller e-mail, inden den 20.

Torsdag 27. november kl. 19

Vil arkivar Erik Christensen fortælle om ?

Stedet og emne vil blive annonceret.

Ingen tilmelding, der serveres kaffe til sædvanlig pris.

Bestyrelse

Ninna Olsen, fmd., Kløvermarken 7,
9300 Sæby, ☎ 9846 3368.

Rita Brix Gregersen, nstfmd., Hans Dyresvej 86, 9300 Sæby, ☎ 9846 1992.

Thorkild Søndergaard, kass.,
Kjeldgaardsparken 41, 9300 Sæby,
☎ 9846 1916. E: v-t@os.dk

Hans Jørgen Ottosen, sekr., Snorgaardsvej 21,
Lyngsaa, 9300 Sæby, ☎ 9829 2024.
E: hjo@dlgtele.dk

Bent Nedergaard Andersen, Åhaven 26,
Voersaa, 9300 Sæby, ☎ 9846 0506.

Jørgen Bruun Nielsen, Flaunskjoldsvej 17,
9392 Dybvad.

Aase Hansen, Parallelvej 3, 9300 Sæby,
☎ 9846 3056. E: aasekohsel@mail.dk

Hjemmeside

www.saltlandet-saeby.dk

Slægtsforskerne i Silkeborg

Der er studiekreds i gotisk følgende tirs-dage:

2. og 23. september, 21. oktober, 18. november og 2. december

Tirsdag 16. september (FU)

Bibliotekar på Randers Bibliotek Kathrine Tobiasen: Skriv slægtsbøger på din computer.

En slægtsbog skulle gerne være noget, som læseren bliver ved med at læse i - også efter de 3 første sider. Foredraget giver gode råd om, hvordan man kan opstille bogen, hvordan man skriver, så det bliver

spændende og vedkommende, og hvordan man laver et indbydende layout. Samt hvordan man bruger et slægtsprogram til det.

Tirsdag 7. oktober (FU)

Historiker, ph.d., Søren Toft Hansen: Aviser i lokal- og slægtshistorien.

De lokale aviser er en guldgrube af lokalhistorisk information. Men deres styrke er også deres svaghed, mængden af stof er enorm. Samtidig var perioden med partipolitiske aviser også en tid, hvor den lokale presse ofte kunne have forskellige vurderinger af de samme begivenheder. Søren Toft Hansen har skrevet både pressehistorie og lokalhistorie, og giver i foredraget historien om de lokale avisers

opståen og uddøen, eksempler på brug af aviser i lokal- og slægtshistorien samt gode råd til, hvordan man får mest muligt ud af sin søgen i de gamle aviser.

Tirsdag 4. november (FU)

Museumsdirektør (Hjerl Hede) Gudrun Gormsen: Landbobygningen op gennem tiderne.

Mange af vore forfædre stammer fra landet, og vi vil denne aften få en hel del at vide om, hvordan deres boligforhold var. Byggemåde og byggestil er emnet for dette foredrag.

Tirsdag 16. december

Julemøde.

Sidste møde inden jul, hvor der er plads til at fortælle om spændende ting, man har oplevet i forbindelse med sin slægtsforskning.

Slægtsforskere på Skibby-egnen

Angående vores efterårsaktiviteter må vi henvise til vor hjemmeside, da programmet endnu ikke er færdig udarbejdet.

Følgende tirsdage vil der være møde på Skibby Fritidscenter kl. 15:

19. august, 16. september, 14. oktober, 18. november.

Intet møde i december.

Desuden planlægges mindst 1 aftenmøde.

Slægtshistorisk Forening for Storkøbenhavn

Onsdag 10. september

Ulrich Alster Klug, underviser i slægtsforskning, Kværndrup, Fyn: Danske Kancelli.

Danske Kancelli havde fra gammel tid

Tid og sted

Kl. 19 i Silkeborg Medborgerhus, Søvej 3.

Kontingent

150 kr., par 250 kr. pr. år.

Bestyrelse

Bent Nymand, fmd., Teglgårdsparken 42, 8882 Fårvang, ☎ 8687 1844.

E: inbe@fiberpost.dk

Jette Pedersen, nstfmd., Sejlingsvinget 17, 8600 Silkeborg, ☎ 8685 5369.

E: jette.eiersted@get2net.dk

Karl Kristensen, kass., Ved Skrænten 10 st. th., 8600 Silkeborg, ☎ 8681 6330.

E: karlgeo@mail.tele.dk

Birgit Pedersen, sekr., Rudbølvej 27, 8600 Silkeborg, ☎ 8681 0258.

E: birgitp@oncable.dk

Agnete Preisler, Hesselhøjvej 66, 8600 Silkeborg, ☎ 8682 5734.

E: agnete.preisler@mail.dk

Bestyrelse

Carl Guldbjerg Jensen, Nordmandshusene 12, 4050 Skibby, ☎ 4752 7556 og 2218 4217.

E: carl.g@skibbynet.dk

Hans Christian Nielsen, nstfmd.,

E: hchr@mail.tele.dk

Bitten Nielsen, kass.,

E: bittenerik@nielsen.mail.dk

Marianne Hansen, arkivar, Lokalkivet.

E: hanse@frederikssund.dk

Hanne Grønbjerg.

E: hanne_gronbjerg@hotmail.dk

Hjemmeside

<http://www.skibbyslaegt.dk>

de ressorts, som fra 1848 blev videreført af bl.a. justitsministeriet, indenrigsministeriet, kulturministeriet, sundhedsministeriet. Danske Kancellis materiale har stor betydning for slægtsforskeren. Men hvad kan man vente at finde, og hvordan finder man det? Der gives eksempler på henvisninger fra andre kilder, f.eks. kirkebøgerne.

Onsdag 8. oktober

Mette Boritz, museumsinspektør, Nationalmuseet: Med egne øjne, dagbøger og erindringer som kilde.

Hvor finder vi dagbøger og erindringsmateriale, hvordan kan man tolke disse kilder, og hvilket indblik i fortidens hverdagsliv kan de bidrage med. Selvom ens egne aner ikke personligt har skrevet dagbøger eller erindringer, vil der ofte være gode oplysninger at hente, fra børnenes sparsomme notater om vind og vejr til fabriksarbejdernes fortællinger om hverdagen på fabrik.

Lørdag 25. oktober

Slægtsforskerdag. Kl. 9.15-15.15 i Valby Kulturhus, Valgårdsvej 4, 2500 Valby. Tema: Skole og undervisning i de sidste 300 år.

Disse emner har berørt mange af vore forfædre. Vore 3 foredragsholdere vil fortælle herom. Nogle vil inddrage relevant kildemateriale til belysning af disse emner og gøre rede for, hvor kilderne findes og hvordan de kan benyttes. Se Slægt & Stavn. nr. 2. Tilmelding til A.M. Krogh-Thomsen, gerne på vor hjemmeside.

Onsdag 12. november

Peter Henningsen, dr. phil., arkivar, Københavns Stadsarkiv: Neden om og hjem – i 1700-tallets København.

Størstedelen af befolkningen i 1700-tallets København levede et liv i armod og fattigdom. Den resterende del levede til gengæld med frygten for selv at ende i skidtet – bogstaveligt talt. For København var ikke bare en by med en fattig befolkning. Det var også en ufattelig beskidt by. Ådsler og menneskeekskrementer flød i gader og kanaler. Voldgravenes rådne vand sendte en stadig hørm ind over byen på de varme sommerdage. Blod og tarmrester fra slagterierne løb i grøfter og rendestene, men også fiskeblødere og skindere bidrog med lyst til byens landskab af lugte og lyde. Aftenens foredrag inviterer tilhørerne med på en til tider eksotisk tur til de mindre kendte

sider af pudderparykkernes København. Vi skal kort sagt en tur ned i tidens ilde-lugtende folkedyb - og det er ikke en tur for folk med sarte næser.

Onsdag 3. december

Jan Pedersen, koordinator i Rigsarkivets Sekretariat: Matrikler.

Helt tilbage fra dengang man sad på tinge under det store egetræ i byen, har der været handlet med ejendomme. Det er derfra, begrebet tinglysning kommer - at læse på tinge! Et foredrag om gammel skik, der såmænd også bruges i dag. I dette foredrag fortæller vor foredragsholder om, hvordan du kan finde de ejendomme, dine forfædre har boet på, og følge disse ejendommers historie ved hjælp af matrikler, skøder, servitutter, brandtaksationer og matrikelkort.

Tid og sted

Hvis ikke andet er nævnt, kl. 19 i Mormonkirkens venlige lokaler i Ballerup-Centret. Lokalerne ligger i den bygning, hvor S-toget holder, lige oven over det tidligere billetkontor. Man kan gå lige fra tog og bus op til lokalet. Til og fra Ballerup S-station er der gode busforbindelser samt fine parkeringsforhold.

Kontingent

Enkelt 225 kr. – 2 samboende 275 kr. - Gæster 25 kr. pr. foredrag.

Bestyrelse

Anna Margrethe Krogh-Thomsen, fmd., Hedebyvej 5, 3650 Ølstykke, ☎ 47 17 92 51.

E: krogh@get2net.dk

Margit Dujardin, Dighuset 5, st.1., 2670 Greve, ☎ 43 90 86 25.

E: fam.dujardin@image.dk

Bent Jensen, kass., Konkylievej 23, 2650 Hvidovre, ☎ 36 78 87 75.

E: sfs.bentjensen@stofanet.dk

Gitte Bergendorff Høstbo, redaktør, Obovej 14, 2730 Herlev, ☎ 44 84 91 31.

E: janhb@mail.danbbs.dk

Erling Dujardin, Dighuset 5, st.1., 2670 Greve, ☎ 43 90 86 25.

E: fam.dujardin@image.dk

Peter Wodskou, Arnesvej 44, 2700 Brønshøj,
☎ 38 28 94 75. E: peter.wodskou@get2net.dk
Anette Eitz Flügge, Østergården 14, 3.th., 2635
Ishøj, ☎ 43 53 47 36.
E: anette.flygge@ishoejby.dk .
Aino Kronsell, Cypressen 4, Svogerslev,

4000 Roskilde, ☎ 46 38 34 87.
E: aino@kronsell.dk

Hjemmesider

<http://www.genealogi-kbh.dk>
<http://www.anetavlen.dk/>

Sydkystens Slægts- historiske Forening

Mandag 1. september

Michael Dupont: Pasprotokoller.

Der er gotisk læsning følgende mandage:

8. september, 13. oktober og 10. november.

Mandag 15. september

Bente Nyvang Holm: Brug af stambøger og lægdsruller.

Der er Spørgeaften, hvor vi hjælper hinanden, følgende mandage:

22. september, 27. oktober og 24. november.

Mandag 29. september

Ekstraordinær generalforsamling.

Mandag 6. oktober

Jørgen Mikkelsen: Svensk emigration til Danmark.

Mandag 20. oktober

Bent Herlin: Introduktion af barselskoner.

Torsdag 23. oktober (DIS-Danmark)

Peter Korsgaard: Kort- og Matrikelstyrelsens arkivalier- og kort på nettet.

Foredraget foregår på Tjørnelyskolen, Lillevangsvej 48, Greve.

Tilmelding og deltagerpris 25 kr.

Mandag 3. november

Kjeld Ejdorf: Stormfloden den 13. november 1872.

Mandag 17. november

Lisbet Larsen: Lidt historie om Møn.

Mandag 1. december

Rundvisning på Landsarkivet kl. 16. Begrænset antal. (For dem, der ikke været på rundvisning før). For øvrige medlemmer arkivdag på LAK kl. 10. Vi hjælper hinanden.

Mandag 8. december

Juleafslutning med gløgg m.m. og julestue.

Tid og sted

Alle møderne afholdes kl. 19 – 21 i lokalet "Slægtsforeningen", Gersagerparken 35, parterre, 2670 Greve

Kontingent

Enkelt 175 kr. samboende 225 kr. pr. år.
Gæster 20 kr. pr. gang.

Bestyrelse

Ingrid Bonde Nielsen, ☎ 4390 8060.

Jytte Rasmussen, ☎ 4390 3564.

Lisbet Larsen, ☎ 4615 0571.

Erik Møntegaard, ☎ 4390 1749.

Lise From Larsen, ☎ 4361 0265.

Hjemmeside

<http://sydslagct.dk>

Slægtshistorisk Forening for Sydsjælland

Onsdag 17. september, FU

Helle Bundesen, arkivbetjent, Landsarkivet, Odense: Retsbetjentens arbejde, fra løssagte kvinder til mordsager.

Onsdag 8. oktober

Mie Andersen, Arkivar, Næstved Kommune: Kommunale Arkiver.

Hvad er der i dem, hvad må vi se og bruge og hvordan gør vi det rent praktisk.

Onsdag 12. november

Medlemsaften. Hvor vi alle bidrager med eksempler på egen forskning, opsætning af tavler m.m.

Små foredrag er velkomne.

Onsdag 3. december

Julemødet, med gløgg og knas.

Knud Frederiksen: En ud-, ind- og udvandrers historie af de barske.

Tid og sted

Arrangementerne afholdes kl. 19.30-22 i lokale 117, Grønnegade Kaserne.

Slægtshistorisk Forening Sønderjylland

Lørdag 6. september kl. 10 - 14

Slægtsforskertræf 2008, salen, Sønderborg Bibliotek.

Dette års tema er "Soldater i slægten". Foreningens bestyrelse og medlemmer vil udstille slægtsforskning, lige som der igen i år vil være mulighed for at stille spørgsmål om slægtsforskning generelt.

Kl. 14: Arkivar René Rasmussen, Tønder: Sønderjyder i allieret krigsfangenskab 1914-1919.

Ved krigsudbruddet i 1914 måtte tusinder af danske sønderjyder trække i tysk uniform og kæmpe for en sag, der ikke

Kontingent

Enkeltmedlemmer 100 kr. - par 160 kr.
Gæster 30 kr. pr. møde.

Kursusvirksomhed

LOF holder kurser i *Slægtsforskning* under ledelse af Ole Pilegaard Hansen. De, der ønsker at deltage, bedes holde øje med annoncering i pressen samt i LOF's kursushæfte.

Bestyrelse

Knud Rahbek Frederiksen, fmd., Fællesejervej 14, 4700 Næstved, ☎ 5572 5508.

E: aogkfr@mail1.stofanet.dk

Ole Pilegaard Hansen, kass., Fyrrevej 7, Fensmark, 4684 Holmegård, ☎ 5554 6405.

E: pilbach@stofanet.dk

Anny Mørch, sekr., Skovbrynet 26, 4700 Næstved, ☎ 5572 7791.

E: morch.andersen@stofanet.dk

Karin Mørck, Nykøbingvej 79, 4850 Stubbekøbing. E: karin.morck@pc.dk

Jørgen Petersen, Pinjevej 10, Fensmark, 4684 Holmegård, ☎ 5055 5848.

E: swerburg@mail.dk

Hjemmeside

ssf.dk/25/

var deres. Mange blev dræbt, mange blev såret - og mange kom i krigsfangenskab hos Tysklands fjender, Frankrig, England og Rusland. Her blev der i årene 1915-1916 indrettet særlige fangelejre til de danske sønderjyder, hvor forholdene var langt bedre end i de almindelige krigsfangelejre. Foredraget skildrer lejrenes tilblivelse og livet som sønderjysk krigsfange, der nok var ensformigt, men også havde sine muntre sider.

Onsdag 1. oktober

Overlæge Torsten Sørensen, Kolding: Epidemier - fra kolera til børnelammelse.

Kolera i 1800-tallets Danmark.

Kolera er en meget smitsom infektionssygdom, der hærgede Europa i midten af

1800-tallet. Danmark fik sit første tilfælde i 1848 og sin første større epidemi i 1853. Koleraepidemien var landsomfattende, men rasede først og fremmest København.

Epidemien betød, at mange frivillige civile, medicinstuderende og læger gjorde en stor indsats, som uden tvivl var med til at begrænse epidemien i København, også takket være et enestående samarbejde på tværs af faggrupper. Efter epidemien kom selvransagelsens tid, og nye reformer inden for hygiejnen blev vedtaget for at forebygge lignende epidemier i fremtiden.

Den store polioepidemi i 1952

Selv om der havde været polioepidemier i Danmark allerede i 1950 og 1951, var man meget dårlig rustet til at tage imod de mange nye patienter med sygdommen, der dukkede op i løbet af efteråret 1952.

Da epidemien var på sit højeste, var der ca. 800 indlagte patienter; herefter ebbede epidemien ud. Et par år efter epidemiens ophør indførtes vaccination mod polio. Gratis vaccination mod polio blev indført i 1966. Og det må betragtes som et resultat af epidemien, at Danmarks befolkning i dag stort set er gennemvaccineret mod polio. Gæster til foredraget kr. 20.

Tirsdag 11. november, Nygadehuset, Aabenraa, kl. 19

Kim Furdal, Museum Sønderjylland - Institut for sønderjysk lokalhistorie: Ret og vrang om offentliggørelse af personligt materiale.

Om etik, lovgivning, copyright og lignende emner som slægtsforskere, der vil lave hjemmesider eller bare slægtsbøger til den nærmeste familie ikke kan undgå at skulle sætte sig ind i. Gæster til foredraget kr. 20.

Torsdag 11. december, Røde sal, Sønderborg Hus, kl. 19

Juleskikke fra Als og Sundeved. Julehygge for medlemmer.

Onsdag 14. januar 2009 Første møde i det nye år.

Tid og sted

Foredragene finder sted kl. 19 i salen, Sønderborg Bibliotek, hvis ikke andet er anført.

Slægtsforskningsværkstedets møder afholdes kl. 14-17 i grupperum 7 på Sønderborg Bibliotek følgende dage:

Tirsdag 23. september, torsdag 23. oktober og tirsdag 25. november.

Værkstedet kører som en studiegruppe. Emnet aftales for hvert møde. Kontakt foreningens kasserer Margit Hansen, hvis du har særlige emner, du ønsker at få drøftet. Møderne er fortrinsvis for foreningens medlemmer, hvorfor møderne ikke vil blive annonceret yderligere. Mød op og lad os hjælpe hinanden.

Kontingent

150 kr. pr. husstand årligt. Indmeldelse i foreningen sker ved henvendelse til kassereren.

Bestyrelse

Nicolai Johannsen, fmd., Kystvej 9, 6320 Egersund, ☎ 7444 2383.

E: formand@shfs.dk

Bent Pawlowski, nstfmd., 6360 Tinglev.

Margit Hansen, kass., Smedevænget 20, Guderup, 6430 Nordborg, ☎ 7445 8184.

E: kasserer@shfs.dk

Hanne Christensen, sekr., Stenbjergparken 6A, 2. tv, 6400 Sønderborg, ☎ 7442 2113.

E: skriver@shfs.dk

Ingeborger Kraft, 6400 Sønderborg.

Karin Clausen, 6400 Sønderborg.

Tage Lahn Sloth, 6400 Sønderborg.

Hjemmeside

www.shfs.dk

Slægtshistorisk Forening for Thy

Torsdag 4. september

Problemløsningsaften – opfølgring – kom med dine oplysninger, også gotisk – og vi vil forsøge at guide dig videre.

Torsdag 2. oktober kl. 19

Besøg på Sydhavnæs lokalhistoriske arkiv, Vesløs. Samkørsel mv., se nærmere i lokal folder.

Lørdag 15. november kl. 14 (FU)

Bibliotekar Kathrine Tobiasen, Randers: Skifter – og hvordan de bruges i slægtsforskningen.

Et skifte indeholder en guldgrube af informationer, der tillader os at komme tæt på vore aner. Om slægtssammenhænge – indblik i de forhold, vore aner levede under. Hvordan foregik skiftet - hvad fortæller det – hvor/hvordan finder man skiftet?

Tid og sted

Hvor intet andet er nævnt, kl.19.30 i Plan-tagehuset, Thisted.

Trekantområdets Slægts- historiske Forening

Lørdag 23. august

Sensommerudflugt til Vester Palsgård Skovmuseum ved Hampen.

Se nærmere på den udsendte invitation og/eller hjemmesiden.

Tilmelding til formanden pr. tlf. eller e-mail.

Mandag 8. september (FU)

Margit Egdal, bibliotekar og arkivleder, Glamsbjerg: Tidlig dansk mormonhistorie og mormonudvandringen.

Vi hører om nogle af de første danske

Heldagsture til Landsarkivet, Viborg, planlagt til 11. september, 21. oktober og 12. november. Tilmelding – se lokal folder.

Fast studieaften for medlemmer følgende onsdage kl.19 på lokalhistorisk arkiv, I. P. Jacobsens hus, Thisted: 10. september, 8. oktober, 5. november og 3. december.

Kontingent

170 kr. for enkelt medlemskab, 220 kr. for par incl. SLÆGTEN. Ved indmeldelse efter 1. juli er det 85 kr. mindre og excl. SLÆGTEN.

Bestyrelse

Jens Eg, fmd., Enghavevej 17, 7700 Thisted.

E: jens.eg@mail.dk

Anne Grethe Søndergaard, nstfmd., Skinnerup Skråvej 18, Hillerslev, 7700 Thisted, ☎ 9798 1527. E: annegrethe@sol.dk

Peter Norre Christensen, kass., Klosterengen 53, Sennels, 7700 Thisted, ☎ 9798 5403.

Ole Sixhøj Jensen, sekr., Gyvelvej 5,

7700 Thisted, ☎ 9792 0401. E: os@sixthy.dk

Erik Kaas Mortensen, webmaster, Ribesvej 28, 7700 Thisted, ☎ 9792 4660.

E: ekaasm@get2net.dk

Hjemmeside

www.thyslaegt.dk

mormoner, deres familier, menigheder og udvandringen til det hellige land, Zion (Utah).

Mormonen William Ove Andersen kom i juni 1851 til Fredericia for at missionere blandt sine tidligere trosfæller, baptisterne. De var imidlertid ikke meget for at høre på ham. Han sejlede derfor over bæltet og omvendte nogle fynboer ... Denne beretning indgår i Margit Egdals bog "Miraklet på Fyn" om de fynske mormoner, men der vil også være stof fra andre egne af landet samt omtale af kilderne til mormonhistorien.

Mandag 13. oktober (FU)

John W. Rasmussen (medlem af TSF): At skrive slægtsbog.

Kom i gang med at skrive slægtshistorie.

Hvordan kommer vi i gang med at skrive slægtsbøger? Hvad er det, vi skal tage højde for, når vi gerne vil have andre end slægtsforskere til at læse slægtsbøgerne? Vi vil gerne fortsætte med vores forskning, uden at det påvirker de bøger, vi har skrevet. Det må ikke blive en uoverkommelig opgave at skrive de enkelte slægtsbøger, som også gerne må have et pænt og professionelt udseende. Foredraget vil vise hvordan alle disse krav kan indfries.

Slægtstema-aftener i oktober/november

Medlemmerne indbydes til 5 aftenmøder, hvor vi efter et oplæg om et udvalgt emne snakker slægtsforskning, og (måske) også læser dokumenter med gotisk skrift.

Onsdag 22. okt. At skrive slægtsbog – praktisk opfølgning v/ John W. Rasmussen

Onsdag 29. okt. At bruge aviser som kilde v/ Jesper Ratjen

Onsdag 5. nov. At læse gotisk skrift v/ Ester Nørrelykke

Onsdag 19. nov. At bruge Daisy v/ Henning Karlby

Onsdag 26. nov. Hvad er det? – og hvad bruges den til? v/ Hans-Kristian Høegh-Hansen

(NB: ikke den 12. nov.)

Møderne begynder kl. 19.15. Koster 10 kr. pr. gang til kaffe og kopier.

Engen tilmelding! Bare kom! Lær og hyg!

Mandag 10. november (FU)

Henning Bender, seniorforsker ved Aalborg Stadsarkiv, fhv. leder af Det danske Udvandrerarkiv: Dansk udvandring til Amerika.

Henning Bender fortæller om den danske udvandring og om, hvad man kan bruge udvanderarkivet til i jagten på udvandrede slægtninge. Det sker dels med udgangspunkt i udvanderarkivets samlinger og dels ved hjælp af relevante søgedatabaser på nettet. Hvor kom udvanderne fra i Danmark og hvor bosatte de

sig i Nordamerika? Herudover foretages en rejse i billeder til de danske bosættelser fra Atlanterhavet til Stillehavet.

Mandag 8. december (FU)

Harriet H. Hansen, Museumsinspektør og arkivleder, Middelfart: Slægtsforskerne og museerne.

Et lokalmuseums samlinger kan tjene som illustration af skifternes indbolister men til genstandene er også knyttet en proveniens som for slægtsforskeren kan have stor interesse. F.eks. har museet måske oldemors brudekjole eller vaskekarret fra den gård, hun som ung tjente på. Foruden lokale eksempler bliver vi også vejledt i, hvordan man får overblik over museernes samlinger.

Tid og sted

Møder afholdes 2. mandag i månederne september-april. De begynder kl. 19.15 og afholdes på Lokalhistorisk Arkiv, Frederik III's Vej 6, Fredericia (5 min. fra Banegården).

Mødelokalet er åbent fra kl.18.30, - således at der er lejlighed til at benytte foreningens bibliotek. Udlån sker i forbindelse med møderne.

Møderne indledes med "medlemmernes 10 minutter", hvor der kan fortælles om gode oplevelser, givtige kilder, læses op, gives tips osv. I forbindelse med møderne vil der altid være hjælp at hente til tydning af gotisk skrift eller ideer til at komme videre.

Kaffe /te "ad libitum": 5 kr.

Gæster er velkomne (Gæstebillet á 35 kr. pr. foredrag).

Kontingent

Incl. abonnement på vores eget blad "Slægts-Tidende" og SSFs SLÆGTEN pr. år 190 kr. – par 260 kr.

Medlemskab tegnes ved møderne eller ved henvendelse til et bestyrelsesmedlem.

Bestyrelse

Jesper Ratjen, fmd., Majvænget 66, Bramdrup, 6000 Kolding, ☎ 7551 8063.

E: j.ratjen@stofanet.dk

Karsten Thomsen, nstfmd., bladmand & layout, Egeskovvej 33, 7000 Fredericia, ☎ 7593 4590. E: e-k.thomsen@get2net.dk

Kjeld Buhl, kass., redaktør og webmaster, Fuglsangparken 41, 7000 Fredericia, ☎ 7592 9256. E: kjeld.buhl@profibermail.dk

Leif Horsmark, sekr., Tunøvænget 13, 5500 Middelfart, ☎ 6441 4456.

E: Leif.Horsmark@stofanet.dk

Ruth Buhl, bibl., Fuglsangparken 41,

7000 Fredericia, ☎ 7592 9256.

E: ruth.buhl@profibermail.dk

Hans Kristian Høegh-Hansen, Teglårdsparken 13P, 5500 Middelfart, ☎ 5577 0745.

E: hkhoegh@hansen.mail.dk

Tommy Hansen, mukkamester, Islandsvej 1, 5500 Middelfart, ☎ 6441 4977

Laila Køngerskov, ass. mukkamester,

Castorvænget 6, 7000 Fredericia, ☎ 7592 8338. E: laito@profibermail.dk

Hjemmeside

www.trekanten.webbyen.dk

Vejleegnens Slægtshistoriske Forening

Tirsdag 2. september (FU)

Lars Møller, journalist og forfatter: Om at gøre slægten levende.

Et foredrag med fortællinger, masser af billeder og konkrete metoder til, hvordan man kan gøre slægten levende og stadig være tro mod kilderne. Forfatteren bag "Man er vel hardbo – 600 års familiekronike fra Nordvestjylland" demonstrerer, hvordan han og hans far, Erling Møller, fortæller slægtshistorie ved at flette slægts- og lokalhistoriske data sammen med kultur og danmarkshistorie.

Tirsdag 7. oktober (FU)

Torsten Sørensen, overlæge: Om store epidemier.

Som slægtsforsker har vi alle truffet på slægtninge, der har været ramt af nogle af de store epidemier. En beretning om sygdommen kolera, som hærgede Europa i midten af 1800-tallet, hvor Danmark fik sin første større epidemi i 1853, og om epidemien polio (børnelammelse), som ramte Danmark ca. hundrede år senere. Hvad var det for sygdomme, hvad kunne man stille op, og hvad blev følgerne.

Tirsdag 4. november

Medlemmernes egen slægtsforskning. Inger Lund fortæller om sine tip-tip-ol-

deforældre og deres børn. En fortælling om en kobbersmedefamilie, der vandrede omkring i Jylland i 1800-tallet.

Tirsdag 2. december

Medlemsaften.

Tid og sted

Hvor intet andet er nævnt holdes møderne kl.19.15 på Vejle Byhistoriske Arkiv og Stadsarkiv, Enghavevej 2, 7100 Vejle. Eventuelle programændringer vil blive meddelt på foreningens hjemmeside.

Kontingent

Enkeltpersoner 110 kr. pr. år. Par 165 kr. pr. år. Gæster 35 kr.

Bestyrelse

Inger Solberg Lund, fmd., Venusvej 28, 7100 Vejle, ☎ 7582 8898. E: ilund@nyppost.dk

Kai Jensen, kass., Apollovej 6, 7100 Vejle, ☎ 7582 8731. E: gerka@tunet.dk

Mette Holm Sørensen, sekr., Grejsdalsvej 456, 7100 Vejle, ☎ 7585 3073.

E: mhs@grejsdalen.dk

Flemming Topsøe-Jensen, Anemonevej 18, 7100 Vejle, ☎ 7582 4916.

E: flemming@pedersholm.dk

Gunnar Therkelsen, Peter Freuchens Vej 4, 7100 Vejle, ☎ 7583 4206. E: githe@mail.dk

Peder Udesen, suppl. & webmaster, ☎ 7584 1050. E: peder.udesen@ofir.dk

Hjemmeside

www.lokalarkiver.dk/vejle/vsf

Slægtshistorisk Forening for Vestegnen

Tirsdag 9. september

Torkil Adersen, Arbejdermuseet & Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv: Da bønderne kom til byen.

I slutningen af 1800-tallet fandt en af de helt store folkevandringer i Danmark sted. Folk fra landet søgte ind til de hastigt voksende industribyer. Kulturchocket var stort, når man kom fra de små lokalsamfund på landet til den pulserende storby. Gamle normer om standsforhold og slægtens betydning stod for fald og nye klasser og sammenhold opstod. Hvordan klarede de nye indvandrere sig? Nogle klarede ikke overgangen til de moderne samfund og bukkede under. Andre blev til selvbevidste arbejdere, der ikke bøjede nakken for øvrigheden. Torkil Adersen fortæller om arbejderbefolkningens levevilkår fra slutningen af 1800-tallet og frem til 1. Verdenskrig.

Tirsdag 14. oktober

Jørgen Mikkelsen, Landsarkivet for Sjælland: Forsvarets arkivalier og deres anvendelsesmuligheder.

Jørgen Mikkelsen redegør for en række kildetyper fra forsvarets arkiver, der kan have stor værdi i slægts- og personalhistorisk forskning. Det drejer sig bl.a. om stambøger og -blade for officerer og menige, militæretater, listebøger, militære rejserapporter og sager vedr. erindringsmedaljer. Foredraget giver også en introduktion til nogle af de vigtigste registraturer og andre hjælpemidler til brugen af forsvarets arkivalier.

Vestlollands Slægts Forsknings Forening

Torsdag 18. september

Lokalredaktør Torsten Elsvor, formand for Museum Polakkasernen i Tågerup:

Lørdag 25. oktober

Holder vi åbent hus kl. 19 – 23 i vores lokaler på Sydvestvej sammen med Kulturturnatten i Glostrup.

Øvrige tirsdage vil veksle mellem tema-aftener og klubaftener, hvor vi hjælper hinanden.

På nogle klubaftener vil vi forsøge at arrangere Workshop og korte indlæg af medlemmerne.

Ret til ændringer forbeholdes.

Tid og sted

Hvor intet andet er anført, afholdes vore møder hver tirsdag kl. 19 - 22 i Aktivitetscentret, Sydvestvej 12, Glostrup. (Ved Glostrup station).

Kontingent

Pr. år kr. 200 - Ægtepar kr. 320. Gæstebetaling ved foredragene 30 kr.

Bestyrelse

Yrsa Kristensen, fmd., Poppelhusene 33, 2600 Glostrup, ☎ 4344 9741. E: E: flyr@mail.tele.dk

Ole Arrild, nstfmd., Landlyststien 8 st. tv., 2625 Ishøj, ☎ 4373 3215.

E: arrild1@ishoejby.dk

Birthe Jørgensen, kass., Ydergrænsen 8, 2600 Glostrup, ☎ 4494 5574.

E: birthe_jorgensen@mail.tele.dk

Jan Wibrand, sekr., Birke Allé 10, 2600

Glostrup, ☎ 4345 1013. E: jan@wibrand.dk

Loa Nielsen, Nordre Ringvej 5 st. th., 2600

Glostrup, ☎ 2295 5446.

E: loa90@hotmail.com

Hjemmeside

www.sfv-glostrup.dk

Landarbejdere før industrialiseringen, og de slidsomme og sparsomme polakker.

Torsdag 16. oktober

Historiker, cand. mag. Anders Peter Koch Hansen: "Mordet i natmandens hus".

Den 15. oktober 1746 begik natmanden

Hans Olsen i Nakskov mord på en ukendt matros, som var på besøg hos ham. Et dramatisk kapitel i Vestlollands historie.

Torsdag 13. november

Mag. art. Charlotte S.H. Jensen, Nationalmuseet: Slægtsforskere i den store virtuelle verden.

Hvordan ser dit virtuelle håndtryk ud? Har du prøvet nogle af de spændende ting på nettet? Kan folk finde din slægtshjemmeside? Osv.

Torsdag 11. december

Julemøde.

Traditionen tro med hyggeligt samvær og hvad dertil hører. Tillige skal vi se nogle gamle Nakskov-film.

Tid og sted

Foredrag og møder holdes, hvis ikke andet er anført, kl. 19 i Nakskov lokalhi-

storiske Arkivs avissal, Jernbanegade 8, Nakskov.

HUSK at medbringe kop eller krus, da der kan købes kaffe/te ad libitum for 5 kr.

Kontingent

75 kr. pr. person, 125 kr. pr. par.

Gæstegebyr 25 kr. pr. møde.

Bestyrelse

Helge Rasmussen, fmd., Havebyen 17, 4900 Nakskov, ☎ 5492 0961.

Margrethe Nellemann, nstfmd., Østergade 8, 4900 Nakskov, ☎ 5492 8329.

Lone Rasmussen, sekr., Hoskiersvej 40, 4900 Nakskov, ☎ 5492 7154.

Lynge Petersen, kass., Pederstrupvej 17, 4900 Nakskov, ☎ 5492 1088.

E: lynge-petersen@nakskovnet.dk

Erling J. Hansen, Pederstrupvej 20, 4900 Nakskov, ☎ 5492 2011.

Jytte Jensen, Maglehøjvej 70, 4900 Nakskov, ☎ 5492 1371.

Slægthistorisk Forening for Viborg og Omegn

Torsdag 4. september

Medlemmernes aften. Denne aften forventer vi, at nogle af vore medlemmer vil delagtiggøre os i deres sjove eller mærkelige tildragelser udi slægtsforskningen. En har lovet at fortælle noget om fattighuse, så vi glæder os meget til at se, hvad andre vil dukke op med.

Søndag 7. september

Sommerudflugt til Vendsyssel. Det foreløbige program ser sådan ud: til Dorf mølle, frokostbuffet (drikkevarer for egen regning), guidet rundtur på Voergård slot, evt. Voer kirke, eftermiddagskaffe. Afgang Viborg kl. 9. (P-pladsen ved Landsarkivet) og hjemkomst Viborg ca. kl. 18.

Pris 175 kr. Bindende tilmelding til Gerhardt eller den øvrige bestyrelse snarest muligt efter princippet først til mølle. Der er plads til 54 personer.

Torsdag 25. september (FU+ DIS Danmark)

Hans Toudal, Holstebro: Lægdsrullerne.

Langt de fleste slægtsforskere skal før eller siden have fat i lægdsrullerne, og rigtig mange synes, at de er svære at komme ind i. Dette problem vil vi garanteret få lidt løst op for denne aften.

Torsdag 23. oktober (FU)

Museumsinspektør Lise Andersen, Hadsund: En rigdom bygget på kalk.

Med udgangspunkt i et enkelt renæssancemenneske nemlig Jakob Seefeldt til Visborggård (1545-1599) fortæller LA om Mariagerfjord i renæssancen. Fremstilling af salt, glas og først og fremmest kalk skaffede rigdom til området, og Jakob Seefeldt var en af dem, der forstod at udnytte efterpørgslen. Han var en af de få, for hvem det lykkedes at stige fra lavadelen til højadelen. Medaljen har dog også en bagside, idet både glas- og kalkfremstillingen var så brændselskrævende, at det helt lagde de himmerlandske skove øde.

Torsdag 13. november (FU+ DIS Danmark)

Anton Blaabjerg: De tre retsinstanter.

Nogle af vore forfædre har på et eller andet tidspunkt været anklaget for retten. AB vil denne aften fortælle om retsplejen i det hele taget, hvordan det foregik, men først og fremmest hvordan vi kan finde frem til de pågældende arkivalier.

Torsdag 4. december

Knud Erik Mark, Viborg: Helene (1903-1998). Mor til 19 børn.

En beretning om et enestående menneske med et helt usædvanligt liv. Hun er født og levede hele sit liv på Mors. Knud Erik Mark er hendes ældste barnebarn, og han har skrevet en bog om hende, som kun er trykt til familien, og den er derfor ikke tilgængelig i handelen.

Denne aften har vi julepyntet lidt, som vi plejer, og foreningen giver brød til den medbragte kaffe.

Tid og sted

Kl. 19.30 på Viborg Centralbibliotek (indgang ad døren til venstre for hovedindgangen), Vesterbrogade 15. Medbring selv kaffe og brød, dog kun kaffe den 4. december.

Kontingent

200 kr. pr. husstand for foredrag, SLÆGTEN og HVEM FORSKER HVAD. Gæster ved foredragene 20 kr.

Bestyrelse

Holger Helbo, fmd., N. Bødgersvej 6, Hvornum, 9500 Hobro, ☎ 9854 7015.

E: holger.h@mail.dk

Anton Blaabjerg, nstfmd., Fredensgade 38, 8800 Viborg, ☎ 8661 0436.

E: blaab@webspeed.dk

Gerhardt Hørdum, kass., Hedevej 21, Frederiks, 7470 Karup, ☎ 8666 1317.

E: gihordum@youmail.dk

Tove Krog, sekr., Møllevej 11 A, 8800 Viborg, ☎ 8667 1099. E: tove-krog@jubiimail.dk

Grete Pedersen, Topmejsvej 2, 8800 Viborg,

☎ 8661 0868. E: top2@pc.dk

Slægtshistorisk Forening af 2005 for Øster, Vester og Nørre Horne Herreder

Mandag 8. september

Lone Hedegaard Liljegren, arkivar ved Erhvervsarkivet i Aarhus: Daisy.

Databasen Daisy er Statens Arkivers elektroniske registrering. Daisy er tilgængelig på internettet, og arkivbrugere kan i dag allerede forberede deres arkivbesøg hjemmefra. I Daisy indtastes daglig nye oplysninger, ligesom der udvikles nye funktioner, som løbende stilles til publikums rådighed. Lone Liljegren giver en generel introduktion til Daisy og eksempler på, hvad arkivbrugerne kan få ud af at benytte Daisy, som er et godt redskab for alle slægtsforskere.

Gæster 30 kr.

Onsdag 1. oktober

Svend Erik Christiansen, Brabrand: Introduktion til slægtsforskning via Internettet.

Der indledes med en præsentation af netadgange til kirkebøger, folketællinger og andre kilder – både i billeder og i afskrifter. Siden ser vi på en række andre muligheder som f. eks. ordbøger, person-efterlysninger, administrative kort, samt kigger på arkivernes voksende netmuligheder for slægtsforskere. En linksamling knyttes til foredraget. Den 29. januar 2009 følger en fortsættelse af foredraget. Gæster 30 kr.

Kurser

Gotisk Skrift. Sted: Lykkesgårdsskolen, Varde, kl. 19 – 21.45. Begynder torsdag 2. oktober, og derefter hver uge, i alt 8 gange. Underviser Kurt Andersen. Kurset henvender sig til begyndere eller let øvede. Kursusafgift incl. materialer kr. 200. Tilmelding til formand eller sekretær.

Begyndere i Slægtsforskning og EDB. Sted: Byskolen, Ølgod, kl. 19 – 21.45. Start mandag 20. oktober, i alt 6 gange + besøg på Landsarkivet i Viborg. Underviser: Møller Bargisen. Kursusafgift, incl. materialer kr. 175. Tilmelding til formand eller sekretær.

Læsegruppen i gotisk fortsætter i Ølgod 23. sept. og derefter hver anden tirsdag kl. 9 – 12.30 ved Kurt Andersen, 6 gange inden jul. Der betales for kopier. Alle er velkomne – et vist kendskab til gotisk skrift er en forudsætning.

Tid og sted

Hvis ikke andet er anført, finder arrangementerne sted kl. 19 i Kulturhuset, Ølgod.

Kontingent

Kr. 150 - Ægtefælle/samlever 75 kr. (intet blad).

Bestyrelse

Karl Møller Bargisen, fmd., Grindstedvej 18, 6870 Ølgod, ☎ 7524 3053.

E: kmb@direkte.org

Lissi Møller Kristensen, kass., Storegade 18,1, 6870 Ølgod, ☎ 7524 4300. E: fmk@mail.dk

Kurt Andersen, sekr., Krusbjergvej 27, 6870 Ølgod, ☎ 7524 3098.

E: kurnan@andersen.mail.dk

Tove Jørgensen, Skovalle 19, 6870 Ølgod, ☎ 7524 5277. E: tovebj@webspeed.dk

Søren Danielsen, Elmevej 29, 6880 Tarm, ☎ 9737 1537. E: isdanielsen@mail.dk

Niels Winther Christensen, suppl., Bjælkager 8, 6823 Ansager. E: niwich@skovlundnet.dk

Ivar Kristoffersen, Kildevej 37, Bølling, 6900 Skjern. E: ivarkristoffersen@privat.dk

Slægtshistorisk Forening for Aalborgegnen

Mandag 1. september (FU)

Lone H. Liljegren, arkivar på Erhvervsarkivet: Personoplysninger i kommunale arkiver.

Fortvivl ikke, hvis noget materiale er gået tabt. I kommunernes sociale arkivalier er der mange muligheder for at finde oplysninger om anerne.

Mandag 22. september kl. 19

Selvkører-/medkørertur til Lokalhistorisk Forening for Ellidshøj, Svenstrup og Godthåb sogne, Tostrupvej 13, Godthåb. Tilmelding senest 18. september til Jørgen Laustsen.

Mandag 6. oktober

Møde i konfirmandstuen/læsesalen på Arkivet. Hvem vil holde 10 minutter? Giv besked til Ingrid.

Aftenens emne: Hvad kan vi finde i de kommunale arkiver på Aalborg Stadsarkiv, der rummer arkiverne fra Aalborg Kommune, de gamle landkommuner før

1970 og nu også Hals, Nibe og Sejlflod kommuner.

Mandag 20. oktober

Aftentur til landsarkivet i Viborg. Bus afgår kl. 17.45 fra perron 11, Aalborg Busterminal. Læsesalen er åben for os kl. 19-22. Pris pr. person 75 kr. Tilmelding og aflevering af bestillingssedler til Jørgen Laustsen senest 13. oktober. Der må højst afleveres 3 bestillingssedler pr. deltager, og de skal være forsynet både med arkiv- og løbenummer. Du kan også bestille online på arkivets hjemmeside: www.sa.dk/lav - i venstre side: klik på "At bruge arkivet" – derefter, ligeledes i v. side: klik på "Læsesalen" – derefter, ligeledes i v. side: klik på "Online bestilling", så går resten af sig selv. Husk at skrive at det er til Aalborg foreningens aftentur. Der er selvfølgelig mulighed for at forske uden, at man på forhånd har afleveret bestillingssedler. Tilmelding er bindende, med mindre der sendes afbud senest 17. oktober.

Mandag 3. november

Anton Blaabjerg, genealog, Viborg: Hvad gør du for at finde efterslægten mellem 1875 og 1925?

Anton Blaabjerg vil guide os igennem forskellige søgemuligheder for at finde tråden gennem slægten.

Lørdag d. 8. november

Arkivernes dag i samarbejde med Stadsarkivet. Åbent hus på Stadsarkivet fra. 10-15 med foredrag, workshop og underholdning.

Mandag 17. november

Internetaften. Internet og slægtsforskning. Kom og få selv hænderne på tastaturet og få en kort introduktion til at vandre rundt mellem nogle udvalgte hjemmesider med relevant indhold for slægtsforskere. For nybegyndere på Internettet. Tilmelding til Jørgen Laustsen.

Mandag 1. december

Julemøde i konfirmandstuen/læsesalen. Har du en god juletradition eller en julehistorie, du vil dele med os andre, så giv besked til Ingrid
Aftenens emne: Aalborg Stadsarkiv har overtaget den historiske del af folkeregistret, hvilke muligheder giver det?

Tid og sted

Arrangementerne (september og november) holdes i foredragssalen, Haraldslund, Kastetvej 83, Aalborg. Vore medlemsmøder (oktober og december) på Aalborg Stadsarkiv, Arkivstræde 1 – ved Vor Frue Kirke i Aalborg. Alle møder begynder kl. 19.30, hvis ikke andet er nævnt.

Kontingent

150 kr. pr. husstand for alle foreningens tilbud samt HVEM FORSKER HVAD og SLÆGTEN. Ved møderne kan der købes kaffe/te - pris 5 kr.

Hjælp til selvhjælp - studiekreds på Stadsarkivet

Studiekredsen fortsætter på Stadsarkivet kl. 9.30-11.30 1. onsdag i september, oktober og november. Studiekredsen er først og fremmest tænkt som en hjælp til selvhjælp

med slægtsforskning - specielt gotisk skriftlæsning. Både erfarne og nybegyndere er meget velkomne. Deltagelse er gratis og uforpligtende. Fra bestyrelsen deltager Elisabeth og Ingrid.

Legacy gruppen på Stadsarkivet.

Vi mødes hver anden torsdag.

Vi hjælper hinanden med at vise, hvorledes man kan udnytte og bruge slægtsforskningsprogrammet Legacy.

Vi er brugere på forskellige niveauer, så selv om du er ny bruger, eller mere erfarne bruger af Legacy, vil du helt sikkert få udbytte af selskabet.

Vi bruger projektor til vor fremvisning, så alle kan se og værre med.

Legacy Gruppen vil efter sommerpausen fortsætte med at mødes hver anden torsdag (ulige ugenumre), første gang torsdag 28. august kl. 13 - 15 på Aalborg Stadsarkiv.

Vi arrangerer også specielle foredrag/kursus om Legacy med eksterne foredragsholdere.

Har Legacy programmet din interesse? så mød op, du kommer i godt og livligt selskab, hvor hjælpsomhed og videndeling er en selvfølge.

Tovholdere er: Jørn Bolander, ☎ 9834 3141, E: bolander@gvnet.dk, og Arne Leismann, se bestyrelsens adresser.

Fra tanke til handling: erindringsskrivning som springbræt til en mulig slægtsbog.

Vi tager udgangspunkt i "hændelser" i de enkelte årtier i vores levetid.

Første gang vil der blive et oplæg om 1940'erne, derefter trækkes lod mellem deltagerne om, hvem der leverer de følgende oplæg. Disse oplæg er tænkt til at give inspiration til den enkeltes eget arbejde med erindringer, som optakt til yderligere slægtsforskning.

Man forpligter sig til at maile stikord til oplægget ugen før den tirsdag, hvor vi mødes.

7 x 1. tirsdag i måneden kl. 9.30 – 11.30. Start oktober, slut april.

Gerne tilmelding inden 1. oktober til Ole

Hulgaard Nielsen, E: ohn@stofanet.dk og
Birte Overgaard, E: nbovergaard@get2net.
dk

Kursusvirksomhed

Finn Jelstrup: *Hvordan kan jeg i slægtsforskningen få glæde af diverse små hjælpemidler?*

Kan anskaffes gratis eller med meget små omkostninger.

Lær

at kopiere skærbilleder eller dele deraf
at lave egne PDF-filer

at forberede og udskriver store anetavler
at lave simpel billedredigering, f.eks. data
fra ArkivalierOnline

at arbejde med GedCom udtræk fra slægts-
forskningsprogrammer.

Grundlæggende kendskab til Windows
forudsættes.

3 onsdage 16-18.45, start 24/9.

Finn Jelstrup: *Kom godt i gang med at bruge
Brother's Keeper til indtastning af aner og
efterkommere.*

For nybegyndere i både slægtsforskning og
brug af Brother's Keeper.

Grundlæggende kendskab til brug af Win-
dows forudsættes.

5 onsdage 16-18.45, start 22/10.

Erik Laursen: *Slægtsforskning for begyndere.*

Find dine rødder og få ord og "kød" på dine
forfædre. Få en introduktion til grundlæg-
gende begreber indenfor slægtsforskning.
Lær at kende og bruge de kilder, som er
nødvendige for at få startet på din slægts-
forskning. Vi vil endvidere læse ældre
kilder, der er skrevet på gotisk. En fælles
tur til Landsarkivet i Viborg vil blive ar-
rangeret. Materialeudgifter 75 kr. 21 lek-
tioner/7 torsdage kl. 19-21.45. Kontakt EL
ang. starttidspunkt.

Nærmere oplysninger hos EL ☎ 9815 9615
eller E: gjesing@stofanet.dk

Finns og Eriks kurser foregår på Kjellerups-
gades Skole i Aalborg, og tilmelding skal
ske til FOF ☎ 9813 8233.

Jens Aaberg: *Kursus i slægtsforskning ved
hjælp af computeren og 2 lørdage på Landsar-
kivet i Viborg.*

Kurset er baseret på slægtsforskning med
hjælp af computeren og internettet.

Kursusdage på AOF i Hjallerup: 9/10,
23/10, 30/10, 6/11, 13/11, 20/11 (3 lekti-
oner pr. gang).

Ture til Landsarkivet i Viborg (kør selv):
25/10, 15/11.

Nærmere information om kurset på
☎ 9884 1890.

Tilmelding til AOF, ☎ 9828 2898.

Bestyrelse

Ingrid Wisborg Gade, fmd., Anthon Bachs
Vej 6, 9000 Aalborg, ☎ 9812 6515.

E: iwkg@stofanet.dk

Jørgen Laustsen, næst fmd. Thorvaldsens-
vej 2, 9000 Aalborg, ☎ 9813 5339.

E: jorgen@laustsen.eu

Birgitte Hansen, kasserer., Plutonvej 33,
9210 Aalborg SØ, ☎ 9814 7240.

E: ellenbirgitte@hotmail.com

Rasmus Lund Jensen, Sekretær Agrihøj 7,
Visse, 9210 Aalborg SØ, ☎ 9814 6644.

E: rlj@civil.aau.dk

Elisabeth Strandbygaard, Kapelvej 9,
9400 Nørresundby, ☎ 9817 8035.

E: elisabeth@stofanet.dk

Jens Aaberg, Bøgevangen 28,
9330 Dronninglund, ☎ 9884 1890.

E: aaberg_drlund@stofanet.dk

Arne Leismann, Østerbrogade 25,
9400 Nørresundby, ☎ 9817 1908.

E: a.leismann@stofanet.dk

Flemming Thrydsøe, suppl. Parkvej 29,
9700 Brønderslev, ☎ 9880 2390.

E: fidje@info.dk

Else Berthelsen, suppl. Jyllandsgade25A,
Ulsted, 9370 Hals, ☎ 9825 4049.

E: jyllen@mail.dk

Finn Hejlesen, rev., Kvisten 27, 9260 Gistrup,
☎ 9832 3207. E: hejlesen@stofanet.dk

Kirsten Bovin, rev., Timesvej 52, 9380 Vest-
bjerg, ☎ 9829 6830. E: bovin@stofanet.dk

Hjemmeside

www.slægthistoriskforeningforaalborg-
egnen.dk

Slægtshistorisk Forening Århus

Efterårets tema vil være: Fattige kår

Mandag 8. september (FU)

Kathrine Tobiasen, bibliotekar, Randers: Danske fæstebønder og deres forhold.

Vi er rigtigt mange, hvis forfædre har været fæstebønder, så denne aften vil vi få en del at vide om de forhold, de levede under.

Mandag 6. oktober (FU) – bemærk at det er 1. mandag

Svend Andersen, lærer, Åbybro: Hvad dåbsattesten gemte – eller fattigdom i 1800-tallet. Foredraget tager udgangspunkt i et par kvinder, der trods fattigdom efterlod sig spor – brikker til et puslespil, der gør det muligt at skrive deres historie. Sporene fører gennem Aabybro og gennem Aalborg til Viborg Tugthus og tilbage igen.

Mandag 27. oktober

Aftenbesøg på EA – Fattigvæsenet i Århus – Del 1.

Mandag 10. november (FU)

Rasmus Mathiasen, museumsinspektør, Forsorgsmuseet Viebæltegård, Svendborg : Bag murene. Livet på en købstads Fattig- og Arbejdsanstalt - 1872-1974.

Foredraget handler om, hvilke forhold man bød samfundets fattigste i en periode på 102 år i Svendborg. Det handler om, hvilken mad fattiglemmerne fik, hvilket arbejde de skulle udføre, hvilken skam de var underlagt, og hvilken internering, der blev dem til del. Foredraget tager udgangspunkt i forholdene i Svendborg, men breder dem ud i et landspolitisk perspektiv. Svendborg Fattiggård lignede på sæt og vis Århus Fattiggård, og de overordnede rammer var de samme. Så kom med bag murene til de allerfattigste og uværdige menneskers liv.

Mandag 24. november

Aftenbesøg på EA – Fattigvæsenet i Århus – Del 2.

Mandag 8. december (FU)

Lisbeth Skjernov, projektkoordinator, cand. mag., Den Gamle By, Århus: Fattigvæsenet under enevælden. Foredraget giver dels et overblik over lovgivningen for forsørgelse af fattige i 1700- og 1800-tallet, dels en introduktion til, hvad man kan finde i arkiverne fra fattigvæsenets lokale administration.

Tid og sted

Foredragene: Kl. 19 i auditorium F, Matematisk Institut, Århus Universitet, indgang 1530, Ny Munkegade (lokalevejledning findes ved indgangen). Erhvervsarkivet (EA): Kl. 18.30, Vester Alle 12, 8000 Århus C.

Betaling

20 kr. inkl. kaffe med brød gældende for foredrag, og 30 kr. (ekskl. kaffe) for aftenbesøg på Erhvervsarkivet.

Kontingent

210 kr. omfattende foredragene, HVEM FORSKER HVAD og SLÆGTEN.

Bestyrelse

Ole P. Bielefeldt, fmd., Violvej 36, 8680 Ry, ☎ 8689 0909. E: formand@slaegt-aarhus.dk
Gitte Dalhoff, nstfmd., Hellasvej 6, Hårup, 8530 Hjortshøj, ☎ 8699 9354.

E: gd@slaegt-aarhus.dk

Kjeld Kibsgaard, kass., Nattergalevej 18B, 8210 Århus V. E: kasserer@slaegt-aarhus.dk
Jytte Kristensen, sekr., Junovej 25, 8270 Højbjerg, ☎ 8414 3544.

E: jk@slaegt-aarhus.dk

Jesper Nødholm, Provstebakken 12, Hasle, 8210 Århus V, ☎ 3211 8210.

E: jn@slaegt-aarhus.dk

Janni Christensen, webmaster, suppl., Tornskadevej 12, 8210 Århus V.

E: webmaster@slaegt-aarhus.dk

Ernst Michaelsen, suppl., Laurbærvænget 24, 8310 Tranbjerg, ☎ 8629 6470.

E: em@slaegt-aarhus.dk

Hjemmeside:

www.slaegt-aarhus.dk

Annoncer, anmeldelser og småstykker

Kalender for slægtsforskere

Hvornår var påskedag i 1737 eller 14. søndag efter trinitatis i 1696? Hvad betyder Judica Domini, eller hvilken ugedag var 9. april 1940? Dette og meget andet giver "Kalender for slægtsforskere" svar på inden for tidsrummet 1350-2021.

Bogen, der er på 190 sider og indbundet, er klar og overskuelig og nem at finde rundt i.

Pris 198,- kr.

Ved køb af 2-9 stk. 25 % rabat.

Ved køb af 10 stk. og flere 30 % rabat.

Bestil på ☎ 9827 1716 eller

E: skuvanes@mail.dk

Balle Sogns Lokalhistoriske Forening,
v/Vagn Lihn Kristensen, Anemonevej 7,
Alderslyst, 8600 Silkeborg.
E-mail: lihn@pc.dk

Tilbyder gratis:

Gård- og personhistorie fra ca. 1800-1940 fra Balle sogn, Hids herred, Viborg amt. Vi har oplysninger fra alle sognets gårde, dog ikke Alderslyst og Lysbro. Vi tilbyder også opslag i kirkebøger og folketællinger fra Balle sogn. Alle henvendelser besvares. Se også vor hjemmeside: balle-lokalhistorie.dk

*

Anmeldelse

Kalender for Slægtsforskere af Heini Madsen, udgivet af forlaget Skúvanes, Vadum. ISBN 978-87-992283-0-0. Indbundet 190 sider, 198 kr. (se annonce ved siden af).

Forfatteren skriver selv: "Undertegnede har meldt sig i koret af dem, der har lavet en kalender til brug for slægtsforskere, og i den anledning vil jeg starte med en beklagelse over, at jeg har skrevet noget, der ikke passer, nemlig at Bauers fortræffelige kalender ikke kan købes mere."

Bauers kalender findes stadig, og nu sidder jeg med en ny og ganske anderledes kalender foran mig. De to evighedskalendere er så forskellige, at jeg tror, der sagtens er plads til begge.

Heini Madsens kalender er meget systematisk, begynder med 1. søndag efter Helligtrekonger, og på ét opslag finder man så den dato for alle årene fra 1350 til 2021. Næste opslag – 2. søndag efter Helligtrekonger, og kalenderen fortsætter på samme måde med alle søndage i kirkeåret og slutter med 4. søndag i advent.

Bag i bogen er oversigtstavler, så man kan regne sig frem til en hvilken som helst dag i årene 1701-2023, der er en liste over dagens navne i hele kalenderåret, og – allerbedst efter min mening – 46 sider med danske og latinske tidsbetegnelser.

Eneste ønske er, at alle de latinske betegnelser var blevet oversat. Det er efter min mening altid nemmere at huske en dag/dato, når man ved, hvad den betyder, jeg tænker her navnlig på skærtorsdag og langfredag - først dagen for skrifte og syndernes forladelse, derefter dagen for tilbedelse.

BS

Anmeldelse

Det står skrevet, en slægtssaga gennem 3300 år. Odin, Skjold & skjoldungerne. Danmarks ældste kongeslægt, kongeslægten fra Lejre. Af Vagn Rosenvold, Forlaget Enhjørningen, Østergade 79, 5580 Nørre Aaby, tlf. 64 42 10 02 (ISBN 978-78-992022-0-1), 190 sider, 250 kr.

Vreden, gudinde! besyng, som greb
Peleiden Achilleus

Rædsomt, og kvaler i tusinde tal Achai-
erne voldte.

Ja, hvem husker ikke fra gymnasietiden de berømte linjer i Chr. Wilsters klassiske oversættelse af Homers Iliaden, det græske digterværk sammenskrevet på elegante heksametre omkring år 500, men som fortæller om grækernes krig mod Troja omkring 1000 år før Kristi fødsel, (som vi vel stadig har lov at kalde det i vort civiliserede Europa). Mange troede, at Troja var en opdigtet by, indtil den tyske arkæolog Schliemann i 1870'erne udgravede oldtidsbyen Troja/Ilium på Lilleasien/Tyrkiets vestkyst, så der var altså alligevel noget om snakken!

Ifølge bogen, som vi her har for os, kan vi nu også følge vore slægtsgrene så langt tilbage som til de gamle græske helte! – Jo, jo, vi bliver skam klogere og klogere!

Bogen er skrevet og udgivet af et af Odense-foreningens mange flittige slægtsforskere, og den hjælper mange danskere til at kunne følge deres slægt – minutøst led for led – tilbage til Trojas kong Priamos, der blev overvundet og dræbt af en søn af den græske helt Achilleus. Efter Trojas fald tog sejrherren, den magtfulde og griske græske kong Agamemnon, der herskede i Argos/Mykene på Peloponnes, sig ikke mindre end to døtre af trojanernes Priamos til hustruer, og den ene fødte ham sønnen Tror/Tor. Og ham kender vi som den germansk/nordiske gud Tor, - ja, ja,

selvfølgelig ham med bukkeforspandet, der kører hen over himlen i tordenvejr!

Bogens hovedafsnit er en beskrivelse, led for led, af rækken fra kong Priamos' tip-tipoldefar, Dardanos, der skal have levet omkring 1300 før Kristi fødsel, og 87 led frem til vor tid til bogens forfatter, Vagn Rosenvold Rasmussen, født 1941 – på det smilende Fyns land.

26. generation er ingen ringere end vor enøjede gud Odin med ravnene Hugin og Munin på skuldrene og 27. generation sønnen, den danske kong Skjold, der som spæd kom sejlene alene hertil med hovedet på et neg. 33. generation er den blinde kong Vermund – ham med sønnen Uffe hin Spage, der svang sværdet Skræp mod sakseren ved den danske grænse Ejderen, og 40. generation Roar, den ene af brødreparret Roar og Helge, hvoraf førstnævnte var Roskildes nomenklator!

Med 48. generation nærmer vi os det, vi mener at vide en smule mere om, den drabelige 800-tals-viking Ragnar Lodbrog, der mødte den dejlige Kraka iført blot fiskenet med udslået hår (men hun lugtede af løg) og den ubehagelig død i den engelske konges ormegård med de berømte ord: Grynte ville grisene, hvis de vidste, hvad ornen led! Om Ragnars og ikke mindst hans sønners historiske eksistens kan der vist ikke tvivles, men enkelthederne er uklare.

Men først med 62. generation når vi frem til den berømte islænding Snorre Sturluson, 1178/79-1241. Ifølge en moderne litteraturhistorie fra 1971 var hans imponerende livsindsats at samle al viden om den norsk-islandske digtekunst, mytologi og historie. Men som vor egen Saxo var han mere digter end objektiv historiker, står der! Og på den lærde Snorres skrifter bygger hele den imponerende slægtsrække tilbage til de græske helte i krigen mod Troja! Selv er Snorre hudløst ærlig, når han i sit berømte skrift Heimskringla om sine "slægtsforskningsmæssige postulater" siger: "Selv om man ikke ved,

om de er sande, så har kloge og kyndige mænd før os anset dem for at være sande.” – Dette forbehold har forfatteren medtaget ikke færre end to gange i sin bog – en virkelig fornuftig disposition!

Fra historikeren Snorre og ikke mindst fra Ragnar Lodbrog og Grimur Kamban, der koloniserede Færøerne, opregnes flere slægtslinjer ned til Sigurdur Thorsteins-son/Sivert Thorstensen, 1714-1799, der nok blev født på Island, men som nedsatte sig som guldsmed i København. Han udgør det yngste ”ekstotiske” indslag i forfatterens anetavle, og han blev naturligvis stamfar til mange nulevende danskere, der med denne bog i hånden ukritisk kan berige deres anetavle med mange farverige navne og uhyre interessante skæbner – hvis de ellers har lyst.

De højmiddelalderlige personer på Island, Snorres nærmeste forfædre og efterkommere, er sikkert så velbelyste i den almindelige, seriøse historieforskning på Island, at man ved hjælp af trykt litteratur kan sætte sig ind i, hvilke personer og familiesammenhænge, man kan og bør medtage – specielt hvis man kan læse lidt islandsk, som ikke er helt let at forstå/læse.

For en ”komplet novice udi islandsk slægtsforskning” er det uhyre vanskeligt at bedømme, hvor kildeunderbygget slægtsoplysningerne fra 13-1500-tallet er? – Er der overhovedet tilforladelige kilder, der forbinder 1600-tallets storbondeslægter med middelalderens ”berømte” slægter? Jeg har nok set omtale af publicerede middelalder-dokumenter fra Island, men er de skrevet på islandsk eller latin? Ja, problemet er næsten lige uoverskueligt!

For et stykke tid siden faldt jeg over et manuskript – vel fra slutningen af 1700-tallet, der fortalte om den danske slægt Londemann af Rosencrones islandskfødte stammors mange kendte aner fra 14-1500-tallet. Manuskriptet ligger i Rigsarkivets håndskriftsamling under Genealogisk-heraldisk Selskabs arkiv, konkrete henvis-

ninger til årstal og dokumenter var der nu ikke overvældende mange af, men mange henvisninger til en islandsk kirkehistorie udgivet på latin i slutningen af 1700-tallet. – Men kombinerer man disse optegnelser med samtlige udgaver af slægtsbogen for den berømte læge Niels Finsens slægt, som virker seriøs og flere gange også kritisk indstillet, så ser det ud til, at man kan komme langt – selv med en kritisk indstilling i baghovedet.

Ofrer man tid, anstrengelser og penge på at publicere resultaterne af sin slægtsforskning, er en kritisk tilgang til materialet absolut nødvendig. Personligt synes jeg ikke, islændingen Snorres og forfatterens ”forbehold” strækker til!

Ukritisk såkaldt slægtsforskning uden kildeangivelser kan man finde flere eksempler på, hvis man ”roder” lidt på nettet! For mit indre øje ser jeg billeder (amerikanske), som jeg sagtens kan undvære at få fremkaldt! Men det er en helt anden historie, som ikke angår denne bog.

AB

Den eenøjede Odin med ravnene Hugin og Munin er lånt fra Birthe Kots bog ”Odin” med tegninger af Niels Heebøll.

Præstehustruen i Lyngaa og hendes familie. En genealogisk undersøgelse.

af Flemming Aagaard Winther, Bgm.-Drews-Str. 23, D-24119 Kronshagen, ☎ + 49 431 58 04 33.

E: winther@phc.uni-kiel.de

ISBN 978-87-90331-41-2. SLÆGTENS Forlag, Fredensgade 38, 8800 Viborg. Pris 50 kr. + porto.

Undersøgelsen går ud fra præsteparret i Lyngaa, Thomas Nielsen Ferslev (ca. 1575 - 1623) og Karen Thomasdatter (ca. 1570/85 - 1620). De er stamforældre til flere gamle præsteslægter eller har præstehustruer blandt efterkommerne. Der bringes en genealogisk opstilling over familien til og med oldebørnenes generation. Omtalen af de enkelte personer er meget kortfattet, men med mange litteraturhenvisninger. Desuden indeholder bogen lidt om efterkommerne af præsten i Lyngby-Albøge

Niels Sørensen Nykirk (ca. 1578 - 1651) og hans første hustru Else Nielsdatter Ørsted (ca. 1585 - 1624). Hypotetiske slægtsforhold er forsøgt undgået eller karakteriseret som sådanne, og usikre datoer og årstal er efterprøvede. Bogen korrigerer og supplerer på talrige punkter Wibergs Præstehistorie eller tidligere undersøgelser, f. eks. i Personalhistorisk Tidsskrift.

I efterslægten forekommer slægtsnavne som: Lyngaae, Lyngbye, Blichfeld, Brasch, Hoslef, Friis, Karmark, Galten, Knap, Sommer og Liime. Geografisk findes de ældste slægtled i Jylland; men der er efterkommere både i Norge og på Øerne. Personregistrene omfatter ca. 1000 personer, hovedsagelig i 1600- og 1700-tallet.

Bogen kan bestilles hos SLÆGTENS Forlag, Fredensgade 38, 8800 Viborg, E: blaab@webspeed.dk

---

Wel nød han Brændevin.....

af Jens Aaberg, Bøgevangen 28, 9330 Dronninglund, ☎ 9884 1890.

E: aaberg_drlund@stofanet.dk

Som slægtsforsker søger vi hele tiden oplysninger om de personer, vi arbejder med. Vi vil gerne have kød på personerne og ikke nøjes med de tørre facts, som vi finder i bl.a. kirkebøger og folketællinger. Det kan ofte være svært at finde ret meget om de ganske almindelige mennesker, der levede for 100-200 år siden, men her gælder det som også i vore dage, at de, som afviger fra det normale, ofte er dem, der har efterladt flest spor i kilderne.

Finder man en person, som er afdød ved døden på unormal vis, f. eks. ved selvmord, vil man meget ofte kunne finde en beskrivelse af personen i forbindelse med et fogedforhør i fogedprotokollen. Her kommer man tæt på den afdøde og får oplysninger om personen, som ellers ikke vil være registreret nogen steder.

Viste det sig, at der var tale om selvmord, forsøgte myndighederne som regel at finde frem til årsagen. Ofte vil du se, at en del

af undersøgelsen kredser om den afdødes sindstilstand i tiden op til dødsfaldet. Det oplever man især i tiden indtil 1867, for indtil da måtte personer, der havde taget sig selv af dage, ikke begraves normalt på kirkegården – hvilket ifølge folketroen var en temmelig sikker vej til gengangeri og hvileløshed. En undtagelse kunne komme på tale, hvis man fx kunne bevise, at den afdøde ikke havde været ved sine fulde fem, da selvmordet skete. Der kan indkaldes vidner, naboer og familie, der forklarer, hvordan den afdødes sidste dage har forment sig. Det giver selvsagt et spændende indblik i nogle af dagliglivets gøremål, rutiner og forhold.

Finder man en person, som er død på en måde, som kræver nærmere undersøgelse af myndighederne - i dette tilfælde af fogeden - slår man op i fogedprotokollen for det pågældende sted og finder forhøret, som normalt er optaget samme dag eller dagen efter dødsfaldet.

Her skal vises eksempler fra nogle for-
gødsforhør, som illustrerer, hvad man kan
finde.

1. Forhøret her er optaget 1. apr. 1822 i
gården St. Skikkild, Vejrum sogn, Hjerm
herred. Konen Sara Henrichsdatter var
blevet enke i maj måned 1821. Hun bliver
gift allerede i oktober måned samme år
med Morten Alexander Nybo. Omkring
et halvt år efter begår han selvmord, og så
kommer fogeden for at klarlægge sagen.

Efter indledningen i protokollen starter
forhøret:

*Den Dødes Hustrue Sara Henriksdatter blev
fremkaldt og forklarede: at hun Kl. omtrent 12
Nat blev af Tjenestekarl Christen Knudsen Skou-
gaard berettet at hendes Mand fandtes hængende
i et Hampereb paa den vestre Huus Loft. Strax
efter at havde modtaget den Beretning sendte
hun Bud til Hr. Pastor Krarup og anmeldte
det passerende, og hun foranstaltede øyeblikkelig
den Afdøde nedskaaren og han blev derpaa lagt i
Sengen og fandtes død. Deprecantinden bemær-
kede forøvrigt at hendes Mand omtrent 9 Uger
gandske har været berøvet Fornuftens brug,
hvilket var en Familie Svaghed - den Afdøde
rasede først to Dage, og han havde saaledes i
Wildelse ombragt sig. Der har forøvrigt været
en oprigtig Kjærlighed mellem Deprecantinden
og Mand som Ægtefolk. Deprecantinden
bemærkede, at den som nedskar den Afdøde var
omhandlede Christen Knudsen Skougaard, der
var ansat som Wagt ved den Afdøde.*

*Der næst fremstod Christen Knudsen Skou-
gaard og forklarede at han som af forrige De-
precantinden forklaret var paalagt at bevougte
den Afdøde Morten Nyboe. Han var med ham
i Stalden i Nat, og ved at give 2de Heste Foder
fandt den Afdøde Lejlighed til at løbe bort fra De-
precantanden. Han efterspurgte ham strax og efter
at have forgjæves eftersøgt ham paa flere Steder i
Gaarden fandt han ham hængende paa den vestre
Hus Loft. Han meldte dette strax for den Afdødes
Hustru Sara Henrichsdatter, og øyeblikkelig skar
den Afdøde ned og fandt ham død. For øvrigt
stemmed Deprecantens forklaring overens med*

*Enkens. De øvrige af den Afdødes Huus navnlig
Tjenestekarlene Christen Gregersen og Christen
Andersen samt Tjenestepigerne Else Cathrine
Christensdatter og Mette Kirstine Hansdatter
erklærede sammigen, at de saae omhandlede
Morten Nyboe hængende som forklaret paa Hus
Loften. Den Afdødes foregaende Liv og Levned
erklærede de alle, saavidt dem bekjendt har været
meget godt. De vidste Alle at den Afdøde i omtrent
en 9 Uger har været berøvet Fornuftens brug.
(LAN, B78-145, fol. 106a.)*

2. Dette forhør fandt sted i Alsted sogn på
Mors 14. feb. 1838, hvor husmand Niels
Thomsen samme dags morgen havde
begået selvmord.

*For Protokollen fremstod først den Afdødes
Hustru Mette Nielsdatter, som forklaret at
den Afdøde for 2 Aar siden havde ligget af en
svær Sygdom og siden den tid aldrig erholdt
fuldkommen Helbred, men stedse været Tung-
sindig og lidt af et Tilfælde hvorunder han havde
de hæftigste Smerter imellem Mave og Bryst,
der stundom overfaldt ham med saadan Hæf-
tighed at han blev som afsindig af Smerterne. I
gaarftes fortærede han sin Aftensmad uden at
Deponentinden hos ham mærket noget Usæd-
vanligt og gik derpaa til Sengs i den Østre Stue
hvor han lagde sig med 2 af sine mindre Dreng,
hvorimod Deponentinden med de øvrige Børn
laae i den anden Stue. I morges omtrent Kl. 5
hørte hun at manden stod op og gik til Døren,
men da det forekom hende at hun lidt efter
hørte ham gaae tilbage til Stuen lagde hun ikke
videre mærke hertil og erfarer saaledes intet for
Tjenestekarlen Lars omtrent Kl. 7 kom ind og
berettede Ulykken. Saavel hun som Børn levede i
saa Kjærlighed Forstaaelse med den Afdøde, der
ogsaa var i venskabelig Forstaaelse med alle sine
Naboer. Hun kan ikke angive nogen Grund til
Ulykken, men tilskriver den, den Afdødes Tung-
sindighed og sygelige Tilstand, og formeener at
han under et Anfald af sine Smerter har taget
den ulykkelige Beslutning at ende Livet. Hun
bemærker at de levede i knappe Kaar og vare udi
Restange med 1 Aars Skat og at Sognefogeden i
gaar havde advaret den Afdøde om i Dag at lade*

dette for Retten udpantede Gods fremskikke ved Auction. Denne Omstændighed formener hun kan have forøget hans Tungsindighed, og denne som atter kan have virket skadelig paa hans Helbred da hans Sygdomstilfælde i Almindelighed forøgedes ved alt hvad der gjorde Indtryk paa hans Sindsstemning.

Igen fremstod Tærsker Lars Pedersen af Tødsø som forkl. at da han omtrent Kl. 7 ingiver sig til sit Arbeid i Laden fandt han den Afdøde hængende ved en Bjælke i Laden saaledes at han berørte Jorden med sine Fødder. Han skar ham strax ned men fandt Livet aldeles forsvunden og vare et forsøg han og de øvrige i Huset gjorde for at tilbagekalde dette forgjæves. Han forklarede iøvrigt overensstemmende med Konen. Igen fremstod Sognefogeden Niels Westergaard der angaaende den afdødes Sygdom og Tung Sindigheds Tilstand afgav en med Konen overensstemmende Forklaring hvorfor han bevidnede at den Afdøde har været anset som en meget skikkelig Mand, der levede i den bedste Forstaaelse med Kone, Børn og Sognefolk. (LAN, B35-126, fol. 193b)

3. I kirkebogen fra Maabjerg sogn i Hjerm herred ved Holstebro kan man under døde mænd se at 25. nov. 1821 blev Niels Nielsen Lægaard begravet, men det fremgår ikke af kirkebogen, hvornår han er død. Men præsten har skrevet "Fandtes i Mølle-dam d. 17. nov. efter at han var gået hjemmefra". Går vi nu til fogedprotokollen får vi følgende beretning:

"Den 17. november 1821 klokken 3½ om eftermiddagen blev det anmeldt på herredsfogedens kontor, at man i en af dæmningens damme ved Lægaard Mølle havde fundet liget af en mand, som efter påklædningen og de tilstædeværendes udsagn skulle være gårdmand Niels Lægaard. Fogeden begav sig derpå sammen med distriktskirurg Gerber og Festes (?) til stedet, hvor man havde trukket den døde op af vandet. Blandt de tilstædeværende var ejeren af Lægaard Mølle, Sørensen, samt papirforhandler Gudichsen og en løjtnant Stilling ved borgervæbningen i Holstebro. Den døde blev identificeret af alle til

at være Niels Lægaard. Gerber undersøgte nu den livløse mand for at finde ud af, om der var nogen mulighed for genoplivning, men måtte erklære, at manden tilsyneladende havde ligget mere end 48 timer i vandet, og at der altså ikke var nogen tvivl om, at døden var indtruffen. Retten begav sig derpå til Niels Lægaards gård, som lå i nærheden af Lægaard Mølle, for sammen med enkens udsagn at tilføre protokollen, om nogen kunne oplyse noget til opklaring af, om dette tilfælde skulle anses for tilfældig eller forsætlig. Enken Kirstine Marie kunne fortælle, at hendes mand sidste tirsdag formiddag - den 13. - omtrent kl. 9 gik til Lægaard Mølle uden at føle sig hverken syg eller ved det tidspunkt at have taget for meget brændevin, en last, det var velkendt, at han var meget afhængig af, og som hun derfor ikke havde nogen grund til at skjule. Hun tilføjede endvidere, at der ikke var sket noget imellem dem, som kunne give anledning til nogen misnøje hos ham. Hun kunne heller finde nogen grund til, at han skulle have begået selvmord. Det var meget mere sandsynligt, at den 78 årige gamle mand ganske simpelt havde gledet på den planke, som lå over dammen. At hun ikke straks efter at han om aftenen ikke var kommet tilbage havde gjort nogen anstalter til at spørge efter ham eller andet, skete fordi han ofte blev ude flere dage ad gangen, så det var hun vant til. Derudover kunne hun intet tilføje. Igen fremstod møller Sørensen, som fortalte, at Niels Lægaard var kommet tirsdag morgen imellem 9 og 10 til ham som hans nabo, og at han tilsyneladende var frisk og ikke i mindste måde utilfreds. Han havde været der en halv timestid, mens han nød en snaps. Mens han sad der, kom Gudichsen, hvorefter Niels Lægaard gik hjemover den nærmeste vej, hvilket betød, at han skulle passere plankerne over dammen. Stempelpapirsforhandler Gudichsen bekræftede at have været hos Sørensen samtidig med Niels Lægaard, men han kunne intet tilføje.....

4. Det sidste eksempel er fra Øster Hjermitlev i Tolstrup sogn, Hjørring amt. Smeden Christen Christensen begik 1. maj 1865 selvmord og dagen efter indfandt fogeden sig for at optage forhør.

Fremstod den Afdødes Enke Karine Nielsdatter, der lover Sandhed, og forklarer, at hun i 33 Aar har været gift med sin afdøde Mand Smed Christen Christensen, Comptentinden er barnefødt i Sjælland, og hendes Mand ved Holstebro Kanten. De lærte hinanden at Kjende i Kjøbenhavn, og strax efter Ægteskabets Indgaaelse flyttede de her til Østerhjermslev, hvor hendes Mand nu i 33 Aar har været Smed. Han har alle sine Dage været en stræbsom Mand, og de have tilbragt et lykkeligt Ægteskab. Den 19de Juny dette Aar ville saa han fylde sit 64de Aar. De have stedse havt godt udkomme indtil nu i de sidste Aaringe, da Arbeidet tog af, som følge af, at Manden ældedes, og begyndte at mangle Kræfter til arbeidet. Han der tidligere ved ..... havde faaet godt Udkomme, kunde ikke ret finde sig i sine Kaar, og Comptentinden har i de senere Aar ofte bemærket, at det gik ham paa ved følelsen af Kræfternes Aftagen at se sig bragt i ringere og ringere Kaar. Comptentinden tror, at her ligger grunden til den sørgelige Beslutning, hvorefter han endte sine Dage. Paa Anledning forklarer Comptentinden, at hun i den lange Aarrække, hvor de have levet sammen, saagodt som ikke har seet ham beskjenket. Wel nød han Brændevin, men ikke mere end til tarvelighed og Orden. Fogeden bevidnede, at Sognefogeden paa Spørgsmaal har givet ham den Besked, at man ingensinde saae den Afdøde beskjenket. Omtrent Kl. 5 i gaar rejste han sig af Sengen, gik ud men kom atter ind og forlangte lidt Øl at drikke. Comptentinden sagde ham besked, hvor han kunde tage det, og efter at have nydt noget Øl, gik han atter ud. Kort efter inden Comptentinden kom i sine Klæder, kom Gaardmanden Niels Kragerup og Christen Hansen Christensen ind til hende, og fortalte hende, at hendes Mand i Smedien havde aflivet sig ved hængning. Comptentinden der kort forinden havde talt med ham, uden at bemærke noget usædvanligt i hans livsfærd blev selvfølgeligen i første Grad bestyrtet.

Fogeden bemærkede, at Sognefogeden, der iøvrigt er syg og sengeliggende, har meddelt ham, at han tror at Næringsssorger var Aarsag til det begaaede Selvmord. Fremstod Gdm Niels Kragerup af Østerhjermslev. Competenten

forklarede, at han gik til Smeden i gaar Morges Kl. mellem 5 og 6 for at tale med Afdøde Christen Christensen, og saa ham da aflivet ved hængning, eller rettere ved Kvælning. Thi han har qaalt sig idet han havde Fødderne paa Jorden, Enden lidt bøide forover, Halsen indsnøret af et stykke Reb, der var fastgjort ved en Bjelke i Smedien. Competenten havde sin Kniv i Lommen og nedskar ham øiblikkeligen. Han gik derefter ind til Enken, idet Gdm Christen Hansen Christensen kom til i samme Øieblik, da Competenten havde nedskaaet den Afdøde, og Chr. Christensen fulgte ind med. Karine Nielsdatter modtog dem veltilfreds og endogsaa spøgende, men paa Competentens Ansigt kunde hun bemærke, at noget Overordenligt var indtruffet, og fremkom med Spørgsmaal, hvorpaa Competenten gav til svar, at hendes Mand sad i Smedien og var død, idet han ikke strax vilde sige hele Sandheden. Konen blev da i første Maade baade forfærdet og sorigfuld. Competenten maa give saavel den Afdøde som Enken det bedste Widnesbyrd, begge to var i enhver henseende skikkelige og agtværdige Folk, velagtede og afholdte af Alle i Byen. Aldrig var der en Forsamling uden at Smeden og hans Hustru maatte deltage i Gildet. Slutteligen bemærker Competenten, at han ligesom Sognefogeden er overbevist om, at Næringsssorg har foraarsaget Selvomordet, veland han ikke Mangel; men det var ikkun smaat for ham, og forklarer Competenten, at hvis han havde levet vilde det ikke have varet længe, inden han var kommet paa Sognet, Competenten har fremdeles ofte truffet ham saa nedslaaet i den samme tid, at det tykkes ham, at man maatte betragte saadan forstemt tilstand som en slags Sindssygdøm. Han havde været for stræbsom til at kunde finde sig i at udsættes for Sliig. Den Afdøde har faaet 5 Børn med sin Hustru, af hvilken de 2 ere døde. Competenten og Gmd Chr. Christensen bar den Afdøde ind i Stuen, og efter at Competenten strax efter Rebets Overskjæring havde løsnet omkring Halsen, gjorde de Forsøg paa at bringe Livet tilbage, en da Hænderne allerede var stive, var slige Forsøg frugtesløse. (LAN, B29-5369, fol. 966).

Søskade under Svenskekrigen.

Læst og afskrevet af:

Kurt Kermit Nielsen, Møllevangs Alle 93, 8210 Århus V, ☎ 8610 6046. E: kkn@nypost.dk
web: www.kkermit.dk

No 30

WelEdleog Welwiisehr Borgemestere og Råd. J andledning af Hans Kongl Majts Al-lernådigste befalling som widre til deris welwiisheder er jndsendt og her på Råd-stuen d 17 febr for Borgerskabet er gjort bekiendt, finder ieg mig høilig forårsaget min erlidte Søeskade at gifue tilkiende, og er som følger.

1)

Ao 1710 in september bortfragtet jeg til 2de mine medborgere En min Krejert Tobias kaldet, dregtig 12 lester, huilchen Krejert Jens Hansen Gylding var Skipper for efter Toldseddelens formeld af 4 september 1710, og formedelst at Svensken under Norge søgte der efter, blef det af folchene under Schadøe forladt, og Skiberommet der ved forliist og aldrig siden den tiid noget der til hafuer fornummen, des werdie ieg i ringeste anfører for 1200 rdr.

2)

Ao 1712 in Martj, som war Päsche løwerdag blef en min Krejert St Johannes kaldet, ført af Skipper Rasmus Sørensen Broekier som var lad med Rug, Malt, Gryn, Erter, Flesk, Kiød, Smør, Ost, Brendeviin, Lerrit, Vadmel og Handsker, der med i agt til Norge, men af Svensken udj Norskmінде [Norsmінде] 2 miile her fra Byen, jaget i land og der ganske udplyndret, og borttaget alle fede vahrer, Brendeviin, Ost, Lerrit, Vadmel og Handsker og en stor del Malt udkast, på det at de desto bedre kunne fåe forbemte gods med sig, og formedelst nattens påkommende kunne ej fåe Skibberommet med, såsom det stod fast på landet, huor ved ieg tog skade som og samme Capper folch haver berømmet sig af i Stavern /: da de af Tøris? i Mandall som denne Capper om sommeren der efter opbragte:/ at de iche hafde gjort dem en bedre fortieneste, end de hafde gjort på

en nye Krejert i Norskmінде: Der foruden borttog en stor deel nyt redskab: Det ieg i ald sandhed kand tilstæe, at ieg der ved forliste over 1000 rdr.

3)

Ao 1713 in octobr lod ieg min Kreyert afseile her fra for min egen Reigning, lad med fuld ladning af Rug, Malt, Erter, Flesk, Smør, Ost. Lerrit, Wadmél, Brendeviin og Handsker, som af Skipper Rasmus Broekier schulle have været ført efter Toldseddelen, men formedelst ham påkommende svag-hed, måtte antage en anden Skipper Peder Melchiorsen, hvilchen ladning bedrog sig til en summe af 2830 rdr foruden Skibberummet som var af veerdj 1400 rdr. Og som samme Krejert gich ud af Fladstrand under Tordenschiolds Convoeye, blef dend reent borte med folch og alt, så ieg iche kunne eller fornemme huor var af bleven, førend Ao 1714 Da ieg var i Christiania, huor mig blef fortalt af nogle deserteurer der var kommen fra Wiig siden, at de der hafde seet en Nye Krejert med Rof på Dechet, og efter deris fortælgning kunde ieg fornemme at det hafde været min, men de iche hafde seet nogen folch ved samme Skibberum, og de ej heller viste, om de kunde være ført til fanghuus, eller og i andre måder omkommen, Bliver så dend schade ieg ved dette Skibberum og godses forliis hafuer taget, udj alt 4230 rdr. Hvilche forbemte anførte, beløber sig til dend Summa 6430 rdr. Århuus dj 24 Febr Ao 1721. Keye Sørrensøn.

Kilde:

Landsarkivet i Viborg:

B5 A - 467 år 1696 - 1730.

Århus Stiftamt Havreballegård og Stjernholm amter 1683 - 1799.

Diverse dokumenter.

Følgende forklaringer om de skibe, der nævnes i indberetningerne om skader under store nordiske krig, er hentet i: Ordbog over det danske sprog, grundlagt af Verner Dahlerup.

Udgivet af det danske sprog og litteraturselskab. København 1940. Gyldendalske boghandel – Nordisk forlag. Trykt i Bianco Lunos bogtrykkeri a/s.

Krejert:

En slags mindre fartøj med 3 master (og master og stænger i et stykke træ) især brugt i Østersøen.

Orlogsskib:

Betegnelse for forskellige krigsfartøjer som Orlogs-brig - fregat m v.

Galease – Galiot:

Mindre – som regel spejlgattet handelskib med to master, hvoraf den forreste er højest.

Fregat:

Mindre orlogsfartøj, oprindeligt drevet frem med årer, især sejlskib med linieskibsrigning og to dæk.

Galiot:

Rundglattet, galeasetaklet skib (m to master) stor Galease.

Jagt – Jagd:

Hurtigsejler – mindre oftest enmastet sejlskib, især kendetegnet ved den rette agterende (uden hæk) det har oven vandet.

Skib:

Større fartøj uden hensyn til fremdrivningsmiddel (fx sejlskib) eller anvendelse (fx fragt – krigs – passagerskib).

Skude:

Mindre fartøj, som regel drevet frem af sejl, der går i indenrigs og Østersøfart, og hvis skipper driver småhandel.

Smakke:

Mindre skib bygget og rigget som en jagt, især mindre skib med åbent rum, hvori kreaturer, vogne m m kan staves, tidligere brugt som færgefartøj.

Snau – Snave:

Måske skib med snude, mindre orlogsskib med 2 (eller tre) master samt snavmast og armeret med få og lette kanoner (nok ikke det sidste, da det efter anmeldelsen var brugt til fragt).

Slægtsgaardsarkivet – hvad rummer det ?

Else Skovbo Jensen, Kløvervej 5, 8850 Bjerringbro, ☎ 8668 4047. E: esj@privat.dk

I en sidebygning på Gl. Estrup Landbrugsmuseum ved Auning mellem Grenå og Randers har Slægtsgårdsarkivet til huse. Sådan har det været siden 1993. I de foregående ca. 50 år førte arkivets samlinger en lidt omtumlet tilværelse forskellige steder i det sjællandske.

Mange slægtsforskere vil sikkert mene, at her ikke er noget at hente for dem, for de har ingen slægtsgård i deres slægt. Det behøver imidlertid ikke at være sandt. Dels kan man uden at vide det have haft tilknytning til en slægtsgård, der blot ikke forblev i den direkte linje, men gik videre til f. eks. 4 x tipoldefars broders familie. Dels

kan man være heldig at finde noget i alle de andre arkivalier, som slægtsgårdsarkivet rummer. Endelig kan nævnes, at arkivet er i besiddelse af et ret stort bibliotek, herunder flere opslagsbøger om Danmarks gårde.

Slægtsgårdsarkivet drives af Slægtsgårdsforeningen og holdes åbent hver onsdag fra kl. 11-15 med frivillig arbejdskraft, der sørger for at ajourføre den omfattende database over gårdene: www.slægtsgaardsforeningen.dk/database/search.asp, samt for at besvare forespørgsler enten pr. brev, telefon eller mail. I åbningstiden er gæster endog meget velkomne til selv at se, hvad arkivet rummer.

Slægtsgårdsforeningen udgiver 6 gange årligt tidsskriftet SLÆGTSGAARDEN. Enhver med interesse for foreningens arbejde kan blive medlem, dog kan kun slægtsgårdsejere vælges som medlem af hovedbestyrelsen.

På www.slaegtsgaardsforeningen.dk/arkiv/samlinger.htm findes en oversigt over de privatarkiver, som er afleveret.

Forleden faldt jeg over en lille håndskrevet bog fra Hass-slægtens arkiv. På forsiden står med gotiske bogstaver POESIE. De fleste af bogens lejlighedsdigte er skrevet af Ludvig Wittendorff, der 27. september 1882 blev viet i Vamdrup til Johanne Kristiane Borring, begge ægtefæller er "af København". Mere fortæller kirkebogen ikke om dem. Bogens digte og taler rummer rigtig mange personalhistoriske data.

Arkivalierne, der er landsdækkende, opbevares sognevis. Oftest rummer det enkelte sogn oplysninger om gårdens ejere gennem tiden, suppleret med nyere avisudklip. Der kan dog forekomme overraskelser som f. eks. da vi i Lyne sogn, Nørre Horne herred fandt en maskinskrevet afskrift af teksten til Niels Madsens bindebrev fra 1822 uden andre oplysninger om denne Niels Madsen. Han findes dog i folketællingerne 1801 som barn med sine forældre og søskende og i 1834 med sin kone Maren Olesdatter, deres 3 børn og Niels' mor.

Bindebreve er kendt fra 1600-tallet. De var klippet kunstfærdigt ligesom vi kender det fra gækkebreve. Modtageren fik brevet på sin navnedag og skulle løse en gåde på vers, evt. bogstaveligt løse en knude på en silketråd. De blev ikke altid sendt mellem kærester, men kunne også være fra venner, der ville have et godt gjilde fra den, de sendte bindebrev til.

Niels Madsen sendte bindebrev med 8 vers til Maren, som han senere på året giftede sig med.

Et af versene skriver han om 15 knuder på en silketråd som hun skal løse. Et andet vers lyder med afskriftens ortografi:

*Jeg ønsker dig dertil vel
at den du vel ofte nu monne Savne
ia inden Aaret En Brudgom ret
du hannem da med lyst omfavne.
Saa har vi vundet
ja troen tvundet
og knuden Bundet, drik om i Huus*

Skulle der blandt SLÆGTENS læsere findes en efterkommer efter Niels og Maren, kunne det da være sjovt at høre om det, specielt hvis det originale bindebrev stadig eksisterer i slægten eller på et eller andet museum.

Dansk Folkminde-samling får løbende indsendt materiale, som optages i arkivets samlinger, se f. eks. forsiden.

Kedelige folketællinger eller ?

af Hannah Aabech, Nedergade 48, 1. th., 5000 Odense. E: hannah@anarki.dk

Følgende lille indlæg er blot for at vise, hvad de "kedelige" folketællinger kan føre til, hvis man nærlæser dem:

Jeg har altid troet, at min oldefar, Niels Christian Ovesen (NCO) aldrig giftede sig igen, efter at han blev enkemand!

NCO blev født 28. februar 1851 i Måreskov, Herrested sogn, Vindinge Herred, Svendborg Amt, som "uægte Søn af Fru-

entimmeret Ane Marie Rasmusdatter og Ove Nielsen". (De blev dog senere gift!). Han blev gift med Hedevig Helene Marie Jensen 28. oktober 1882 i Klinte Sogn, Skam Herred, Odense Amt, og de fik to døtre, den ene min farmor.

Hedevig døde dog allerede 1893, som 34-årig, og efterlod NCO med de to små døtre.

Jeg søgte så på efternavnet "Ovesen", folketælling 1901 i Odense, for at se, hvad der blev af ham, og fandt til min store overraskelse ud af, at han var blevet gift igen med Maren Hansine f. Jensen (i 1895).

Jeg prøvede derefter at undersøge "Vejvisere" i Odense for at følge ham i årene frem efter 1893, og fandt, at han i 1916 boede i Bangs Boder i Odense (i dag et virkeligt dyrt område i H. C. Andersen - kvarteret, men dengang fattigkvarter). Ved at gå ind i folketællingen 1916, Arkivalier Online 1916, fandt jeg, at han stod opført som "Enlig" i rubrikken "Stilling i Familien".

Men der var også en rubrik, hvor personen registreres som "Gift", "Ugift", "Enke(mand)", "Separeret" eller "Fraskilt". Og denne rubrik var virkelig interessant! For på trods af en kæmpe blækklut i den originale folketælling, kunne jeg dog se, at bogstavet i rubrikken var det øverste af et stort "F", hvilket jo betød, at han på dette tidspunkt måtte være fraskilt! Det var jo interessant!

Så jeg gik på Landsarkivet for Fyn og fandt i Amtsjournalen en sag med separationsansøgning fra 1909, og en skilsmissebevilling fra 1912.

Det viste sig, at min oldefar var en meget ubehagelig ægtemand! Se blot nedenstående politirapport, som er vedlagt separationsbegæringen:

A88/1909 N. 68, D210 9
Odense Politistation, 347-191
R.P. Nr. 1101

Fremlagt i Odenses Kjøbstads Politiret
RAPPORT

Mandagen den 7. Juni 1909

P.B. N: 14 Jørgensens Rapp. Ang: Oplysning i Separationssagen mellem Arbejdsmand Niels Christian Ovesen og Hustru. Indf. Pag. 1000

I Anledning af Skrivelse, af 29 f. M, med 2 Bilag, fra Fyns Stiftamt, angaaende, Ar-

bejdsmand Niels Chr. Ovesens Hustru, der andrager om Separation fra sin Mand, der modsætter sig denne, har nedennævnte, paa Anledning, forklaret saaledes:

Arbejdsmand Jens Chr. Frandsen Vesterbro Nr. 40, at han, i Sommeren 1908, arbejdede sammen med Ovesen, ved Ejby Mølle. Ovesen var som Regel paavirket af Spiritus, og denne havde paavirket hans Legeme saaledes, at han, selv i ædru Tilstand, rystede stærkt paa Hænderne.

I øvrigt kunde eller vilde han næsten ikke arbejde.

Komparenten var, nogle Gange, med Ovesen hjemme, og en Aften, da Komparenten ligeledes var med Ovesen hjemme begyndte Ovesen, der var beruset, uden mindste Anledning fra Hustruens Side, straks da de kom ind, at skælde Hustruen ud, og efter at han havde skændt paa hende, i nogen Tid, greb han hende i Halsen foran, som om han vilde kværke hende.

Efter at have sluppet sit Tag i Hustruen, greb han et dobbeltløbet Jagtgevær, som stod bag Kakkellovnen, og truede med at skyde hende, men lagde Komparenten sig nu imellem, og tog Geværet fra Ovesen, hvorefter Komparenten gik ud i Gaarden og affyrede begge Løb, der vare ladte.

Hvad der videre skete den Aften husker Komparenten ikke.

Ovesen var brutal og ond overfor Folk, der var svagere end ham.

Ovesens Hustru kender Komparenten intet til. OV

Skomager Petersens Hustru, St. Jørgens Forstad Nr. 114, at de for 3 Aar siden, i 2 Aar, boede sammen med Ovesens, og er Komparentinden siden jævnlig kommen der i Hjemmet.

Ovesen er i højeste Grad ond og brutal overfor sin Hustru, ligesom han omtrent daglig var og endnu er mere eller mindre paavirket af Spiritus, og i denne Tilstand, tumler han med Hustruen og skælder paa hende.

Komparentinden eller hendes Mand har dog aldrig set at Ovesen har lagt Haand

paa sin Hustru, men de har hørt, at han har tumlet med hende i Lejligheden.

Ovesen er lad og har ingen Lyst til at arbejde, men gaar i Reglen og driver om, og kommer saa beruset hjem, langt ud paa Natten. Han bidrager saa godt som intet til Familiens Underhold.

Hustruen er flittig, og er det hende, der holder Hjemmet oppe.

Hun laver Papirblomster, som hun gaar ud at sælge, og herved tjener hun Udkommet til sig og Børnene.

Efter det Kendskab Komparentinden har til Hjemmet, anser hun det for omtrent umuligt for Ovesens Hustru, at leve sammen med sin Mand, der gør alt muligt for at forbitre Livet for sin Hustru, og kan Komparentinden godt forstaa, at Ovesens Hustru søger Separation fra Manden. OV

Renovationsarbejder L. Andersen og Hustru Palnatokevej Nr. 1, at de, for 5 Aar siden, i 1 Aar, boede sammen med Ovesens.

Ovesen var allerede den Gang, meget brutal overfor sin Hustru, og generede hende ved enhver Lejlighed, dog har de aldrig set, at han har slaaget hende eller hørt ham true hende paa Livet.

Han var saa godt som daglig beruset, arbejdede sjældent, men drev ud om Morgen, og kom saa beruset hjem om Aftenen eller ud paa Natten.

Hustruen bestræbte sig den Gang, paa alle Maader, for at holde Manden hjemme og afholde ham fra at drikke, men intet hjalp paa ham.

De har hørt, at Ovesen har udtalt, naar Hustruen har beklaget sig over hans Opførsel mod hende, og sagt at hun ville skilles fra ham "Du skal pines noget mere, før Du slipper for mig".

Det er Hustruen, som maa tjene Føden til sig og Børnene, ligesom hun ogsaa maa sørge for Klæder til disse. Hun køber gl. Tøj og syer om til Børnene, men naar hun faar det syet færdig, skælder Manden paa hende, og siger, at det kun er Pjalter, dog

skaffer han selv intet Tøj til Børnene.

De ere overbeviste om, at det vil være en Velgerning, for Konen og Børnene at komme af med Manden, og Hustruen vil meget lettere kunne klare sig, naar hun ikke har Manden hos sig. OV

Arbmd. J. Jensens Hustru St. Jørgens Forstad Nr. 115, at de, i de sidste 2 Aar, har boet sammen med Ovesens. Ovesen kommer ofte beruset hjem, og til Tider, saa beruset, at han falder om og ikke kan klare sig selv. I en saadan Tilstand eller naar han er ædru, skælder han ikke paa Hustruen, dette sker kun naar han er halvberuset.

De har ikke set, at Ovesen har slaaget sin Hustru, men kun hørt, at han skændt paa hende, hvilket ofte sker. Konen er rask og flittig til sit arbejde, hvorved hun opretholder Hjemmet, men ellers kender Komparentinden ikke videre til Ovesens, som de ikke kommer sammen med. O.V.

I øvrigt er den almindelige Opfattelse blandt andre, som kender Ovesens, at Ovesen er fordrucken, doven og ondskabsfuld mod sin Hustru, der er flittig og arbejdsom og gør alt muligt for at holde Hjem og Børn i Orden, og at det er fuldt berettiget, at Hustruen forlanger Separation fra Manden, Ovesen var den 22 f. M. anholdt for Drukkenskab og Husspektakel.

Chr. Jørgensen
PB 14

Ja, det er jo lidet flatterende for mig og min familie! Men jeg lever med det og skyder skylden på tiden og dens manglende mulighed for behandling! Men det var spændende at læse! Fundet, på trods af en blækklut, i de "kedelige folketællinger"! Niels Christian Ovesen, min oldefar, tilbragte sine sidste år på Alderdomshjemmet på Sønder Boulevard, Odense. Han døde, til trods for sit heftige liv, først 3. april 1949, som 98-årig, to år før jeg blev født.

I dag er huset Bangs Boder 1, hvor min

oldefar boede i 1916, revet ned. Grunden skulle give plads for udvidelsen af H. C. Andersen-museet i 1928, men jeg har fundet billeder af huset på Odense Museums

hjemmeside: "Gamle Odensebilleder". Tilfældet har gjort, at jeg i dag, efter en tur omkring først Saudi Arabien, siden Grønland, bor få hundrede meter derfra!

Nogle mærkedage og deres skikke

af Erland Skovbjerg, Ingasvej 50, 8220 Brabrand, ☎ 8625 2095. E: eskovbjerg@hotmail.com

Den 29. september er det Mikkelstdag. Det er en gammel kristen helligdag i Danmark, som er opkaldt efter ærkeenglen Slt. Michael. Den blev også ophævet af Struense i 1770. Den 29. september var høsten i hus, og mange steder holdt man høstfester denne dag. Man pyntede storstuen eller loen med løv og kornaks, og der blev spist og sunget og danset. En gammel tradition var, at det sidste kornneg blev klædt ud som en "kælling", som mændene så dansede rundt med på skift. Ved midnat blev der budt på æbleskiver og punch, og man sang en vise til værtsparret som tak for festen.

På Mikkelstdag var der markeder mange steder.

Mortensaften fejres den 10. november. I gamle dage var november måned slagtemåned, og da havde man fersk kød. Det smagte godt i stedet for det evige saltmad, man ellers spiste før køleskabenes tid. Skikken med at spise gås Mortensaften kan her i Danmark føres tilbage til Middelalderen. Legenden fortæller, at den hellige mand Morten eller Martin af Tours i Frankrig skulle udnævnes til biskop. Det ville han absolut ikke, og han gemte sig i en gåsesti. Men gæssene skræppede op og afslørede hans skjulested. Han blev fundet og måtte finde sig i at blive udnævnt til biskop, men som hævn bestemte han, at alle gæs skulle lade livet i al fremtid på denne dag.

På øen Mors opdrættede man mange gæs, og når disse skulle sælges om efteråret, drev man dem af sted ned gennem Nordjylland i store flokke. Man afsatte dem i grupper her og der efterhånden, som man kom

frem. Gæssenes fødder blev da også tjæret undermeden, for at de kunne holde til den lange vandring.

Der fortælles, at når en flok havde passeret en skole, sendte lærerne eleverne ud for at se om de kunne finde nogle pennefejer, som de kunne bruge til at skrive med.

Om rent praktiske ting, kan jeg fortælle, at her i Danmark havde mange huse i de store byer ikke en ovn til at stege gæssene i, og til Mortensaften og Jul blev alle gæssene derfor stegt hos bageren. For at holde styr på, hvis gås der var hvis, købte bageren et nyt spil kort. Når pigen kom med den slagtede gås til bageren, tog han et spillekort og rev midt over. Den ene halvdel stoppede han i bagdelen på gåsen, og pigen fik den anden halvdel med hjem. Når pigen så senere kom og hentede den stegte gås, viste hun sit kort f.eks. klør 5 eller Hjerter Dame, og fik så den gås udleveret, som svarede til hendes kort.

Den 6. januar er det Helligtrekonger, og så er julen til ende.

Helligtrekongers dag blev fejret til minde om de tre vise mænd fra Østerland, der ville besøge jødernes nyfødte konge. En klar stjerne førte dem til Betlehem. Vismændene kom ind i stalden, hvor Jesusbarnet lå i krybben, og de medbragte gaver i form af guld, røgelse og myrra.

Helligtrekongersdag blev fejret som helligdag indtil 1770, hvor den blev afskaffet af Struense.

Du kan læse om De hellige Tre konger i Mathæus evangeliet 2,1-12.

Langt op i 1800-tallet opretholdt man stadig

nogle gamle skikke ved Helligtrekongers tide. Tre og tre gik unge mennesker rundt i hvide skjorter og var udklædt med masker. Man bar en stang med en stjerne på og sang en stjerneviser i hver gård, man besøgte. På et tidspunkt gav man vismændene navnene Kasper, Melchior og Balthasar. Kasper var ofte sværtet sort i ansigtet. Han skulle være neger og komme fra Østerland.

Når man Helligtrekongersaften spiste aftensmaden, havde man tændt et tregrenet lys. Et Helligtrekongerslys. Jeg har selv talt med en gammel mand, der er født 1901. Da han var barn, støbte de selv lys på gården. Lysene blev støbt af fåretalg - altså fårefedt, som en væge så blev dyppet i talrige gange. Lysene blev derefter anbragt på små stænger og hængt op mellem 2 stiger for at dryppe af. Det var noget frygteligt svineri. Gulvet var dækket af gamle aviser, og det fedtede fåretalg flød og lugtede over hele huset. På gården lavede man også et Helligtrekongerslys med 3 grene. Hvor de 3

grene var samlede forneden, indstøbte man lidt krudt. Man klippede et lille stykke af det nederste af en gåsefjer - penneposen, kaldes den - og heri hældte man lidt krudt, som så blev indstøbt i lyset. Når aftensmaden var forbi, og når lyset var brændt ned til krudtet, gav det et lille knald, som pustede lyset ud - og så var julen til ende.

Mange piger så hen til Helligtrekongersaften, den 5. januar. Hvis de den aften sagde de rigtige bønner, ville de i drømme se den mand, de skulle giftes med. De skulle gå baglæns i seng og stå med det ene ben i sengen, mens de sagde:

"Jeg be'r jer, hellige konger tre,
at I i nat vil lade mig se,
hvis seng jeg skal rede,
hvis dug jeg skal brede,
hvis brud , jeg skal være,
hvis navn jeg skal bære
med ære."

Lego – slægtsnavn og indfødsret

af Anton Blaabjerg, Fredensgade 38, 8800 Viborg, ☎ 8661 0436. E: blaab@webspeed.dk

Højesteret har ifølge en avisnotits afgjort en sag anlagt af den verdenskendte, jyske legetøjsgigant Lego Holding i Billund mod galleriejereren, kunstneren Louise Lego Andersen, der på Nørrebro i København driver sin forretning, Galleri Lego. Legetøjsgiganten ville forhindre hende i at benytte sit mellemnavn, dels i firmanavnet og dels som signatur på sine malerier. Men hjulpet af sin onkel [morbror], advokat Eigil Lego Andersen, er det endelig lykkedes at vinde sagen i Højesteret, så Lego Holding må betale sagsomkostningerne.

Et par opslag i Juridisk-økonomisk Stat 1981, Juridisk og Statsvidenskabelig Stat 1940, - 46 og -52, viser, at galleriejerers morfar var landsretssagfører Ejgil (også kaldet Eigil) Lego Andersen; han var en tydeligt nok driftig mand, der 1929 tog lærereksamen og først 1939 juridisk embedseksamen. Han blev født 26. oktober

1908 Åkirkeby på Bornholm og døbt med mellemnavnet Lego – af ukendt oprindelse – som søn af høker Sven Andersson og hustru Betty Marie Jensen. Som efternavnet Andersson afslører, var faderen en af de mange svenskere, der i sidste halvdel af 1800-tallet med større eller mindre held søgte lykken på Bornholm.

I dette tilfælde gik det meget godt, og det skal vi høre lidt om – og fremhæve en rigtig god kilde til en sådan indvandrerhistorie.

Få opslag i de lokale kirkebøger viser, at Sven, hans to brødre og vist et par søstre alle kom til Bornholm, og alle tre brødre fik ændret det svenske efternavn Andersson til det danske Andersen ved kongelig bevilling 26. maj 1916, og alle tre søgte og fik dansk statsborgerskab eller – som det korrekt hedder – Indfødsret ved Lov. Hvad enten man bruger det trykte værk,

der findes flere steder på vore arkiver og biblioteker, nemlig *Alfabetisk Navneregister over Personer, der i Aarene 1850-1915 ved Lov har erhvervet dansk Indfødsret*, udg. 1916, diverse registre på Rigsarkivet (hvor også ansøgere, der fik afslag, nævnes) eller fortegnelsen på nettet, fås hurtigt disse oplysninger om brødrene:

Den ældste bror, Pehr Andersson, født 1863, kom til Danmark 1885, blev snedker og savskærer i Åker Sogn og fik 7. april 1899 indfødsret ved lov nr. 18.

Den mellemste bror, Nils Andersson, født 1866, kom først til Danmark 1894, blev murer i Åker Sogn og fik 2. maj 1902 indfødsret ved lov nr. 7.

Den yngste bror, Sven Andersson, født 1870, kom allerede til Danmark som purung 1885 [vel sammen med storebror Pehr], blev høker i Åkirkeby og fik 19. april 1907 indfødsret ved lov nr. 26.

Indfødsretssagerne fra Indenrigsministeriet ligger hurtigt på bordet, og specielt Svens ansøgning, dateret Aakirkeby 14. juli 1906 og underskrevet med den danske udgave af navnet, Svend Andersen, giver uhyre mange og gode oplysninger om hans forhold. – Heri lyder det indledningsvist:

”Til Indenrigsministeriet

Undertegnede Høker Sven Andersson af Aakirkeby Kjøbstad tillader mig herved at ansøge om, at der maa blive mig meddelt dansk Indfødsret, i hvilken Anledning jeg skal oplyse:

1. Mit fulde Navn er som anført, og jeg er født den 16. januar 1870 i Qverrestads Forsamling [nu Kverrestad Forsamling], Christianstad Lehn i Sverrig [nordøst for Ystad] (Flyttingsbevis ved lægges) [ikke bevaret/returneret].

2. Jeg kom til Danmark (Bornholm) i Februar 1885 og har derefter opholdt mig her paa Øen paa følgende Steder: i Nylarsker Sogn fra Februar 1885 til 1. November 1885
i Aaker Sogn fra 1. november 1885 til 1.

Mai 1886

i Nylarsker Sogn fra 1. Mai 1886 til 17. Januar 1887

i Aakirkeby Kjøbstad fra 17. Januar 1887 til 1. November 1897

i Aaker Sogn fra 1. november 1897 til 1. Juni 1901

og i Aakirkeby Kjøbstad fra 1. Juni til Dato og har ernæret mig til i 1886 som Tjenestekarl, derefter ved Snedkerprofessionen indtil jeg i Juni 1902 paabegyndte en Høkerhandel, som jeg endnu driver (Min Opholdsbog og det mig under 12. Juni 1902 meddelte Borgerkab vedlægges) [sikkert returneret].

3. Jeg er gift med Betty Marie Jensen, født i Ipsker Sogn paa Bornholm, med hvem jeg indgik Ægteskab den 27. October 1897, og med hvem jeg siden stadig har samlevet (Vielsesattest og min Hustrues Daabsattest vedlægges) [returneret].

4. Vi have i vort Ægteskab følgende Børn:

Niels Peter Andersen, født 22. August 1898.

Karen Marie Andersen, født 24. Januar 1900.

Sven Andersen, født 6. juni 1901.

Bertha Sofie Andersen, født 27. September 1903.

Else Louise Andersen, født 8. Marts 1905, der alle ere hjemme, og hvoraf den ældste nyder Undervisning i Kjøbstadens Skole

(Børnenes Daabsattester og Attest fra Læreren vedlægges) [returneret].

5. Jeg eier Eiendommen Matr. No. 60d af Aakirkeby Kjøbstads Bygrunde, som jeg har erhvervet ved Skjøde af 3. Juli 1901, tinglæst 5. s. M. (Skjødet vedlægges) [returneret].

6. I de følgende punkter oplyste han, at han ikke havde modtaget fattigunderstøttelse, ikke havde aftjent værnepligt i Danmark (havde ikke været optaget i nogen lægdsrulle), og angående sin vandellagde han attester fra byrådet i Åkirkeby dateret 9. juli 1906, ligeledes returneret.

Sven Andersson/Andersens forhold kan yderligere belyses ved at slå hans vielse

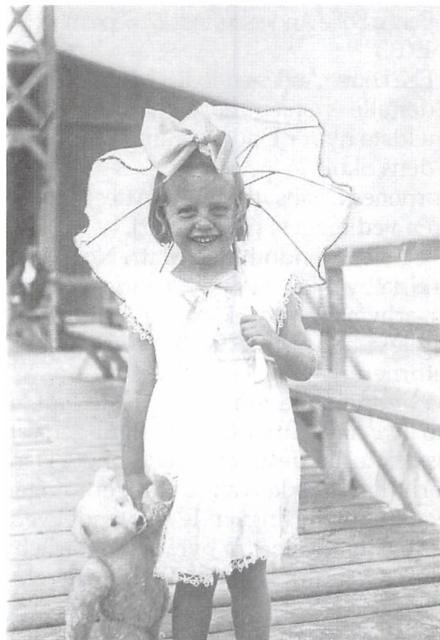
1897 i Ibsker og børnenes fødselsindførsler op, hvoraf det fremgår, at han 1897 var bestyrer af [sav]skærreriet i Åker Sogn ved Åkirkeby, nævnes 1898-1900 som snedker på Kannikegårds Grund eller Parcel, 1901 som snedker i Åkirkeby, hvor han derpå nævnes som høker fra 1902 med bopæl på Torvet 1915 og i Kirkegade 1918-19, men 1920-23 atter på Torvet; mon ikke den egentlige adresse var Kirkegade 2, hvor hans kone døde 18. juni 1929. Hun var født 1872 i Listed i Ibsker Sogn som datter af en fisker, senere fiskehandler. – Sven Andersen selv boede ved sin død 7. januar 1943 på adressen Havnegade 27 i Nexø; begge ægtefæller blev begravet på Aaker ny Kirkegård eller Åker Hjelpekirkegård.

Både ved giftermålet 1897 og sin død 1943 blev det oplyst, at Sven var søn af Anders Jönsson og hustru Karna, der nævnes som henholdsvis Isaaks- og Andersdatter. – Sven Andersen og Betty Marie fik ud over de i ansøgningen om indfødsret nævnte 5 børn endnu 2, nemlig

Knud Oskar 4. juni 1906 og Ejgil Lego 26. oktober 1908.

Men baggrunden for navnet Lego kendes desværre ikke. På latin betyder verbet/udsagnsordet lego på dansk jeg samler! Og det er jo et godt navn til den jyske legetøjsgigants produkter, syntes min gamle latinlærer i realskolen – indtil hun fandt ud af, at den indre missionske snedker i Billund slet ikke kendte det latinske lego, men blot havde taget de to første bogstaver fra ordene: Leg godt! Og for øvrigt bestod hans første legetøj fra 1930'erne også snarere af almindeligt, solidt trælegetøj end af byggeklodser, der kunne samles.

Med Danmarks ekstremt liberale navnelovgivning kan det for øvrigt undre, at en så banal sag som brugen af et mellemnavn (som det jo efter den nye navnelov absolut er lovligt at erhverve som efternavn) skal belaste det danske retsvæsen og først afsluttes ved Højesteret!

Årets badenymfe fra 1910

- og fra 1925 på Urne Strand

Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger

- SSF – udgiver som bindeled til de 36 medlemsforeninger og deres knap 5.000 medlemmer først og fremmest bladet **SLÆGTEN**, *Forum for slægtshistorie*, to gange årligt, 1.1. og 1.7. Foruden programmer fra de slægtshistoriske foreninger bringer bladet meddelelser fra SSF, referat fra årsmødet samt nyttige artikler, råd og vejledninger. Redaktør: Birte Steffensen, Teglgårdvej 36, 7451 Sunds, ☎ 9714 1323.

E: tippe@post.tele.dk

Kasserer: Ole Bech Knudsen, Jyllands Allé 2, 3. tv., 8000 Århus C, ☎ 8611 5547.

Giro: 094-5587.

E: obk.aarhus@mail.stofanet.dk

Som tillæg til **SLÆGTEN** - uden for abonnementet - er udgivet følgende særpublikationer v/forlagsredaktør Anton Blaabjerg, Fredensgade 38, 8800 Viborg, ☎ 8661 0436. E: blaab@webspeed.dk

1 Slægtsforskning - din Danmarkshistorie. (ISBN 87-90331-26-5) 6. udg., 2002, 18 s., 10 kr. Kort introduktion til slægtsforskning. De nødvendige grundbegreber og hvor findes på biblioteket bøger for slægtsforskere. Aktuell adresseliste omfattende de statslige arkiver og de slægtshistoriske foreninger i og uden for SSF.

2 Slægtsforskere: Lad os hige og søge i bøgerne! (ISBN 87-90331-27-3) 5. udg., 2002, 48 s., 25 kr.

Præsentation af godt 500 titler af den righoldige litteratur for slægtsforskere. Temahæfte tilegnet Hans H. Worsøe i anledning af 70 årsdagen 2002.

3 Sognefoged, lægdsmand og Dannebrogsmænd. (ISBN 87-90331-25-7) 3. udg., 2002, 36 s., 25 kr.

Ud fra den store sognefoged-forordning 1791 fortælles om denne lokale myndighedspersons arbejdsområder. Desuden oplyses om hvervet som lægdsmand samt om Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

Instruktivt fortælles om, hvad og hvor der er fundet brikker til historien om en sognefoged og Dannebrogsmænd. Temahæfte tilegnet SSFs daværende formand Ingvar Musaeus på 70 årsdagen 1993.

4 Slægtsforskere: Lad os vedgå arv og gæld! (ISBN 87-90331-30-3) 5. udg., 2003, 36 s., 25 kr.

Hjælpe middel til studiet af skifter, en ordliste med forklaring på mange af skifternes gamle ord og begreber, en artikel om afholdelse af skifte, en oversigt over de myndigheder, der skiftede, og en litteraturliste. Tilegnet **SLÆGTENS** tidligere kasserer Peter Kudsk på 50 årsdagen 1998.

5 Sogn, herred - kirkebøgerne på Statens Arkiver. (ISBN 87-90331-39-7) 7. udg., 2006, 80 s., 30 kr.

Find de rigtige mikrokort med kirkebogen fra det rette sogn, herred og amt! Pastorternes/soggenes numre og kirkebøgernes begyndelsesår. Oversigt over flere end 150 afskrifter/registre til kirkebøger m.m.

6 Slægtsforskere: Lad os stå vagt og værne! (ISBN 87-90331-36-2) 4. udg., 2003, 52 s., 25 kr.

Militære emner, f.eks. lægdsruller og disses forkortelser, det militære sprog, introduktion til Forsvarets Arkiver, krigsdeltagermedaljer mv.

7 Gemmesider – fra nr. 1-10 (1990-94). (ISBN 87-90331-12-5) 88 s., 25 kr.

Genoptryk af "bevaringsværdige" artikler fra **SLÆGTENS** første numre. Temahæfte tilegnet bladets utrættelige ekspedition, Birgit Øskov, på 40 årsdagen 1999.

8 Nutiden og Valdemar Sejrs Slægtsforskning og Danmarks historie. Af Anton Blaabjerg. (ISBN 87-90331-13-3) 2000, 90 s., 25 kr.

55 slægtslinjer viser forbindelsen til nuti-

den, kendte og ukendte: Hans H. Worsøe, advokaten og industrimanden Christian Kjær, tekstil-familien Damgaard, politiker-familien Dahlgaard, søstre Dallerup, Poul Henningsen, Sten Hegeler og Bettina Ødum samt mange slægtsforskere.

9 Skanderborg Rytterdistrikt. Uddrag af samtlige bevarede 3.002 skifter 1680-1765. Udarbejdet af Erik Brejl. (ISBN 87-985050-6-8) 1995, 296 s. – **Udsolgt!**

Referater med samtlige arvinger. Register over arveladere og ægtefæller, 6.226 navne; en liste over skifternes fordeling på sogne og lokaliteter.

10 Litteraturfortegnelse 1980-85. Litteratur for slægtshistorisk interesserede. Personalhistorie. Lokalhistorie. Arkivvæsen. Udarbejdet af Ingvar Musaeus. (ISBN 87-985050-8-4) 1996, 120 s., 40 kr.

Godt 1.000 bogtitler vedrørende personalhistorie, lokalhistorie og arkivvæsen udgivet 1980-85.

11 Er du i familie med bryggerne? Slægterne bag J.C. og Carl Jacobsen på Carlsberg. Publiceret af Birgit Øskov og Anton Blaabjerg (ISBN 87-90331-02-8) 1997, 90 s., 30 kr.

Anetavle for Carl Jacobsen, 1842-1914, tilbage til 1600-tallet. 25 slægtslinjer viser forbindelser til kendte og ukendte.

12 Voer og Nim samt Nørvang herreder. Uddrag af samtlige bevarede 2.959 skifter i herredernes godser og hospitaler 1716-1850. Udarbejdet af Erik Brejl. (ISBN 87-90331-05-2) 1997, 291 s., 130 kr.
Som Skanderborg Rytterdistrikt (nr. 9).

13 Det står skrevet i kirkebøger, skøder, skifter, folketællinger og mange andre arkivalier. Af Jens Peder Skou. (ISBN 87-90331-09-5) 1998, 365 s., 175 kr.

Et fornuftigt bud på, hvordan en slægtsbog kan skrives i kapitler med skildringer af slægtsudviklingen fra fortiden frem mod nutiden. En slægtsbog fra Østjylland.

14 Slægtsforskere: Lad os gøre noget – ved det! (ISBN 87-90331-18-4) 2. udg., 2000, 54 s., 25 kr.

Tanker om formidling og sammenskrivning af slægtsforskningens resultater. Temahæfte tilegnet SLÆGTENS første redaktør, Anton Blaabjerg, på 50 årsdagen 1999.

15 Tørrild Herred. Uddrag af de 894 skifter i herredets godser 1721-1816. Udarbejdet af Erik Brejl. (ISBN 87-90331-16-8) 1999, 88 s., 40 kr.

Som Skanderborg Rytterdistrikt og Voer, Nim og Nørvang herreder (nr. 9 og 12).

16 Dronning Margrethe IIs forslægt – også de hidtil mindre kendte slægtslinier! Af Kristian Lauritsen. (ISBN 87-90331-19-2) 2000, 392 s., 175 kr.

Dronningens anetavle i 11 generationer (til ane nr. 2047) tilbage til 1600-tallet illustreret med 75 portrætter. For første gang beskrives så mange af de specielt mindre kendte forfædre samlet. Overraskende forekommer storkansleren Frederik Ahlefeldt på Tranekær, død 1686, hele 12 gange! Upåagtede tyske slægtslinjer følges tilbage til danske middelalderslægter som Thott, Gyldenstjerne og Hvide.

17 1760 slægtsbøger udgivet af kommercielle slægtsforskningsbureauer i Danmark efter 2. Verdenskrig. En oversigt af Peter Kudsk. (ISBN 87-90331-20-6) 2000, 153 s., 75 kr. **Udsolgt!**

Biblioteket skaffer slægtsbøgerne fra din hjemstavn. Måske finder du deri de oplysninger, du mangler. De mange bøger er registreret i de gamle, "overkommelige" amter fra før 1970.

18 1900 godsskifter fra Bjerringbro-Hvorslev-egnen 1715-1815. Af Inga Hørdum og Vera Munkholm. (ISBN 87-90331-22-2) 2002, 320 s., 190 kr.

Uddrag med samtlige arvinger af skifterne fra godserne Frisholt (Ormstrup), Ulstrup, Himmestrup, Viskumgård, Skjern, Kar-mark og Hagsholm.

19 I alle de riger og lande ... - Anders Fogh Rasmussen og fortiden! Publiceret af Birgit Øskov, Ole Bech Knudsen og Anton Blaabjerg. (ISBN 87-90331-28-1) 2003, 60 s., 25 kr.

I anledning af den slægtshistorisk interesserede statsministers 50 års fødselsdag 2003 publiceredes bidrag til hans anetavle. Hæftet viser, at slægtsforskere selvfølgelig må inddrage mange andre kilder end blot kirkebøger og folketællinger, hvis der skal kastes lys over forslægtens liv og færden.

20 Gemmesider IIA og Gemmesider IIB - fra nr. 11-20 (1995-1999) (ISBN 87-90331-31-1 og 87-90331-33-8) 2003, 154 s., pr. stk.: 25 kr.

Genoptryk af "bevaringsværdige" artikler fra SLÆGTENS numre fra 11-20. Tema-hæfte tilegnet SSFs første formand Ingvar Musaeus på 80 årsdagen 2003.

21 Det står skrevet II samt Slægten Brochmanns Herkomst i ny Belysning. Af Jens Peder Skou (ISBN 87-90331-34-6), 2003, 45 s., 35 kr.

Supplement til nr. 13 med et afsnit, der beviser forbindelsen mellem den kendte sjællandske biskop Jesper Brochmann (1585-1652) og kancellisekretær Jesper Brochmann (1488-1562). Forbindelsen gik ikke gennem den yngre Jespers far, Køges borgmester Rasmus Sørensen (har aldrig heddet Brochmann), men gennem moderen, Bodil Jacobsdatter!

22 Herredsfogedslægten I-II. Peder Pedersen i Borum og hans efterkommere indtil omkring midten af 1700-tallet. Af Kirstin Nørgaard Pedersen (ISBN 87-90331-37-0), 2004, 670 s., 450 kr.

Studier i lensregnskaber, tingbøger og skifter kaster nyt lys over denne slægt fra Framlev Herred i 1500-1600-tallet.

23 Folketællinger på mikrokort - nummeroversigt 1787-1890. Ved Peter Kudsk. (ISBN 87-90331-38-9) 2006, 92 s. 30 kr.

Hurtig genvej til de rigtige mikrokort med folketællingerne fra det rette sogn, herred og amt. Eet enkelt opslag viser sognets kortnumre i alle tællingerne fra 1787 til 1890.

24 Gemmesider III - fra nr. 21-25 (2000-2002) (ISBN 87-90331-40-0) 2007, 84 s., 25kr.

Genoptryk af de "bevaringsværdige" artikler fra SLÆGTENS numre 21-25 i anledning af Århus-foreningens 50-års jubilæum 1. april 2007.

25 Præstehustruen i Lyngaa og hendes familie. En genealogisk undersøgelse. Af Flemming Aagaard Winther. (ISBN 978-87-90331-41-2), 130 sider, 50 kr. - *Nyhed!* Oplysninger om flere hundrede efterkommere af Lyngaa-præsten Thomas Nielsen Ferslev, død 1623, og hustru Karen Thomasdatter, død 1620, med et væld af rettelser og tilføjelser til Wibergs Præstehistorie vedr. slægter i 16-1700-tallet med navne som Lyngaa, Lyngbye, Blichfeld, Brasch, Hoslef, Friis, Karmark, Galten, Knap, Sommer og Liime i Jylland, på øerne og i Norge!

Rabatpriser

for pjecen 1: ved køb af 40 stk. og 100 stk. henholdsvis 8 og 5 kr.

for hæfterne 2-4, 6-8 og 19-20 og 24: ved køb af 12 og 40 stk. af samme hæfte henholdsvis 20 og 15 kr.

for hæfterne 5, 10-11 og 23: ved køb af 12 og 40 stk. af samme hæfte henholdsvis 25 og 20 kr.

Priserne er incl. moms, men excl. forsendelse. Publikationerne bestilles hos **SLÆGTENS ekspedition:** Anton Blaabjerg, Fredensgade 38, 8800 Viborg, ☎ 8661 0436. E: blaab@webspeed.dk

Bogen om alle de danske **Havforskningskibe**

- deres besætninger og sejlruiter.

Ud over de mange illustrationer
findes der faktablokke
med hvert skibs data.

Hvert kapitel afsluttes med persongalleri
med nøglepersonernes biografi.

Bogen bliver således
et nyttigt opslagsværk, alene
personindekset omfatter
langt over 1000 navne
280 sider indbundet

Illustreret med fotos/kort 398 kr.

Danmarks største strandingskatastrofe

Talrige kyststrækninger blev
oversvømmede.

Mange mistede deres hjem.

Værst var det gået på Lolland og Falster.

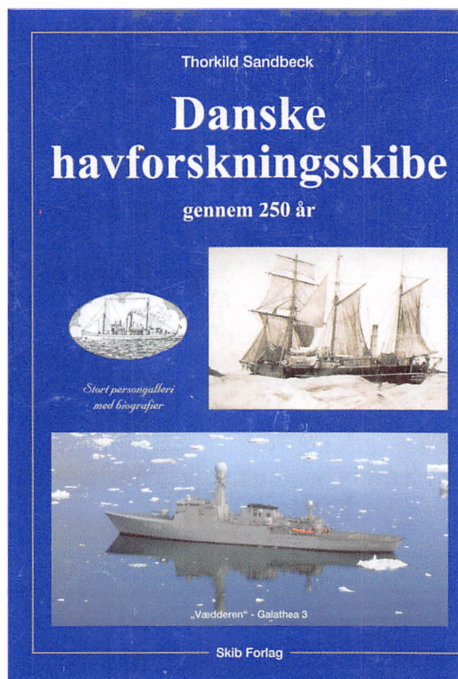
Næsten hundrede
mennesker druknede.

260 små og store skibe forliste
med tab af mange menneskeliv.

Navneregister over skibe samt noter.

112 sider indbundet

Illustreret med fotos/kort 248 kr.

Bestilling til Skib Forlag

skib@sydfynsmail.dk www.skibforlag.dk

☎ 62 26 33 58

Bemærk: ved forudbetaling gratis levering.

- til bibliotekers stregkode -